

BASSAM SAEH

**REDESCOPERIREA
RUGĂCIUNII**

REDESCOPERIREA RUGĂCIUNII

AHMAD BASSAM SAEH

O versiune revizuită și prescurtată a originalului arab,
MANAGEMENTUL RUGĂCIUNII

Institutul Internațional de Gândire Islamică

Chișinău, 2023

Redescoperirea rugăciunii (Romanian)

Bassam Saeh

© Institutul Internațional de Gândire Islamică

1445 Hijri / 2023 CE

Paperback ISBN: 978-9975-3617-3-6

Rediscovering Prayer (Romanian)

Bassam Saeh

© The International Institute of Islamic Thought (IIIT)

1439AH / 2018CE

ISBN: 978-0-86037-715-3 *Paperback*

ISBN: 978-0-86037-720-7 *Ebook*

IIIT

P.O. Box 669

Herndon, VA 20172, USA

www.iiit.org

Această carte este protejată prin drepturi de autor. Fiind sub incidența unei excepții statutare și la dispozițiile acordurilor colective de licențiere relevante, nici o reproducere a oricărei părți nu poate avea loc fără permisiunea scrisă a editorilor. Opiniile și viziunile exprimate în această carte sunt a autorului și nu neapărat ale editorului.

Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova

Redescoperirea rugăciunii : O versiune revizuită și prescurtată a originalului arab, Managementul rugăciunii / Ahmad Bassam Saeh ; Institutul Internațional de Gândire Islamică. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Poliviz-Design). – 75 p.

Tit. orig.: Rediscovering Prayer. – [100] ex.

ISBN 978-9975-3617-3-6.

28

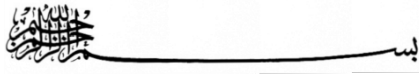
A 29

Poliviz-Design SRL

MD-2068, Chisinau, bd.Moscova, 21

Tel./fax: 022 45-06-52

© Institutul Internațional de Gândire Islamică, 2023

În numele lui Allah
Cel mai Îndurător și cel mai Milostiv

Această carte a fost scrisă cu unicul scop de a-L mulțumi pe Dumnezeu Atotputernic.

De aceea, autorul îi roagă pe toți cei care îi citesc paginile să fie generoși cu comentariile, ideile, opiniile și corecturile lor, astfel încât viitoarele tipărituri, indiferent de limba în care vor apărea, să fie mai bogate, mai corecte și mai complete decât cea de față. În acest scop, cititorii sunt îndemnați să scrie în acest sens autorului bassamsaeh@hotmail.com. Atunci când se vor face modificări sau adăugiri la carte, acestea vor fi atribuite celor care le-au propus, astfel încât aceștia să se bucure de o parte din acest dar permanent pentru alții.

Cuprins

Rugăciune

1. O întâlnire cu Dumnezeu
2. "Și acesta, într-adevăr, este un act greu...": Dar de ce?
3. De la datorie la privilegiu
4. Satisfacția de a te trezi devreme pentru rugăciune
5. Bucuria perseverenței răbdătoare
6. De ce ne rugăm?
7. Ritmul rugăciunii și ritmul vieții
8. DIVERSITATEA RUGĂCIUNII – PRIMA ȘCOALĂ A CIVILIZAȚIEI
9. Chemarea la rugăciune și cele zece minuni ale sale
10. Cele două abluțiuni rituale
11. Rugăciune comună: Cheia progresului și a civilizației
12. *Hutbah* (predica) de vineri: Un curs de dezvoltare
13. Cele cinci linii de rugăciune
14. Cheia roșie nr. 1: "Dumnezeu este mai mare"
15. Citire, recitare și cântare
16. Noua limbă a Coranului
17. Limbaj deschis și "spații fertile"
18. Rolul al *Fatiha*
19. Cheia roșie nr. 2: numai pe tine te adorăm, numai la tine cerem ajutor
20. Centralitatea plecăciunii și a prosternării
21. Cheia roșie nr. 3: "Salutul binecuvântat al lui Dumnezeu"
22. Cheia roșie nr. 4: "Pacea fie asupra noastră..."
23. O sesiune de cerere și închinare privată
24. Calcularea profiturilor și a pierderilor
25. Fie ca întreaga ta viață să fie o rugăciune

RUGĂCIUNE

O, Allah, știi că eu nu am căutat prin aceste pagini și gânduri decât mulțumirea Ta și răsplată pentru viața veșnică! M-am îndreptat către Tine prin acest limbaj omenesc slab și limitat, deoarece, eu, un simplu om care se adresează unor oameni de rând, nu am găsit decât cuvinte limitate, care nu se pot compara cu Măreția Ta. Dacă am eșuat în ceea ce am oferit, dacă am greșit, dacă limba mea a deviat de la adevăr, Tu ești singurul care știi că eu, în primul rând, nu am încercat decât să găsesc adevărul pe care l-ai vrut pentru noi. Însă noi, oamenii, nu suntem capabili să descoperim scopurile Înțelepciunii Tale, prea ignoranți pentru a descoperi secretele revelației profetului Tău în noaptea înălțării sale, atunci când a primit poruncile Tale sacre cu privire la rugăciune, cu toate detaliile și tainele sale. El ne-a adus pe pământ comori unice.

O, Allah, pentru tot ceea ce am scris corect, răsplătește-mă așa cum îmi răsplătești pe robii Tăi dreptcredincioși! Iar pentru ceea ce am greșit, în ideile mele, în estimările mele, în interpretările mele, în expresiile mele, deoarece slăbiciunea limbii mele s-a grăbit în fața sincerității preamării Tale, căci condeiul meu este prea slab pentru a ajunge la înălțimea înțelepciunii Tale, răsplătește-mă, deoarece știi că nu am vrut decât să mă luminez prin călăuzirea pe calea Ta cea dreaptă, să beau din izvoarele îndurării Tale, Tu ești și vei fi Îngăduitorul, Iertătorul, Iubitorul, Generosul, și Tu ești cel mai Milostiv dintre Milostivi!

DE LA CEL CARE SE REFUGIAZĂ MEREU ÎN HARUL TĂU

BASSAM SAEH
FAJR, VINERI, 15 JUMADA ALI-ULA, 1436 AH
6 MARTIE 2015

1. O ÎNTÂLNIRE CU DUMNEZEU

M-a întrebat uimit: **managementul rugăciunii**?! Rugăciunea are nevoie de management?! Am spus: dacă ei studiază administrarea afacerilor lumești pentru a obține un randament mai bun și profituri mai mari, profituri lumești, trecătoare, de ce să nu existe și o administrare a faptelor ce țin de Ziua de Apoi, de ce să nu fie o investiție roditoare care să ne aducă profituri maxime, mai ales că vorbim de un profit nemuritor și o răsplată ce nu scade? Oare există vreo faptă care merită mai multă străduință, o mai bună administrare și o atenție mai mare decât această faptă măreață, rugăciunea, cea care pentru care primim răsplată atât în această lume, cât și în Lumea de Apoi?

S-a întâmplat într-o zi de Ramadan, atunci când cei de la clubul studenților saudiți de la Oxford m-au invitat să țin o lecție înainte de masa de post și am ales să le vorbesc despre: „Managementul rugăciunii”.

La ora stabilită, m-am urcat în amvon cu o hârtiuță în mână pe care schițasem două versete și două hadisuri despre rugăciune. Am început prin a-i saluta islamic, așa cum se obișnuiește, apoi am deschis hârtiuța și am început să citesc în grabă notițele de pe ea, așa de repede încât poate că nici nu au reușit să le înțeleagă. Apoi, am împăturit hârtiuța în grabă și m-am îndreptat către ușă spunând: „Scuzați-mi graba, dar eu sunt nevoit să vă părăsesc acum, deoarece am o altă întâlnire cu oameni mult mai importanți decât voi ... Pacea fie asupra voastră!”. Mi-am luat geanta și m-am îndreptat către ușa de la ieșire în timp ce, cu coada ochiului, urmăream uimirea de pe fețele lor. Limbile lor erau încleștate, iar pe fețele lor se citea o imixtiune de surprindere, mirare, uimire, poate chiar dezaprobare și chiar condamnare.

Aceasta era starea firească a unor ființe în fața unui comportament imoral, așa cum a fost comportamentul meu față de cei cu care stabilisem o întâlnire. Oare cum va fi dacă ne-am comporta la fel față de Allah?

M-am întors la ei după câteva clipe, mi-am cerut scuze față de comportamentul meu neadecvat și i-am întrebat: „Sunteți supărați pe mine? Bine, am greșit o singură dată față de voi, apoi m-am întors și mi-am cerut scuze, însă noi facem acest lucru de cinci ori pe zi față de Allah, fără să ne întoarcem să ne căim sau să ne cerem scuze.”

Ce ocazie minunată, ce întâlnire superbă, ce onoare pierde cel ce se zgârcește cu timpul său pe care i-l dăruiește lui Allah și face astfel rugăciunea – dacă ne permitem să o numim așa – în fața lui Allah.

Ați observat că eu le-am citit studenților saudiți versete și hadisuri de pe hârtiuța cu notițe și nu le-am rostit din memorie! Care dintre ele are un efect mai puternic asupra ascultătorilor, să le citești de pe hârtie sau să le transmiți ce vrei să le spui din memorie? Noi, de multe ori, la rugăciune, recităm versete asemeni celui ce citește

hârtia, citim cu buzele și nu cu sufletul. Este o mare diferență între a „citi” la rugăciune în fața lui Allah cu buzele și a recita din inimile noastre.

Allah Preaînaltul ne-a oferit un proiect măreț pe un platou din aur, însă noi l-am desconsiderat și, la final, am ieșit cu mâinile goale. Nu am obținut nimic, am rămas doar cu ceea ce ne așteptam să primim, iar dacă e să fim sinceri cu sufletele noastre, ceea ce ne așteptăm nu poate fi decât respingere, îndepărtare, poate chiar pedeapsă, pentru acel salut, care este mai aproape de ridicol decât de salut și toate acestea față de cine?

Trebuie neapărat să pornim într-o călătorie în care să ne redescoperim sufletele, ritualurile de adorare și tot ceea ce ne înconjoară. Să clădim educația copiilor noștri pe o platformă intelectuală care să-i ghideze către descoperirea a tot ceea ce îi înconjoară, către aceste descoperiri pe care le vedem acum, pentru a-i ajuta să treacă de la stadiul de conservator și tradiționalist la nivelul de gânditor și reformator.

La sfârșitul anilor '40, pe când aveam șapte sau opt ani, mama – *Allah să o ierte* – s-a întors acasă după o vizita făcută unor prieteni de familie, creștini din Latakia. Ne povestea uimită de un „aparat minune” pe care l-a adus fiul lor din Franța, după ce a absolvit studiile. Mama mi-a spus niște cuvinte pe care nu le voi uita niciodată: „Acest «aparat» are în față o fereastră unde poți vedea omul care vorbește!”

În acea noapte, nu am închis un ochi, am zburat departe cu imaginația. Mă gândeam la acel prezentator sărman pe care l-au „înghesuit” în acea cutie mică și l-au încuiat înăuntru; cum au reușit să-l micșoreze? Probabil au ales un om care este atât de mic încât să încapă într-o cutie. Bine... însă... dar... cum poate sărmanul? Scuze, acesta eram eu, copil fiind mă gândeam cum poate să meargă noaptea la toaletă? Unde își satisface nevoile fiziologice? Zeci, poate sute de întrebări m-au preocupat și mi-au răpit somnul în acea noapte. Apoi imaginația a depășit hotarele și mi-a dat fiori vreme îndelungată până să descopăr televizorul.

Copiii noștri se nasc și găsesc în fața lor televizorul, radioul, telefonul, calculatorul, cd-urile, sateliții, avioanele, mașinile, diverse dispozitive electronice în casa lor sau în alte locuri, și nu se gândesc prea mult la aceste descoperiri și invenții, la măreția celor care le-au inventat și nici momentul îndepărta când au fost descoperite. Trebuie să-i educăm să redescopere măreția acestor lucruri, a celor care le-au inventat, pentur ca, astfel, să descopere calea către măreția creației sufletelor și a ceea ce îi înconjoară. Toate acestea îi vor conduce către redescoperirea Măreției lui Allah în creația Sa, a sufletelor, credinței și adorării lor. Astfel, șterg praful obișnuinței, obiceiului și al recurenței. În acest mod, privesc la tot ceea ce îi înconjoară cu ochi noi, de parcă îl văd sau îl practică pentru prima dată. Așa ne-a învățat Coranul, dacă într-adevăr suntem „oamenii Coranului”, să redescoperim, în versetele sale minunate: ***Acela care a creat șapte ceruri unul peste altul, fără să vezi nicio nepotrivire în creația Celui Milostiv [Ar-Rahman]. Întoarce-ți privirea! Oare vezi tu vreă crăpătură? Întoarce-ți iarăși privirea de două ori! Privirea se va***

Întoarce la tine umilită și slabă! (El Mulk 3, 4)

Oare nu văd ei păsările de deasupra lor întinzând și strângând aripile lor? Nu le poate ține pe ele decât Cel Milostiv [Ar-Rahman]! El este Cel care le vede pe toate. (El Mulk 19)

Spune: „Ce credeți? De se va strecura apa voastră în adânc, cine vă va aduce apă de izvor?” (El Mulk 30)

Aceasta este metodologia coranică în numroasele sale versete și capitole, iar societatea care se ghidează după această metodologie se va afla mereu în starea de „redescoperire” a propriului suflet, a ceea ce îl înconjoară, apoi va trece la stadiul de civilizație și credință continuă, din generație în generație. Noi avem datoria de a purta în fiecare dimineață ochelari noi, neatinși, ca să privim cu ei către sufletele noastre, să privim la lumea care ne înconjoară de parcă o vedem pentru prima oară, numai așa vom realiza că suntem mai aproape de Allah.

Multe s-au dezvoltat în viața noastră publică, în instituțiile educaționale și universitare, materii și domenii diferite, în științele administrației ce se ocupă de studiul metodelor optime pentru proiectele de investiții industriale, comerciale, agricole și urbane, ba chiar orice tip de investiții care aduc beneficii și sunt utile oamenilor, indiferent că e vorba de domeniul public sau privat. Oare ne-am gândit vreodată să înființăm o specializare, o materie sau un domeniu în cadrul școlilor, instituțiilor sau universităților noastre, prin care să investim în aceste proiecte care au multe beneficii, sunt de lungă durată, produc mai mult și sunt utile atât în această lume, cât și în lumea de Apoi și reprezintă un factor-cheie în succesul acestor proiecte lumești trecătoare? Acesta este managementul adorării lui Allah, redescoperirea lui, iar în fruntea acestora vine rugăciunea. Ea este „întâlnirea cu Allah”. Și ce întâlnire este aceasta!

Este o întâlnire care ocupă locul întâi în lista ritualurilor noastre de adorare, în rândul investițiilor lumești sau ale celor pentru viața de Apoi. Nu te mira dacă obligația străduinței pe calea lui Allah nu ocupă primul loc în această listă, cu toate că este o obligație grea, costisitoare, primejdioasă. Pe primul loc, este rugăciunea efectuată la timpul ei, apoi respectul față de părinți și abia după acestea vine străduința pe calea lui Allah.

Abdullah, fiul lui Mes'ud (Allah să fie mulțumit de el!), a spus: „L-am întrebat pe Profet (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!): «Care sunt faptele cele mai iubite de Allah?» A răspuns: «Rugăciunea efectuată la timpul ei.» Am întrebat: «Apoi care?» A răspuns: «Respectul părinților.» Am întrebat: «Apoi care?» A spus: «Apoi străduința pe calea lui Allah.»” (Relatat de Muslim)

Acesta este o relatare importantă, iar mulți o ignorăm fără să medităm la sensurile ei. Faptul că rugăciunea este mai importantă decât străduința pe calea lui Allah, este mai virtuoasă, are o răsplată mai mare, necesită mai mult efort și răbdare, ar trebui să ne dea de gândit, mai ales că Allah a caracterizat-o ca fiind dificilă pentru noi, toți, cu excepția celor smeriți. Pentru cei din urmă, ea nu este dificilă, deoarece

gradul lor de evlavie îi face să găsească în ea liniște, pace, plăcere și o bază solidă, ce le servește drept sprijin în viață.

Pe lângă respectarea smereniei, liniștii și răbdării în recitare, mișcare, gândire și imaginație, ea, rugăciunea, este o școală spirituală care te antrenează la răbdare, concentrare, ascultare, modestie, bună acceptare și ascultare a celorlalți, stăpânire de sine, răbdare și cugetare în luarea deciziilor, moderare în atitudini, calm și abținere de la extremism, înțelepciune în viață și în relația cu oamenii. De aceea, nu vedem nimic ciudat în strânsa legătură dintre rugăciune și răbdare în Coran, după cum a afirmat Allah: **„Căutați liman în răbdare și în Rugăciune [As-Salat]! [Într-adevăr] ea este anevoioasă, însă nu pentru cei care cred.”** (Baqara 45)

Și zic ei: „De ce nu ne aduce el un semn de la Domnul său?” Dar oare nu a venit la ei dovadă limpede care se află în Scripturile de mai înainte de el? (Taha 133)

2. "ȘI ACESTA, ÎNTR-ADEVĂR, ESTE UN ACT GREU...": DAR DE CE?

De ce să ne rugăm?

De ce ar trebui să NE anulăm întâlnirile, să lăsăm deoparte munca pe care o facem, să ne întrerupem afacerile și să punem în așteptare orice altceva din viața noastră de zi cu zi, indiferent cât de important ar fi, pentru a ne îndrepta spre rugăciune? De ce a identificat Mesagerul lui Dumnezeu rugăciunea ca fiind factorul care distinge uncredincios de un necredincios? De ce anume rugăciunea a fost cea pe care Profetul a reamintit-o comunității sale de pe patul de moarte, spunând: "De dragul lui Dumnezeu, nu abandonați rugăciunea!"

A fost rugăciunea stabilită inițial în viața musulmanilor ca o pedeapsă sau ca o recompensă? Ce aspecte ale acesteia sunt dificile și ce aspecte ale acesteia sunt plăcute, dacă, de fapt, găsim vreo plăcere în ea? De ce ni se cere să ne rugăm la anumite ore, cu anumite mișcări și cu un anumit număr de plecăciuni și prosternări? De ce trebuie să rostim aceste cuvinte specifice și să facem aceste recitări specifice? De ce se regăsește rugăciunea în toate religiile? Cum se face că Dumnezeu și Trimisul Său acordă o importanță și mai mare rugăciunii decât jihadului?

Trebuie să mărturisesc că m-am rugat timp de cincizeci de ani înainte de a descoperi că, prin rugăciune, Dumnezeu Atotputernic mi-a dăruit cea mai mare întreprindere comercială pe care cineva ar putea spera să o aibă și că, dacă aș alege cu înțelepciune cum să o administrez și să o conduc, aș putea să culeg cea mai bogată recoltă și să trăiesc cea mai mare plăcere la care cineva de pe pământ ar putea avea.

Să presupunem că sunteți martori la o luptă între două grupuri defurnici pentru o bucată mică de zahăr: O furnică se aruncă pe spatele adversarei sale, alta își înfige ghearele în piciorul inamicului pentru a-l împiedica să ajungă la

6

bucățița de zahăr, iar o alta se năpustește asupra unui membru al taberei inamice. Probabil că veți sta acolo chicotind la această luptă ciudată dintre cele două mici armate. Și pentru ce? Pentru o bucățiță mică de zahăr care, în termeni umani, ar fi considerată fără nicio valoare.

Să presupunem că ați făcut o rugăciune cu adevărat perfectă, o rugăciune care v-a lăsat cu sentimentul că ați fost ridicăți de petărâmul pământesc și ați ajuns direct la tronul lui Dumnezeu. Dacă ați privi apoi lumea pământească de la acele înălțimi, ați vedea totul în ea, indiferent de mărimea ei, ca fiind atât de minuscul încât abia dacă ar fi vizibil cu ochiul liber. Ați vedea că mizerabila bucată de zahăr pentru care furnicile s-au războit nu este altceva decât viața noastră neînsemnată de pe pământ și că furnicile prostuțe aflate în luptă mortală pentru o bucată de zahăr vă reprezintă pe voi și orice grup sau grupuri de oameni cu care vă aflați în conflict pentru acea bucată de zahăr.

3. DE LA DATORIE LA PRIVILEGIU

Într-adevăr, Salah în tradiția noastră islamică poate începe ca o datorie. După cum se spune că Profetul ar fi spus că copiii trebuie încurajați în mod pozitiv să se roage la vârsta de 10 ani. În mod similar, Profetul a afirmat: "**Nimic nu stă între un om și necredință decât neglijarea Salah-ului**". În mod ideal, însă, atunci când copiii ajung la vârsta discernământului și înțeleg natura și dinamica Salah-ului, ei vor descoperi singuri importanța acestei linii directe cu Dumnezeu, iar conceptul de "datorie" ajunge să fie înlocuit treptat cu cel de "privilegiu" sau "drept".

Când copiii noștri sunt mici, trebuie să-i forțăm să își ia medicamentele. Dar, pe măsură ce se maturizează, ei trec de la a vedea medicamentele ca pe o suferință pe care trebuie să o îndure la a le vedea ca pe un drept de care trebuie să se bucure sau pe care trebuie să le aprecieze, deoarece își dau seama că medicamentele le pot reda sănătatea și chiar le pot salva viața.

Imaginați-vă că sunteți pe cale să semnați contractul de închiriere pentru o casă mare. Sunteți fermecat de frumusețea acesteia, de spațialitatea ei, de locația sa minunată și de mobilierul său elegant. Dar când vă așezați să negociați chiria cu proprietarul, acesta vă surprinde spunându-vă: "În loc de chirie, vă cer să mâncați cinci mese delicioase pe zi pe cheltuiala mea. Asta cer - nici mai mult, nici mai puțin."

Ce ofertă ar fi asta! Și, de fapt, este chiar oferta pe care o avem primite de la Dumnezeu Atotputernic în schimbul traiului nostru pe acest Pământ al Său, bucurându-ne de binecuvântările sale generoase și ajutând la popularea și construirea lui. Așa stând lucrurile, nu greșim noi înșine dacă nu acordăm "meselor" noastre zilnice de rugăciune timpul și atenția pe care le acordăm meselor pe care le luăm în corp? De ce refuzăm hranei noastre spirituale timpul pe care îl acordăm cu atâta generozitate hranei noastre fizice? Care dintre ele credeți că este mai

importantă pentru noi?

Ați auzit vreodată de un premiu important al cărui donator stipulează că, înainte de a-l primi, câștigătorul trebuie să accepte un alt premiu important? Ce fel de premiu ar putea fi acesta? Premiul la care mă refer este Salah. Nu vom primi marea noastră răsplătă de la Dumnezeu decât dacă mai întâi vom colecta minunatul premiu spiritual pe care ni l-a dat, bucurându-ne de îndeplinirea lui ca de un drept și un privilegiu, mai degrabă decât să îl suportăm doar ca pe o datorie sau o povară.

"Dacă un slujitor al lui Dumnezeu se ridică pentru a se ruga, toate păcatele sale sunt aduse și așezate pe umerii săi, iar când se apleacă sau se prosternează, ele cad." În mod similar, **"Orice musulman care face o abluțiune completă, apoi se îndreaptă să se roage, fiind conștient de ceea ce spune, va redeveni la fel de curat ca în ziua în care s-a născut"**. Așadar, atunci când vă începeți rugăciunea cu cuvintele: "Dumnezeu este mai mare!". (Allhu Akbar!), imaginați-vă îngerii aducând toate păcatele de care te-ai făcut vinovat vreodată și punându-le pe umerii tăi, astfel încât, atunci când te înclini sau te prosternești, ele să cadă de pe umeri.

Cât de ușor poate ajunge un drept să fie perceput ca o datorie, poate chiar o datorie împovărătoare, de care dorim să ne eliberăm cât mai repede posibil. Aceasta este experiența celor care au impresia că "pierd" sau "irolesc" timpul prețios pe care îl petrec efectuând câteva cicluri de rugăciune. Datoria este un lucru pe care îl asociem invariabil în mintea noastră cu o povară, ceva care ne apasă. Ca atare, o vedem ca pe ceva care ne sărăcește în loc să ne îmbogățească, deoarece ne privează de timpul sau de odihna la care considerăm că avem dreptul. Odată cu această percepție începe o distorsiune și, pentru mulți oameni, rugăciunea începe să fie transmutată într-o povară de care sunt nerăbdători să fie scutiți. Cu toate acestea, dimpotrivă, Mesagerul lui Dumnezeu a descris rugăciunea ca fiind ceva ce aduce odihnă și alinare. Nu a spus el oare: **"O, Bilal, odihnește-te cu ea [rugăciunea]!"**?

Așadar, în loc să ne întrebăm: "M-am rugat?", oricât de critică arfi această întrebare, să ne întrebăm mai degrabă: "Când m-am rugat, am primit premiul care mi-a fost destinat? M-am bucurat cu adevărat de el în timp ce meditam la binecuvântările pământești pe care mi le aduce și am savurat gândul la bogățiile pe care le păstrez pentru viața viitoare?".

Fie ca rugăciunea voastră să fie un bilet gratuit pentru o călătorie plăcută, nu doar în jurul lumii, ci în jurul universului, o călătorie în care veți avea acces la Regele și Conducătorul absolut al cosmosului.

Obligații vs. drepturi

În viața noastră, îndatoririle sunt adesea confundate cu drepturile, până la punctul în care nu știm unde se termină una și unde începe cealaltă. De exemplu, Hajj, sau pelerinajul la Mecca, este o datorie care necesită determinare, călătorie, consum de energie și cheltuieli bănești. Poate implica chiar și unele pericole și riscuri.

Dar când ne gândim la răsplata care ne așteaptă pentru fiecare pas pe care îl facem de-a lungul drumului, simțul datoriei va începe să se evapore și va fi înlocuit de o conștientizare a pelerinajului ca fiind un drept și un privilegiu.

În mod similar, a face caritate este o datorie care implică efort și cheltuieli. Dar atunci când o întreprindem cu inimi binevoitoare și cu orealizare a recompensei pe care o putem anticipa și a fericirii pe care am oferit-o oamenilor pe care i-am ajutat, vom fi copleșiți de pace și liniște pentru că L-am mulțumit pe Domnul nostru și pentru protecția, căldura și siguranța pe care le-am făcut posibile pentru cineva aflat în nevoie.

Postul este și el o datorie, o obligație care ne cere să îndurăm foamea și setea și să ne exercităm răbdarea și stăpânirea de sine. Dar, cu fiecare minut care trece, anticipăm bucuria răsplătirii promise de Dumnezeu și plăcerea de a ne apropia de Dumnezeu pe măsură ce ascultăm de poruncile Sale și ținem cont de interdicțiile Sale. Răsplata nu se limitează pur și simplu la masa de rupere a postului care urmează unei zile lungi de foame și sete. Mai degrabă, ea include satisfacția de a fi triumfat într-o luptă cu poftele egoului nostru și de a fi adăugat la stocul nostru durabil de aprobare divină.

Același principiu se aplică categoriilor islamice de permis (*halal*) și interzis (*haram*). Dumnezeu Atotputernic ne interzice lucruri doar pentru a ne proteja de anumite prejudicii, indiferent dacă ne dăm seama sau nu de natura prejudiciului implicat. În mod similar, atunci când Dumnezeu declară ceva ne este permisă sau ne poruncește să efectuăm o anumită acțiune, aceasta este în scopul obținerii unui beneficiu. Prin urmare, am putea vorbi despre *halal* și *haram* ca fiind "benefice" și, respectiv, "dăunătoare", fie în domeniul economiei, psihologiei, medicinei sau în orice alt domeniu.

Cât de ușor este ca drepturile de care ne bucurăm să se transforme în îndatoriri. Cu toate acestea, este la fel de ușor ca îndatoririle pe care le-am primit să se transforme în drepturi. Dacă am câștiga un premiu mare în bani din partea unei instituții și ni s-ar cere să călătorim undeva pentru a-l primi, nu ne-am grăbi bucuroși să ne ridicăm premiul, sacrificându-ne timpul și efortul și făcând abstracție de dificultățile pe care le-am putea întâlni pe drum? Dacă este așa, atunci nu merită premiul rugăciunii același efort și chiar mai mult? La urma urmei, cum poate fi comparată valoarea rugăciunii cu o recompensă care își are originea în acest tărâm pământesc efemer, oricât de mare ar fi ea?

Dumnezeu este Cel care asigură hrana păsărilor. Dar ele trebuie totuși să își întindă aripile și să zboare spre locul unde se află. Cum am putea ști vreodată ce gust are un fruct dacă nu ne întindem niciodată mâna pentru a-l culege din copac? Cum am putea să ne bucurăm de un somn odihnitor dacă nu ne asigurăm că avem o saltea potrivită și destule păături, că atmosfera este calmă, iar camera liniștită și slab luminată?

4. SATISFAȚIA DE A TE TREZI DEVREME PENTRU RUGĂCIUNE

Când eram copil și trebuia să mă trezesc pentru rugăciunea din zori în mijlocul nopții - sau cel puțin așa mi se părea - mă întrebam de ce trebuie să ne trezim la acea oră anume. În primul rând, mă gândeam, dacă Dumnezeu vrea ca noi să-l oferim cinci rugăciuni pe zi, atunci de ce face una dintre ele la o oră atât de dificilă și ne cere să ne trezim tocmai când ne bucurăm de un somn atât de dulce? Ce ar fi greșit dacă am face această rugăciune la șapte sau opt dimineața, sau chiar la zece, de altfel? Nu este rugăciunea tot rugăciune, indiferent de ora la care are loc? Nu ar fi oare recitarea pe care o facem în timpul unei rugăciuni efectuate târziu aceeași cu cea pe care am fi făcut-o la o oră mai matinală? Și dacă scopul rugăciunii este de a păstra comunicarea noastră cu Dumnezeu și de a-l alunga pe Satana, atunci ce rău ne poate face Satana atunci când dormim adânc? De ce ar trebui să ne facem griji că vom pierde contactul cu Dumnezeu și că vom fi prinși în capcana lui Satana într-un moment în care nu ne putem gândi la niciun fel de contact sau lipsă de contact, cu Dumnezeu sau cu oricine altcineva, și nici nu putem să ne plănuiim acțiunile, fie de bine, fie de rău?

Întrebări de acest gen pot apărea nu numai la copii, ci și la adulți. Cu toate acestea, adulții își vor da seama în cele din urmă că Salah nu este doar o chestiune de comunicare periodică cu Dumnezeu Atotputernic, ci un mod de viață. Oricine a experimentat dulceața de a se trezi înainte de răsărit și de a merge la moschee, apoi de a părăsi moscheea înainte de răsăritul soarelui pentru a-și începe munca zilnică, de orice fel ar fi aceasta, va cunoaște valoarea de a fi o pasăre matinală, de a respira brizele imaculate ale zorilor, de a se bucura de liniștea primelor ore ale dimineții și de apropierea pe care o simți de Dumnezeu în acel moment.

Cineva care face acest lucru este martor la trezirea vieții după somnul ei, când noaptea face loc zilei, când primele fire ale zorilor se ivesc, când pământul și cerul emit o strălucire specială, iar copacii și florile se dezvăluie în lumina timpurie a zorilor. O astfel de scenă este o reconstituire în miniatură a primei zile a creației, pe măsură ce semnele de viață se fac vizibile peste tot. Cei care au privilegiul de a trăi această oră unică a zilei vor simți cum toate facultățile lor se deschid, înfloresc, strălucesc de dorința de a produce și de a dăruia, și vor primi un afluz de putere, bogăție și creativitate, ca și cum ar fi primit o nouă viață.

Răsăritul ne oferă un nou ochi prin care putem vedea misterele universului și descoperi miracolul creației într-un mod care ne-ar fi interzis în alte momente ale zilei. Oricine a încercat să se trezească și să lucreze în primele ore ale zilei va descoperi că două sau trei ore de muncă în acest moment sunt mai productive decât ore lungi de trudă la toate celelalte ore ale zilei sau ale nopții. Și tot ceea ce ne împiedică să beneficiem de acest timp special este diavolul propriei noastre lene. Dacă reușim să-i rezistăm și să-l învingem timp de o zi, urmată de o a doua zi, urmată

de o perioadă de mai multe zile în cursul căreia ne angajăm să respectăm acest nou model așa cum ne angajăm să postim în primele zile dificile ale Ramadanului, el va deveni un obicei stabilit atât în corp, cât și în minte, și o parte atât de plăcută a programului nostru zilnic încât nu vom mai dori să ne lipsim de el.

Când deschidem ochii în timp ce suntem încă în pat, Satana ne trage capul spre pernă și ne spune: "*Închide ochii și culcă-te la loc. Aceste prime ore ale dimineții sunt cel mai bun moment pentru a vă relaxa și a o lua ușor. Așa că de ce să te grăbești să te trezești?*". Cum putem rezista argumentelor repetate și insistente ale lui Satana, șoaptelor sale ademenitoare? Iată ce a avut de spus Mesagerul lui Dumnezeu:

Când unul dintre voi se culcă, Satana îi face trei noduri în jurul gâtului. Apoi strânge fiecare dintre noduri, șoptindu-i: "Te așteaptă o noapte lungă, așa că odihnește-te!". Dacă persoana respectivă se trezește și își amintește de Dumnezeu, unul dintre noduri va fi dezlegat. Dacă se trezește și săvârșește abluțiunea, un alt nod va fi dezlegat. Iar dacă se roagă, toate nodurile vor fi dezlegate, iar el își va începe ziua energetic și cu bună dispoziție. Altfel - adică dacă nu se ridică să se roage - își va începe ziua leneș și într-o dispoziție proastă.

Ați privit vreodată cu atenție chipurile oamenilor care se culcă devreme și se ridică în zori pentru a se ruga? Și le-ați comparat cu fețele oamenilor care stau treji până târziu și apoi dorm în timpul rugăciunii din zori? Dacă ați făcut-o, ați descoperi unele dintre secretele acestei mașini remarcabile cunoscute sub numele de "ființa umană", care a fost programată în așa fel încât cel mai bun moment pentru a o reporni este înainte, nu după răsăritul soarelui. Acesta este modul în care Producătorul nostru ne-a proiectat pentru un scop înțelept - un scop pe care am putea sau nu să îl putem înțelege. Cu toate acestea, cine ar putea cunoaște secretele acestei mașini umane mai bine decât Cel care a făcut-o? **"Cum s-ar putea ca Cel care a creat [totul] să nu știe [totul]? Da, numai El este Binevoitor [și] Atoateștiutor [Al-Latif, Al-Khabir]"** (Surat al-Mulk 67:14)

Natura se trezește din pat la prima rază de lumină a zorilor, așa cum a programat-o Creatorul său, pentru a ne lumina toate minunile vieții din jurul nostru. Prin urmare, zorii zilei nu sunt un moment pentru a dormi, ci pentru a ne trezi, a munci, a produce și a prospera Pământul. Aveți grijă să nu subapreciați valoarea acestui dar divin și să nu risipiți energia pe care Dumnezeu ne-a oferit-o nouă și celorlalte creaturi din jurul nostru pentru a ne permite să începem noua zi. Fluxurile care-și închid pleoapele la apus le deschid din nou odată cu prima lumină a zorilor, în timp ce păsările se trezesc devreme, ciripind și zburând prin cer în căutarea hranei lor zilnice. Vacile, oile, caprele, puii și toate viețuitoarele pe care Dumnezeu le-a așezat pe Pământ se întălnesc cu noua zi în primele ore pentru a începe din nou ciclul vieții.

Așa că țineți pasul cu viața și culegeți roadele ei înainte de a fi prea târziu.

5. BUCURIA PERSEVERENȚEI RĂBDĂTOARE

Atunci când ne deplasăm cu mașina la locul de muncă sau în altă parte, preocuparea noastră este, în general, doar să ajungem la destinație, cu cea mai mare viteză permisă (pe care uneori o depășim!). În consecință, ajungem cu mintea epuizată și cu nervii întinși.

Dar dacă am trata șofatul nostru ca pe un drept de care trebuie să ne bucurăm? Am pleca puțin mai devreme decât de obicei, pentru a avea suficient timp să conducem încet și deliberat. Ca urmare, am avea șansa de a privi peisajul de pe drum, de a observa lucruri pe care nu le-am observat în călătoriile anterioare și de a ne face plăcere să conducem și să contemplăm împrejurimile, în loc să ne îngrijorăm de ora pe care o este sau de distanța pe care trebuie să o parcurgem pentru a ajunge acolo unde mergem.

Atunci când plecați într-o călătorie cu mașina, nu vă rezervați puțin timp suplimentar pentru ca aceasta să fie mai plăcută pentru dumneavoastră și pentru cei care vă însoțesc? Nu vedeți călătoria ca pe un privilegiu de care să vă bucurați, mai degrabă decât ca pe o obligație împovărătoare pentru dvs. și pentru însoțitorii dvs. de călătorie? Aceasta este atitudinea pe care ar trebui să o adoptăm și față de rugăciune.

Primul lucru care trebuie făcut este să încheiem un scurt acord de armistițiu cu Timpul. În cadrul acestei înțelegeri, ar trebui să puteți practica o mai mare răbdare. De fapt, puteți face din răbdarea însăși o sursă de plăcere. Poate că ați experimentat plăcerea de a vă exercita răbdarea în timpul orelor de Ramadan, satisfacția de a învăța să tolerați disconfortul până când acesta este ameliorat, de a îndura cu răbdare boala până când vă însănătoșiți, de a aștepta cu bunăvoință la coadă pentru un bilet până când vi se permite să intrați într-un teatru sau într-o sală de festivități, sau de a vă discipula să studiați pentru a reuși din punct de vedere academic.

De asemenea, este posibil să fi experimentat satisfacția de a vă priva de ceva ce ați fi putut să vă permiteți. De exemplu, poate că v-ați abținut de la cumpărarea unei bomboane, a unei cămăși noi sau a unei mașini noi, în conformitate cu un principiu, din fidelitate față de o promisiune, din modestie sau în semn de solidaritate cu cei din jur care nu-și permiteau să facă o astfel de achiziție. Iată ce vreau să spun prin bucuria răbdării răbdătoare, care intră în joc și în practica rugăciunii. Așa cum Dumnezeu i-a poruncit Profetului: **"Și poruncește neamului tău Rugăciunea [As-Salat] și fii statornic în ea!"** (Surat Taha 20:132).

Perseverența ta răbdătoare în rugăciunea canonică nu înseamnă că rugăciunea este o dificultate, un test sau o pedeapsă din partea lui Dumnezeu. Mai degrabă, înseamnă pur și simplu că vă exercitați o hotărâre și o determinare fermă pentru a obține sentimentul de satisfacție pe care sperați să-l obțineți. Cu cât este mai mare plăcerea sau satisfacția potențială, cu atât mai mare este prețul și cu atât mai mare este răbdarea necesară. Și ar putea exista o plăcere mai mare decât aceea de a ne

încredința gândurile și preocupările noastre private Creatorului nostru și de a ne arunca grijile și necazurile la picioarele Sale, iar apoi să ieșim din această întâlnire intimă simțindu- ne purificați de păcate și născuți din nou?

Rugăciunea este școala răbdării, iar răbdarea este școala civilizației

Sunt nedumerit de dispariția aproape completă a discuțiilor despre virtutea răbdării din literatura occidentală. Cu greu se găsește vreo mențiune despre ea în discursul occidental despre virtuțile umane fundamentale. Acest fenomen a fost confirmat de cei care sunt mai citați decât mine. Există discuții despre curaj, onestitate, determinare, hărnicie, generozitate, cavalerism, cooperare, integritate, dedicare sinceră, dragoste, dreptate, egalitate, libertate, democrație, umilință, dorința de a-i ajuta pe cei nefericiți și nevoiași și multe alte trăsături demne de laudă. Dar, spre uimirea mea, se pare că se vorbește foarte puțin sau deloc despre trăsătura răbdării, chiar dacă aceasta este fundamentală pentru toate celelalte virtuți morale. Pe de altă parte, când am numărat de câte ori cuvântul arab pentru răbdare, *sabr*, și derivatele sale apar în Coran, am descoperit că ajung la nu mai puțin de o sută trei, ca să nu mai vorbim de sutele de apariții pe care le găsim în hadith-urile profetice.

Spun "spre uimirea mea", pentru că civilizația occidentală este cea care a progresat enorm în domeniul descoperirilor științifice și al invențiilor! Știm cu toții că răbdarea este cea care îi permite descoperitorului sau inventatorului să lucreze neobosit zi și noapte într-un laborator, absorbit de experimente de un fel sau altul și în căutarea de noi cunoștințe și aplicații. Cum ar fi putut astfel de indivizi să realizeze progresele pe care le-au realizat fără răbdare, perseverență și determinare? Având în vedere descoperirile științifice remarcabile pe care aceste persoane le-au făcut și succesul lor în conducerea lumii pe plan academic și în alte domenii, se poate ca virtuțile răbdării, perseverenței și tenacității să fi prins rădăcini atât de solide în caracterul lor încât nu văd necesitatea de a le menționa în scrierile lor.

Dacă ne uităm la cele trei forme principale de închinare în Islam - Salah, postul și Hajj (*pelerinajul la Mecca*) - vom descoperi că fiecare dintre ele este o școală special concepută pentru a ne antrena în răbdarea răbdătoare. S-ar putea să vă spuneți: Este clar cum postul și Hajj ne pot învăța rezistența răbdătoare. Dar ce legătură are răbdarea cu Salah? Dacă, așa cum ne-a învățat Profetul, Salah este o rugăciune autentică doar dacă este efectuată cu respect umil și prezență conștientă, atunci, în mod clar, răbdarea este un element vital în practicarea ei.

Cât de ușor, dar și cât de inutil este să ne grăbim în mod absent în rugăciune, încât nici măcar nu știm ce spunem! Dimpotrivă, ce întreprindere dificilă, dar profitabilă este, atunci când ne așteaptă nenumărate angajamente și sarcini la ușă, să îndeplinim fiecare recitare cu deliberare și prezență. Să rostești o frază deschisă, cum ar fi "Dumnezeu este mai mare" (*Allahu Akbar*) și apoi, chiar și cu treburi lumești de rezolvat, să te oprești pentru a completa mental spațiul ipotetic care o urmează (*Dumnezeu este mai mare decât cine? decât ce?*) este o provocare care necesită o

bună doză de răbdare.

Repetarea unor pomeniri în această „aglomerație” de preocupări, așa cum sunt expresiile: „*subhane rabbiyel aziym/ala*”, apoi pauza pe care o faci după fiecare pomenire, pentru a medita și a umple golul din mintea ta (*Îl pomenesc și Îl preamăresc cu ce? Sau îl declar fără cusur de ce?*) necesită răbdare, chiar multă răbdare.

În această „aglomerație” de preocupări, recitarea repetată a expresiilor „*Bismillah*”, „*Er-Rahman*”, „*Er-Rahim*”, așa cum recita Profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), astfel încât să conștientizezi sensul lor și semnificația total diferită a fiecăruia, necesită răbdare, chiar multă răbdare.

Apoi pauza pe care o iei în toiul acestor fapte, după recitarea „*Et-tahiyatu lillahi was-salawatu wat-tayyibatu*”, astfel încât simți la fiecare pauză de după recitare plăcerea răspunsului ce vine de la Allah, apoi pauza de după salutul Profetului Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), plăcerea așteptării răspunsului, la fel și „*ibadullahis-salihiin*”, plăcerea de a primi răsplata salutului tuturor acelor dreptcredincioși, toate acestea necesită răbdare, foarte multă răbdare.

În cele din urmă, și așa cum vom detalia mai jos, este nevoie de multă răbdare pentru a face o pauză între fiecare mișcare de rugăciune și următoarea, între fiecare recitare și următoarea, între fiecare verset din Coran și următorul, astfel încât să acordăm fiecăruia dintre ele atenția și respectul pe care le merită în mijlocul unui program încărcat.

Dacă vă gândiți la toate succesele voastre în viață, la toate realizările și la toate virtuțile voastre, veți descoperi probabil că ceea ce se află în spatele lor este practica răbdării și a determinării. În schimb, dacă te gândești la eșecurile tale, la înfrângerile tale, la păcatele și greșelile tale, cel mai probabil vei descoperi că ceea ce a dus la ele a fost lipsa de răbdare. Ce școală remarcabilă de succes și mântuire este răbdarea și ce școală remarcabilă de răbdare este rugăciunea!

Grațiosul nostru Profet a spus odată: "**Primul lucru care va fi ridicat de la această națiune [comunitatea islamică] este smerenia – hușu**". Când smerenia lipsește din rugăciunile noastre, la fel lipsește și răbdarea, iar când lipsește răbdarea, civilizația musulmană decade. Allah ne-a oferit certitudine în această privință atunci când a stabilit legătura dintre izbânda noastră pe acest pământ și contactul nostru cu cerul prin smerenie spunând: "**Fără îndoială că izbândesc și sunt fericiți dreptcredincioșii, care sunt smeriți în rugăciunea lor!**" (*Surat al-Mu'minun 23:1-2*). Așadar, după fiecare dintre cele cinci rugăciuni zilnice, întrebați-vă: "Câtă putere de răbdare" am dobândit prin rugăciunea pe care tocmai am rostit-o?".

6. DE CE NE RUGĂM?

Atunci de ce să ne rugăm? Pur și simplu pentru a învăța răbdarea? De ce ar trebui să pierdem o oră sau două din fiecare zi executând mișcări ciudate și repetând fraze pe care le-am mai rostit de sute de ori? Nu ar fi mai bine să ne petrecem acest timp ajutându-i pe alții sau făcând un alt fel de muncă caritabilă sau umanitară? Ce s-ar întâmpla dacă Salah nu ar exista?

Imaginați-vă ce s-ar întâmpla dacă, dintr-o dată, toate comunicațiile prin cablu și fără cablu ar fi întrerupte, dacă stațiile de satelit ar înceta să mai funcționeze, dacă liniile terestre și rețelele de internet ar ceda, iar toate rutele terestre, maritime și aeriene ar fi închise. Gândiți-vă la anarhie, la frustrare și la colapsul economic, social, politic și cultural care ar urma.

Un rol similar joacă în viața noastră comunicarea dintre noi și Creatorul nostru. Deci, am putea să ne lipsim de ea chiar și pentru o singură zi de păcat? Ce s-ar întâmpla dacă linia directă dintre noi și Dumnezeu ar fi deconectată? Dacă ar fi așa, ar trebui să inventăm singuri o modalitate de a rămâne în comunicare cu El. Dar am putea găsi ceva mai bun decât "rețeta" superb formulată pe care o avem în Salah, cu cuvintele sale atent alese și cu mișcărilor sale expresive și distincte?

Rugăciunea ne reprogumează la fel cum valurile uzează bolovanii de pe malul mării odată cu trecerea zilelor și a anilor, tot așa și viața, în virtutea trecerii timpului, a familiarității, a repetiției și a obișnuinței, uzează puterea spirituală, echilibrul și puritatea interioară pe care le-am dobândit prin rugăciune. Oră după oră, zi după zi și an după an, lumea pământească se străduiește să ne programeze în funcție de fanteziile și capriciile ei. Procesul se petrece atât de treptat încât tindem să nu ne dăm seama că ne-am schimbat. De fapt, însă, am deviat de la cursul stabilit de busolele noastre interioare date de Dumnezeu și nu ne mai conformăm cu programul divin original, "fără viruși", care fusese instalat în noi. Așa cum a declarat Mesagerul lui Dumnezeu: "**Credința „se croiește” în interiorul unora dintre voi așa cum se croiește haina. Așadar, cereți-i lui Allah să vă înnoiască credința în sufletele voastre!**" Prin harul lui Dumnezeu, și spre deosebire de adepții altor religii, noi rămânem în posesia "compact discului" original, adică a CD-ROM-ului care conține programul credinței noastre. În consecință, avem posibilitatea să ne întoarcem la el și să ne reprogramăm sufletele, să reparăm ceea ce este de reparat, să ștergem toți virușii intruși sau să tratăm bolile și să corectăm abaterile. Cuvânt cu cuvânt, relatările autentificate bazate pe surse multiple și transmise de numeroși naratori ne-au oferit modelul original pentru Salah așa cum a fost rostit și efectuat de către Profet și care însuși, a spus simplu: "**Rugați-vă cum m-ați văzut rugându-mă**"¹⁹.

Dacă nu ar fi existat Salah, am fi fost capabili să "inventăm" o rugăciune care să ne aducă în contact cu Managerul Minunat, Atotputernicul Guvernator al Universului?

Dacă cercetăm Scripturile ebraice (Vechiul Testament) și Evanghelia (Noul

Testament) în forma existentă pe care o avem acum, nu găsim niciun detaliu despre natura rugăciunilor care au fost rostite de Moise sau de Iisus, peste ei fie pace, și care să servească drept model care să fie urmat de urmașii lor. Prin urmare, este firesc ca urmașii religiilor iudaică și creștină să fi inventat anumite rugăciuni pentru ei înșiși și să le fi transmis de la o generație la alta. Cu toate acestea, celor care execută astfel de rugăciuni le lipsește satisfacția pe care o experimentează credincioșii musulmani, bazată pe conștientizarea faptului că repetă o rugăciune pe care Profetul lor a primit-o cândva direct de la Dumnezeu Atotputernic.

După cum am observat, nici Vechiul Testament, nici Noul Testament nu conțin o descriere detaliată a rugăciunilor care au fost făcute de acești doi mari profeți și pe care adepții lor se pot baza în propriile lor rugăciuni. În Noul Testament, de exemplu, avem un pasaj care descrie modul în care unul dintre ucenicii lui Hristos i-a spus acestuia: "**Doamne, învață-ne să ne rugăm așa cum i-a învățat Ioan pe ucenicii săi.**" **Iar el le-a zis: "Când vă rugați, ziceți:..."** (Luca 11:2-4)

Potrivit relatării din Evanghelia după Luca, rugăciunea pe care Iisus a dat-o ucenicilor săi este alcătuită din 34 de cuvinte, în timp ce Evanghelia după Matei (Matei 6:9-13) conține o versiune alcătuită din 53 de cuvinte. O situație similară se întâlnește în ceea ce privește postul. Fiecare confesiune își propune propriile condiții și reguli pentru post, precizând ce alimente sunt permise și care sunt interzise, când și cât timp trebuie să se postească etc. În plus, aceste reguli și dispoziții variază de la o epocă la alta și de la o țară la alta.

Musulmanii intră adesea în discuții aprinse din cauza unor mici detalii legate de Salah. Ar trebui să ridicăm mâinile, de exemplu, de fiecare dată când rostim cuvintele Allahu Akbar (*Dumnezeu este mai mare*)? Ar trebui să le ridicăm doar în unele dintre aceste ocazii? Sau ar trebui să le ridicăm doar atunci când rostim deschiderea Allahu Akbar? Unde ar trebui să ne așezăm mâinile atunci când ne aflăm în picioare în timpul rugăciunii? Ar trebui să le ținem deasupra buricului? Deasupra buricului? Puțin mai sus? Aceleași tipuri de discuții apar și în legătură cu alte detalii ale Salah-ului, ceea ce duce adesea la certuri și înstrăinare. Când observ astfel de conflicte, simt, credeți sau nu, un fel de satisfacție veselă! La urma urmei, tocmai pentru că forma de rugăciune care ne-a parvenit de la iubitul nostru Profet prin intermediul companiilor săi este atât de detaliată și completă în descrierile sale, bazată pe numeroase hadith-uri cu lanțuri exhaustive de naratori, este posibil ca astfel de dezacorduri să apară. Toate hotărârile pe care le avem în islam au coborât din Cer pe Pământ, cu excepția celor referitoare la rugăciune. În legătură cu această din urmă practică, Domnul Lumilor a ales ca Trimisul Său să se înalțe pe tărâmul ceresc pentru a o primi direct de la El în forma sa originală, inspirată de divinitate, și să se întoarcă cu ea pe Pământ ca un dar pentru comunitatea musulmană.

Ce profet credincios avem, unul care ne-a adus darul rugăciunii așa cum îl primise de la Domnul său și care a avut grijă să ne transmită detalii precise despre cel mai ușor și mai remarcabil mijloc de transport din istoria omenirii: cel care ne

transportă în prezența lui Dumnezeu! Ne dăm seama ce lucru prețios este pentru noi să avem o imagine completă și amănunțită a rugăciunii exact așa cum a primit-o Profetul nostru de la Domnul său în timpul miraculoasei sale călătorii nocturne spre Cer, o imagine ale cărei linii generale și chiar unele dintre detaliile minuțioase sunt agreate de toate confesiunile musulmane?

Mai mult, ne dăm seama de importanța de a avea Sunnah, care acoperă detaliile tuturor lucrurilor din viața noastră prin descrierea practic a tot ceea ce a spus și a făcut Profetul nostru? Nimeni nu va realiza importanța Sunnah, decât cei care înțeleg ce înseamnă pentru alte religii să fie lipsiți de ea. Mă minunez și îi compătinesc pe cei care, fără să știe că sunt influențați de alte religii, îndeamnă comunitatea musulmană să renunțe la Sunnah și să se mulțumească doar cu Coranul!

Ce comoară, ce distincție, ce sursă de protecție și îndrumare este aceea pe care ei vor să o îndeparteze de islam! Dumnezeu Atotputernicul a făcut referire la Sunnah în zeci de versete din Coran. El ne-a îndemnat să o urmăm, să ne agățăm de ea și să îl imităm pe Mesagerul care a adus-o, spunând: "**Ceea ce vă dăruiește Trimisul primiți, iar cele de la care vă oprește, de la acelea opriți-vă și fiți cu frică de Allah, căci Allah este aspru la pedeapsă!**" (Surat al-Hashr 59:7) și "**fiți cu supunere față de Allah, fiți cu supunere față de Trimisul [Lui]!**" (Surat al-Maidah 5:92).

Într-adevăr, ascultarea față de Apostol este, în esență, ascultare față de Dumnezeu: "**Cel ce se supune Trimisului se supune, neîndoielnic, și lui Allah!**" (Surat al-Nisa' 4:80). În mod similar, Dumnezeu afirmă relevanța Sunnah pentru viața și experiența noastră, vorbind despre ea ca despre "**un bun exemplu**" (Surat al-Azhab 33:21).

Aici se află importanța Sunnah, care clarifică natura critică a Salah-ului și necesitatea de a-l efectua cu toate mișcărilor, recităriile și alte detalii. Este o copie originală a unui "software" complet, intensiv, inspirat de divinitate, care acționează pentru a ne reprograma sufletele de cinci ori pe zi. Acest număr de repetări este suficient pentru a elimina orice "virus" care s-ar putea infiltra în "computerul" vieții noastre în timpul orelor de noapte sau de zi. Rugăciunea ne furnizează un "firewall" de protecție împotriva influențelor care amenință să ne îndeparteze de adevăratul nostru sine și de calea pe care Dumnezeu o intenționează pentru noi. În același timp, ea stinge flăcările păcatelor și ale durerii care tind să izbucescă în fiecare colț al vieții noastre pământești.

„Ardeți, ardeți și atunci când faceți rugăciunea de dimineață se spală urmele, apoi ardeți, ardeți și când faceți rugăciunea de prânz, se spală urmele, apoi ardeți, ardeți și când faceți rugăciunea de după masă se spală urmele, apoi ardeți, ardeți și când faceți rugăciunea de seară se spală urmele, apoi ardeți, ardeți și atunci când faceți rugăciunea de noapte se spală urmele apoi dormiți și nu se scrie nimic până vă treziți.”

Un tânăr medic japonez m-a întrebat odată: "Este adevărat că musulmanii se

roagă de cinci ori pe zi?". "Da", i-am răspuns. Pe un ton de uimire la limita indignării, el a întrebat: "Cum puteți face asta? Nu este prea des?". "Sunteți medic", i-am spus, "și în cursul activității dumneavoastră, vă întâlniți și tratați un număr mare de oameni în fiecare zi. Așadar, de câte ori pe zi îți dezinfecți mâinile?". "Undeva între treizeci și cincizeci", mi-a răspuns ea. S-a uitat la mine și, din privirea ei, mi-am dat seama că știa ce voiam să spun înainte ca eu să o spun.

"Ridică-te și împlinește rugăciunea, deoarece în ea găsim vindecare!"

Viața din jurul nostru este plină de "viriși" - ispite, atracții înșelătoare, slăbiciune umană, perversiune și impulsuri rele. Iar singurul lucru care ne poate curăța de astfel de influențe nu este apa, ci rugăciunea. Apa curăță trupul de impuritățile exterioare, dar rugăciunea este mijlocul prin care te poți curăța din interior. Dacă, după rugăciune, vă simțiți la fel ca înainte, dacă nu aveți sentimentul că ceva în voi s-a schimbat, că ați scăpat de unele dintre impuritățile și păcatele care se agățaseră de voi înainte de rugăciune, că ați renăscut cumva, înseamnă că nu ați folosit cum trebuie "CD-ROM-ul" bazat pe rugăciune pentru reprogramare și că vă veți întoarce la gândirea și comportamentul de după rugăciune în același mod în care o făceați înainte de ea.

Dacă comparăm viața celor care se roagă regulat și din inimă cu cea a celor care nu se roagă, nu putem decât să le plângem de milă celor din urmă, pentru că le lipsește o armă vitală pentru a lupta împotriva dificultăților vieții și pentru a îndura numeroasele încercări și necazuri ale acesteia. Ne vom minuna de cei care se roagă în adevăratul sens al cuvântului, căci chipurile lor rămân pline de lumină oricât de întunecat ar fi drumul din fața lor, în timp ce ochii lor strălucesc de compasiune, umilință și blândețe, oricât de aspre ar fi încercările lor. Aproape că îți poți da seama dintr-o privire cine se roagă cu adevărat și cine nu. Coranul face referire la acest fenomen atunci când vorbește despre cei pe care ***"Îi vezi pe ei aplecați și prosternându-se, căutând mila lui Allah și mulțumirea Lui. Semnele prosternării se văd pe chipurile lor (athar al-sujud)"*** (Surat al-Fath 48:29).

Expresia *athar al-sujud* a fost redată aici prin "trasată prin prosternare", ceea ce implică faptul că expresia "semnele... de pe fețele lor" se referă la pata întunecată pe care o vedem pe fruntea unor oameni care petrece mult timp în prosternare. Cu toate acestea, dacă la asta se referea fraza menționată mai sus, nu ar fi trebuit ca versetul să sune mai degrabă: "semne... pe frunțile lor"? După cum înțeleg eu această frază, ea se referă la strălucirea pe care o observăm pe fețele unor astfel de oameni și la aura de bunătate și mărinimie pe care o emană. Astfel de calități, care sunt manifestate doar de cei care se roagă, nu vor fi niciodată pierdute de un credincios. În esență, toate actele de adorație cerute unui musulman sunt pur și simplu mijloace de reprogramare a sufletelor noastre, deși ele diferă în funcțiile lor specifice și în durata lor temporală. Postul Ramadanului, de exemplu, este un program care are nevoie de mult timp pentru a se "descărca" în sufletele noastre; totuși, are și efecte de lungă durată. Deși "descărcarea" durează o lună întreagă,

beneficiile sale se întind pe parcursul unui an întreg. Prin post, noi "reformăm" dorințele și poftele pământești care au fost intensificate de "virusi" în cursul anului precedent. Ne reprogramăm viziunea, care, în mod inevitabil, a fost compromisă de-a lungul timpului de slăbiciunea umană în fața ademenirilor lui Satana. În mod similar, ne reprogramăm limba care, pe măsură ce lunile trec, a canalizat un amestec de corect și greșit, permis și interzis, bun și rău, adevărat și fals. Ne reprogramăm sufletele noastre, care, pe parcursul anului, au fost infiltrate de diverse boli periculoase care aproape că au ucis semințele de milă, adevăr, dreptate, bunăvoință, mulțumire, smerenie, răbdare, dreptate, bunătate, mulțumire, credință și cuvinte bune.

O funcție similară este îndeplinită de Hajj, sau pelerinajul la Mecca, deși pe un plan mai profund și mai durabil. Pelerinajul care este acceptabil pentru Dumnezeu va fi răsplătit cu Paradisul, iar cei care îl efectuează vor fi, așa cum a promis Apostolul, readuși la spiritul de puritate de care se bucurau în ziua în care s-au născut. Observați cum Salah-ul devine treptat mai frecvent pe măsură ce ziua avansează și pe măsură ce asalturile pernicioase ale vieții încep să se intensifice asupra noastră. După efectuarea rugăciunii din zori (*Salah al-fajr*), așteptăm aproape o jumătate de zi înainte de a efectua rugăciunea de la prânz (*Salah al-zuhr*). Cu toate acestea, timpul care trece între rugăciunea de la prânz și cea care o urmează este mai scurt, a doua jumătate a zilei fiind punctată de rugăciunea de la mijlocul după-amiezii (*Salah al-asr*), rugăciunea de la apus (*Salah al-maghrib*) și, puțin peste o oră mai târziu, rugăciunea de seară (*Salah al-isha*).

Salah este conceput pentru a purifica și reprograma individul care se roagă. Acesta este, așadar, unul dintre motivele pentru efectuarea sa repetată pe parcursul zilei. Și, întreb: unde, în orice fabrică de arme modernă din lume, ați putea găsi o armă atât de eficientă, atât de precisă în ținta sa, atât de sigură că își atinge ținta și atât de sigură că garantează victoria și obține rezultatele dorite?

7. RITMUL RUGĂCIUNII ȘI RITMUL VIEȚII

Iarna căutăm căldura, iar vara, răcoarea. În caz de boală, căutăm un leac, în caz de foame, hrană, în caz de sete, apă, în caz de tumult, calm și liniște, iar în caz de frică, siguranță. Atunci când roțile vieții se învârt într-un ritm accelerat, ceea ce cu siguranță se întâmplă în această eră mecanică și electronică, și dacă rugăciunea noastră trebuie să fie un refugiu care să împiedice aceste roți să ne strivească între roțile sale ascuțite de fier, atunci este logic ca forța contrară a rugăciunii să ofere cel mai mare grad posibil de relaxare și seninătate.

V-ați imaginat vreodată ce s-ar întâmpla dacă Salah s-ar mișca în același ritm agitat care marchează activitățile noastre zilnice? Dacă acest lucru s-ar întâmpla, rugăciunea s-ar transforma într-o altă povară adăugată la o listă deja lungă de "lucruri de făcut", ceva care ne apasă, ne mănâncă timpul, ne epuizează energia și

intensifică presiunea asupra trupurilor și minților noastre deja presante. Și tocmai acest lucru este ceea ce se întâmplă în experiența multora. Ca urmare, încercăm să terminăm cu rugăciunea cât mai repede cu putință, așa cum facem cu alte rutine laborioase. De fapt, având în vedere rezultatele descurajatoare pe care le observăm în urma rugăciunilor pe care le facem, am putea fi tentați să renunțăm cu totul la această "datorie" mecanică! Și asta este, de fapt, ceea ce se întâmplă cu mulți musulmani, care nu mai au loc în viața lor pentru acest tip de activitate frenetică.

Știi foarte bine că această schimbare va fi dificilă pentru noi la început. La urma urmei, cum putem să ne așteptăm să încetinim în rugăciunile noastre când o mie și una de sarcini, responsabilități, întâlniri, programe și ședințe ne solicită atenția? Pe de altă parte, dacă acest lucru este cum ne gândim în timp ce ne pregătim să decolăm spre tărâmurile înalte ale rugăciunii, nava noastră spațială nu va reuși niciodată să iasă din atmosfera Pământului și să ajungă în spațiul cosmic. Sau, și mai rău, nava spațială va lua foc înainte de a părăsi pământul. Vom fi precum musulmanul căruia Profetul i-a spus odată: "**Întoarce-te și roagă-te din nou. Încă nu te-ai rugat**". Așadar, așa cum am sugerat, rugăciunea trebuie să servească drept contrapondere la ritmul agitat al vieții noastre cotidiene. Prin urmare, este perfect logic ca rugăciunile care presupun recitarea în tăcere, cum ar fi rugăciunea de la amiază, de exemplu, să fie invers legate de tonul vieții în acel moment tumultuos al zilei: un moment de agitație zgomotoasă, când soarele este sus pe cer și temperaturile cresc vertiginos, și în mijlocul agitației zilei, când oamenii se grăbesc urgent să își îndeplinească sarcinile și să obțină câștiguri materiale.

În ceea ce privește rugăciunea de la apus, care este însoțită în mod obișnuit de recitări auditive, aceasta are o relație inversă potrivită cu liniștea și tăcerea nopții, când oamenii se retrag de la strădania de a-și câștiga traiul zilnic și permit morii vieții să se învârtă într-un ritm mai blând și mai liniștit. Recitația noastră auditivă are rolul de a umple o parte din spațiul lăsat de ritmul fără grabă al vieții și restabilește echilibrul în viața noastră interioară prin restabilirea unei armonii de sunet, imagine și mișcare.

Încheiem ziua cu rugăciunea finală de seară, care se remarcă atât prin lungime, cât și prin varietate. Efectuăm patru cicluri de rugăciune (*rakat*), dintre care două sunt însoțite de recitări auditive care contracarează tăcerea și liniștea nopții, umplând spațiul pe care ni l-a lăsat retragerea orelor de zi prin ridicarea vocilor noastre către Dumnezeu. Rugăciunea finală de seară este urmată de două rakat bazate pe Sunnah, care sunt urmate, la rândul lor, de **Witr** - unul, trei, cinci sau un alt număr impar de rakat. Acest număr deschis, care este caracteristic multor ritualuri islamice de închinare, ne oferă o flexibilitate care ne permite să prelungim rugăciunea dacă ne simțim deosebit de împovărați de poverile zilei, compromiși de evenimentele și gândurile zilei sau dacă avem nevoie de protecție împotriva asalturilor spirituale, tentațiilor sau luptelor pe care le anticipăm în timpul orelor de noapte.

Rețineți că, în general, cu cât este mai mare numărul de cicluri de rugăciune obligatorii la un anumit moment al zilei, cu atât este mai mare numărul de cicluri bazate pe Sunnah (adică ciclurile de rugăciune care nu sunt obligatorii, dar care sunt efectuate în practica Profetului). Acest fapt indică necesitatea ca numărul de cicluri de rugăciune din fiecare rugăciune să reflecte schimbările care au loc în condițiile vieții noastre de la un moment al zilei sau al nopții la altul.

8. DIVERSITATEA RUGĂCIUNII – PRIMA ȘCOALĂ A CIVILIZAȚIEI

V-ați întrebat vreodată, ca și mine, de ce cele cinci rugăciuni zilnice ale islamului au lungimi diferite, conținând un număr diferit de cicluri, mișcări, recitări și de ce ni se cere să le facem la momente diferite? De ce nu au toate aceeași formă și nu durează același timp, așa cum se întâmplă în cazul rugăciunilor efectuate în alte religii? De ce această varietate, aceste "complicații", aceste "dificultăți", aceste "confuzii"? De ce efectuăm un număr diferit de cicluri de rugăciune pentru rugăciunea din zori, rugăciunea de la prânz, rugăciunea de la mijlocul după-amiezii, rugăciunea de la apus și rugăciunea finală de seară? De ce unele rugăciuni sunt obligatorii, iar altele sunt pur și simplu Sunnah (*o emulație voluntară a Profetului*)? De ce unele conțin un număr par de cicluri de rugăciune, iar altele, numere impare? De ce avem unele cicluri de rugăciune bazate pe Sunnah care vin înainte de rugăciunile obligatorii, iar altele care vin după acestea? De ce unele rugăciuni bazate pe Sunnah sunt denumite "foarte stresate" (*mu'akkadah*), dar nu și altele? (*Practicile care sunt descrise ca fiind "foarte stresate" în islam sunt cele în care Profetul s-a angajat cu mare regularitate*). De ce unele sunt efectuate în timpul zilei, iar altele noaptea? De ce unele recitări trebuie să fie făcute în tăcere, iar altele în mod auzibil? De ce unele rugăciuni sunt efectuate individual, iar altele în comunitate? Situația în care ne aflăm face să pară că urmăm un curs academic dificil, de nivel înalt, care îi cere credinciosului să stăpânească o cantitate uriașă de material și să termine întregul curs înainte de a ști să se roage. Nu îngreunează oare acest lucru în mod nejustificat lucrurile pentru copii, minori și persoanele needucate? Și are sens, având în vedere faptul că islamul a fost revelat unei națiuni în general "necărturari" de oameni care nu știau nici să citească, nici să scrie?

Mințile noastre umane limitate nu vor fi niciodată capabile să pătrundă pe deplin înțelepciunea divină care stă la baza acestor chestiuni; prin urmare, nu putem ajunge singuri la răspunsuri la astfel de întrebări. Cu toate acestea, în calitate de musulmani, am fost îndemnați să gândim, să ne folosim rațiunea și să explorăm scopurile înțelepte ale lui Dumnezeu în ceea ce privește ceea ce vrea El pentru noi, în speranța că, deși nu vom putea să le înțelegem pe deplin, le vom putea înțelege cel puțin parțial.

Mulți, inclusiv musulmani, s-au mirat de faptul că, cu o viteză chiar mai mare

decât cea a revoluției informatice din zilele noastre, islamul i-a transformat pe arabi dintr-o națiune în care, dacă cineva primea un mesaj scris, trebuia să călătorească în altă parte pentru a găsi pe cineva care să i-l citească, într-o societate care, în mai puțin de două sau trei decenii, a stabilit și dezvoltat disciplinele lingvisticii, cu accent pe gramatică și sintaxă, redactarea dicționarilor, retorica, critica literară, interpretarea Coranului, lecturile variate ale Coranului, științele hadith, jurisprudența, biografiile Profetului, criteriile de evaluare a fiabilității naratorilor de hadith ca transmițători ai tradiției islamice și ai narațiunilor sale, geologia, istoria, geografia, filosofia, logica, medicina, astronomia, matematica și numeroase alte domenii academice.

Salah-ul islamic a jucat un rol în rapiditatea extraordinară cu care a luat naștere civilizația islamică, o rapiditate la care istoria nu a fost martoră înainte de acel moment și la care nu a mai fost martoră de atunci. Varietatea provocatoare care caracterizează Salah-ul în ceea ce privește mișcările fizice și recităriile sale, modalitățile în care trebuie rostite recităriile, momentele în care trebuie să fie efectuate rugăciunile și numărul diferit de cicluri de rugăciune, sau rakat, servește drept școală în care creierul copilului musulman este pregătit pentru prima dată să gândească, să memoreze, să analizeze și să fie inventiv și creativ. Activitățile implicate în Salah extind puterea celulelor cerebrale ale copiilor, ajutându-i să își organizeze gândurile, să ramifice întrebări și probleme, să clasifice subiecte și să analizeze date, stabilind astfel bazele cunoașterii și pregătind calea pentru explorarea unor noi orizonturi culturale. Prin intermediul acestui mecanism pedagogic, islamul a reușit să transforme o rasă de oameni neștiutori în ceea ce am numi, nu un imperiu - *căci multe sunt imperiile care au cunoscut nimic altceva decât invazie, vărsare de sânge și războaie, precum mongolii și tătarii* - ci, mai degrabă, într-o civilizație pe deplin rotunjită la nivelul intelectului, culturii, științelor și moralei.

În Occident, se obișnuiește ca un copil să înceapă școala la vârsta de cinci ani. În majoritatea țărilor arabe și islamice, copiii încep școala la vârsta de șase ani. Cu toate acestea, școlarizarea islamică începe la vârsta de șapte ani, deoarece aceasta este vârsta la care ni s-a poruncit să ne învățăm copiii cum să efectueze Salah. Având în vedere natura rotundă a Salah-ului, se așteaptă ca fiecare musulman să intre în școala cunoașterii, a gândirii, a culturii, a civilizației și a construcției la această vârstă fragedă, cu tot ceea ce implică termenul "școală" prin responsabilitate, înțelegere, memorare, pregătire și planificare pentru succes prin excelență, inventivitate și creativitate. Prin urmare, nu mai trebuie să existe analfabetism, ignoranță, lene, neglijență sau capitulare în fața ignoranței transmise de generațiile anterioare. Sunteți musulmani, prin urmare, sunteți educați. Sunteți musulmani, prin urmare, sunteți civilizați.

Primul subiect pe care trebuie să-l stăpânească și să-l practice cineva în școala islamică este cel al Salah-ului. Se memorează numărul și numele celor cinci rugăciuni zilnice; tipurile lor (*obligatorii, bazate pe Sunnah etc.*), perioadele lor de timp,

recitarea lor, obligațiile lor și acțiunile sau mișcările asociate care sunt permise și nepermise. Apoi, pentru a fi un musulman adevărat, trebuie să înceapă să pună în practică aceste cunoștințe în acțiune. Nu este acceptabil ca, odată ce cineva a "absolvit" școala islamului, să uite ceea ce a învățat, așa cum se întâmplă atât de des în societate când, după ce un elev termină liceul sau universitatea, aproape nimic din ceea ce a studiat și memorat nu este evident în viața de zi cu zi, deoarece diploma pe care o deține acum nu este altceva decât o modalitate de a obține un loc de muncă sau de a-și câștiga existența.

Atunci când Salah este însoțită de memorarea și recitarea Coranului, de aplicarea învățăturilor Coranului în situații de viață și de memorarea lucrurilor pe care Profetul le-a făcut și le-a spus, tinerii musulmani vor tinde în mod natural să studieze și să absoarbă ceea ce au nevoie din celelalte științe islamice relevante, ceea ce le va permite, la rândul lor, să dobândească o înțelegere tot mai profundă a altor discipline academice.

În viața musulmanului, Salah întruchipează cunoașterea și cultura; ca atare, ea întruchipează civilizația. Cum altfel se poate explica faptul că în multe cazuri, elevii crescuți în spiritul Salah-ului excelează față de cei crescuți în familii în care nu se face Salah-ul?

Cu toate acestea, pe lângă plantarea semințelor de cunoaștere și de cultură în credincios, varietatea inerentă în Salah îndeplinește și o altă funcție importantă, și anume inculcarea unei atitudini de respect umil.

Importanța varietății pentru o reverență smerită

Tot ceea ce este repetitiv, monoton sau mecanic ne va face să ne pierdem concentrarea mentală, ceea ce va duce la rândul său la distragere și, eventual, ne va face să adormim. Ați observat vreodată că atunci când conduceți pe o porțiune lungă și dreaptă de autostradă, fără să variați aproape niciodată viteza, se instalează plictiseala și mintea vă este distrasă? Dușmanul numărul unu al reverenței smerite și al capacității de a te cufunda în rugăciune și de a contempla sensul ei în așa fel încât să ajungi la Dumnezeu prin ea este capitularea în fața familiarității și a obișnuinței. Iar acest lucru se întâmplă pentru că nu reușim să folosim cât mai bine varietatea care ne este permisă în Salah. Insistăm să mergem pe autostrada principală, ca să zicem așa, în loc să explorăm drumurile secundare sinuoase cu peisajele lor în continuă schimbare.

Varietatea oferită în Salah sub forma numărului diferit de cicluri de rugăciune în fiecare dintre cele cinci rugăciuni, diferitele momente în care acestea sunt efectuate, diferitele forme de recitare implicate, pozițiile corporale variate, mișcarea trunchiului și a membrilor în timpul rugăciunii și modul în care fiecare tip de recitare este asociat cu diferite poziții și mișcări corporale, pot contribui la reducerea posibilității de a ne distrage atenția de la ceea ce facem sau spunem atunci când ne rugăm și de a ne scuti de un sentiment de monotonie și plictiseală. În consecință, aceste caracteristici ale rugăciunii ne pot face să fim mai conștienți de noi înșine, de

acțiunile și cuvintele noastre, mai reverențioși și mai atenți la legătura noastră cu Dumnezeu atunci când îndeplinim acest ritual fundamental al închinării zilnice. În plus, rugăciunea este o formă excelentă de antrenament practic pentru creier, care îl pregătește să absoarbă alte lecții care au fost întotdeauna și ar trebui să rămână fundația pe care construim civilizația umană.

Lecțiile care trebuie culese din rugăciune nu sunt ușoare. Dar când a fost vreodată o sarcină ușoară să construiești civilizații umane și să înființezi state și politici? Astfel de realizări nu pot fi obținute niciodată fără un spirit de determinare și angajament. Poate că tocmai din cauza varietății remarcabile care marchează cel de-al doilea pilon al islamului și a lecțiilor dificile pe care copiii musulmani trebuie să le învețe începând cu vârsta de șapte ani, Susținătorul Universului a ales să îl cheme pe marele nostru Profet în propria Sa prezență, la copacul de lotus din al șaptelea cer, pentru a-l învăța această lecție critică, în loc să i-o comunice prin intermediul îngerului Gabriel, așa cum a făcut cu alte aspecte ale islamului.

Diversitatea este un mijloc de a învăța flexibilitatea și acceptarea celorlalți. Profetul ne-a învățat lecții neprețuite și de neuitat despre flexibilitate și varietate, fie prin Salah, fie prin alte mijloace, și în special prin rugăciunile voluntare sau bazate pe Sunnah. Această flexibilitate întruchipează spiritul islamului tolerant și moderat, care se adaptează cu ușurință la epoci și medii diferite, precum și la circumstanțe comunitare și individuale variate.

De ce atâtea poziții și mișcări diferite?

După cum începem să vedem, pozițiile corporale variate pe care le implică Salah nu sunt arbitrare. În caz contrar, am putea recita pur și simplu totul în rugăciunea noastră în timp ce suntem așezați, în picioare, întinși sau culcați pe spate sau pe burtă, ca în rugăciunea efectuată de cineva care este slab sau infirm, de exemplu, în loc să fim obligați să ne angajăm în mișcări fizice.

În afară de rolul jucat de mișcărilor fizice ale rugăciunii pentru a ne ajuta să evităm pericolele repetiției, monotoniei și distragerii, ne-am putea întreba: de ce diferitele recitări din rugăciune sunt însoțite de schimbarea poziției corpului? De ce este folosită expresia ***Subhana Rabbia al-Azim*** (*consider pe Marele meu Domn mult mai presus ...*) rostite în timpul plecăciunii, de exemplu, mai degrabă decât în timpul prosternării, în timpul căreia rostim cuvintele, ***Subhana Rabbia al-Ala*** (*consider pe Domnul meu cel Prea Înalt mult mai presus*)? De ce doar în timpul poziției în picioare în Salah rostim versete coranice, în timp ce doar în poziție așezată rostim fraze transmise pe baza textului non-coranic? Și "de ce-urile" continuă.

Schimbarea pozițiilor pe care le adoptăm în timpul lui Salah poate, după cum am văzut, să ne ajute să rămânem treji și vigilenți, acordând toată atenția Celui căruia ne adresăm. Pe măsură ce diferitele noastre poziții corporale sunt legate de recitățile noastre, suntem antrenați prin rugăciune în modul de a interioriza conținutul a ceea ce recităm, în timp ce mișcărilor noastre corporale sunt o afirmare a cuvintelor care ne ies din gură. Ca atare, ele susțin legătura intimă dintre vorbirea

și acțiunile noastre, precum și încrederea și credința noastră deplină în ceea ce spunem sau recitim. Indiferent de modul în care interpretăm pozițiile corporale ale rugăciunii, ele se armonizează totuși cu cuvintele pe care le rostim, iar această armonie reflectă dorința noastră de a ne apropia de Cel căruia ne adresăm. De asemenea, în Salah, este demn de remarcat angajamentul credincioșilor de a sta cu fața la *qiblah* și de a-și ține ochii în locul în care fruntea atinge podeaua în timpul prosternării, insistența lor strictă de a nu privi nici la dreapta, nici la stânga, abținându-se să răspundă sau chiar să privească pe oricine le vorbește în timpul rugăciunii, indiferent de motiv, și de a trata regiunea dintre ei și *qiblah* ca pe un "spațiu sacru" prin care nimeni nu are voie să treacă. Toate aceste practici îi atenționează pe ceilalți că, atunci când se află în rugăciune, musulmanul intră într-o stare specială de "aparte", în care nu există nici o continuare lumească.

Cerințele ar trebui să fie lăsate să intervină.

9. CHEMAREA LA RUGĂCIUNE ȘI CELE ZECE MINUNI ALE SALE

**Allahu Akbar, Allahu Akbar, Allahu Akbar, Allahu Akbar,
Așhadu an la ilaha illallah, Așhadu en la ilaha illallah,
Așhadu anna Muhammeden rasulullah,
Așhadu anna Muhammeden rasulullah,
Hayya ala ez-Zekeah, Hayya ala ez-Zekeah ...**

**Allah este Cel mai mare, Allah este Cel mai mare,
Mărturisesc că nu există decât un singur Dumnezeu,
Mărturisesc că nu există decât un singur Dumnezeu,
Mărturisesc că Muhammad este trimisul Lui,
Mărturisesc că Muhammad este trimisul Lui,
Haideți la Zakah, Haideți la Zakah ...**

Ați auzit vreodată această chemare? Nici eu nu am auzit-o. Este un **Azan** pe care l-am inventat pentru a încerca să port sufletul meu și pe voi departe de obișnuința care ne oprește să auzim un pasaj sau o recitare așa cum a auzit-o și a citit-o Bilal pentru prima dată.

Azanul și la fel **iqamah** sunt două dintre victimele obișnuinței și presiunii manifestate asupra noastră, în pofida lucrurilor minunate pe care le cuprind acestea în formula și în rolul lor. Vom încerca să vorbim despre cel puțin zece dintre ele. Acestea sunt rodul străduinței umane sau, mai bine zis, rodul străduinței mele. Să descoperim:

1. S-a gândit cineva vreodată sau s-a întrebat: ce ce numai rugăciunea, din cei cinci stâlpi ai Islamului, a fost onorată cu această chemare care o precede? Nu este **Azanul** o chemare vocală care anunță că se apropie împlinirea unuia dintre cei mai

importanți piloni ai Islamului? De ce nu se face chemare și pentru post? De ce facem iqamah pentru rugăciune și nu o facem pentru post sau danie, așa cum am făcut-o atunci când am inventat **Azanul** de mai sus?

Gândirea noastră umană limitată nu poate descoperi înțelepciunea divină ascunsă în această introducere sau, mai bine zis, în aceste două introduceri ale rugăciunii - **Azan** și iqamah. Însă noi, de la început, putem anticipa semnificația semantică a chemării și anume că ea confirmă și reamintește – pentru că de multe ori uităm – celui ce se roagă că rugăciunea nu este o faptă individuală pe care omul trebuie să o împlinească departe de ceilalți, ba, dimpotrivă, este un fapt colectiv înainte de toate. **Azanul** nu este decât chemarea comunităților la rugăciune și chemarea individului la această faptă colectivă care trebuie împlinită în același timp, același loc, în spatele unui singur om. El confirmă că rugăciunea nu este doar o simplă legătură dintre credincios și Creator, ba chiar o depășește pe aceasta, ea este întrunire, adunare, apropiere, solidaritate, înțelegere, iubire între credincios și ceilalți credincioși din comunitatea profetului Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*). Tocmai de aceea rugăciunile opționale nu se fac în mod colectiv, ci se efectuează individual, fără a fi necesar să se recite **Azanul** sau iqamah, cu toate că și ele sunt rugăciuni.

Este un aspect al rugăciunii, pe lângă multe altele despre care vom vorbi detaliat în capitolul „Rugăciunea colectivă este secretul civilizației”.

2. Azanul și iqamah au o poveste minunată în viața profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), o poveste superbă precum cea a revelației, dacă nu cumva este revelație, dar cu diferențe în modul de transmitere, căci ea a fost transmisă, în somn și nu când era treaz, iar destinatarii revelației au fost companionii, iar nu profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*)!

Doi companionii au avut același vis, în aceeași noapte, cu aceleași cuvinte, aceleași detalii, însă elementul cel mai important din această întâmplare este că unul dintre cei doi companionii care au visat era Omar, fiul lui Hattab (*Allah să fie mulțumit de el!*), al doilea dintre cei patru califi bine călăuziți.

Această naștere specială a **Azan-ului** nu poate concura decât cu nașterea rugăciunii. Islamul, Coranul și Sunnah au ajuns la noi prin intermediul revelației, cu excepția rugăciunii, în cazul căreia profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) a primit o invitație divină, miraculoasă, specială, din cer. Aici, urma să primească rugăciunea de la Stăpânul Lumilor, cu toate detaliile sale, mai puțin **Azanul**, care a venit printr-o altă filieră, prin intermediul companionilor.

3. Azanul, în formă, adevăr și sens, este o rugăciune scurtă, de introducere, care îl pregătește pe dreptcredincios pentru rugăciunea lungă care va urma. Este sunnah ca acest **Azan** să fie recitat la urechea nou-născutului, de parcă ar fi o rugăciune scurtă ce îl pregătește pe om pentru rugăciunea lungă care îi va însoți toată viața. De parcă **Azanul** îi transmite nou-născutului: O, omule ai pășit în viață, pregătește-te pentru rugăciune, adorare și legătura sufletească cu Allah, care se va întrerupe

odată cu părăsirea acestei lumi, atunci când vei începe lunga călătorie spre Allah, călătorie total diferită de cea lumească, scurtă!

Întreaga noastră existență nu este decât o rugăciune. Coranul ne-a spus foarte clar că viața noastră lumească, de la naștere până la moarte, nu este decât pentru a-L adora pe Allah: **„Eu nu i-am creat pe djini și pe oameni decât ca ei să mă adore.”** (Ez-Zariyat 56). Tu studiezi și înveți, deci ești în rugăciune. Lucrezi pentru bunăstarea ta și a familiei tale, deci ești în rugăciune. Servești oamenii și societatea, deci ești în rugăciune. Mănânci pentru a trăi și a obține putere, deci ești în rugăciune. Te preocupi de sănătatea ta, deci ești în rugăciune. Toată viața noastră de la A la Z este rugăciune.

Meditează cu atenție la cuvintele **Azan-ului** și vei vedea că nu este decât o rugăciune scurtă, care îți deschide calea către rugăciunea lungă!

4. Închipuie-ți că nu ai auzit niciodată **Azanul** și nici cuvintele lui și, deodată, auzi expresia „Allahu Akbar” pentru prima dată, cu toată că această expresie este mai veche decât **Azanul**. Musulmanii au cunoscut această expresie încă de când au învățat rugăciunea, așa cum a primit-o profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) în noaptea înălțării sale la Allah. Meditează la forma lui unică și sensul lui, este o expresie incompletă din punct de vedere gramatical. Începe astfel pentru mai multe posibilități, pe care imaginația ta trebuie să le completeze: „Allahu Akbar” - Allah este Cel mai Mare, mai mare decât această lume care mă preocupă, Allah este mai mare decât averea pe care o dețin, Allah este mai mare decât grijile care îmi îngreunează viața, Allah este mai mare decât dușmanul cu care mă confrunt, Allah este mai mare decât tiranii și dictatorii care mă persecută etc.

„Allahu Akbar” este expresia care rezumă tot **Azanul**, este axa în jurul căreia se învâрте acest miraculos **Azan** specific Islamului, ba chiar este o expresie care cuprinde Islamul în întregime. Noi, musulmanii, datorită faptului că am declarat subordonare și supunere divinității, am recunoscut că există Cineva care este mai mare și mai puternic decât tot ce este în afara lui, iar noi ne supunem Lui. Pe scurt: „Expresia Islamică ” (Allahu Akbar = Islam)

5. **Azanul** este compus din câteva cuvinte, limitate, într-un stil lingvistic unic și nou pentru arabi, ba chiar și pentru nearabii de atunci. Acest stil a supraviețuit peste secole. Observi că el a venit cu propoziții scurte, întrerupte, care nu sunt legate între ele cu niciun element lingvistic cu care ne-am obișnuit să legăm cuvintele: „**inne**”, „**qad**”, „**leqad**”, „**waw**”, „**fe**” etc. (particule de legătură în limba arabă).

Acest stil oare nu ne amintește de mesajele scurte pe care le trimitem azi folosind telefoanele mobile? **Azanul** a rezumat arabilor cu aceste cuvinte puține, dar clare și directe, spiritul acestei chemări noi, pentru care au renunțat la idoli, credința și ignoranța lor.

6. Dar mai miraculos este faptul că această chemare la rugăciune atât de scurtă, care este enunțată într-un limbaj telegrafic, este în armonie cu limbajul cel mai

important din rugăciunea propriu zisă: „**El-Fatiha**”. Acest capitol, la rândul lui, conține expresii scurte, telegrafice, fără să existe acele elemente lingvistice de legătură pe care ne-am obișnuit să le folosim și pe care și arabii le foloseau. Eu sunt convins că dacă omului îi revenea datoria de a scrie acest capitol din Coran, într-un limbaj obișnuit, acest capitol era ceva asemănător cu: Noi spunem „**laudă lui Allah**”, cel care este „**Stăpânul Lumilor**”, mai este „**Milostiv, Îndurător**”, la fel este singurul „**În ziua de Apoi Stăpânul Cărmuitor**”, așadar, Stăpân al nostru, am venit să confirmăm că „**Numai pe Tine Te adorăm, numai la Tine cerem ajutor**”, în toate cele lumești ne îndreptăm către Tine cerând „**Pe drumul cel drept Tu fi-ne călăuzitor**” ... (vezi detaliile capitolului Fatiha în volumul nr. 2 din cartea „Miracolul”, care este la tipar și va fi lansată de Institutul Internațional de Gândire Islamică)

7. Datorită acestui loc pe care îl deține **Azanul** în ritualurile noastre de adorare, era necesar să fie scurt. De aceea, noi avem datoria, conform tradiției profetului Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), să repetăm conținutul lui, cuvânt cu cuvânt, astfel încât să reprezinte un fel de ecou al acelor cuvinte. Apoi, nu ne oprim aici, ci recităm și ruga de după chemare, rugă pe care ne-a învățat-o însuși profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*). Aceasta este relația noastră cu **Azanul** așa cum a stabilit-o profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) acum 14 secole, înainte de a exista calculatorul sau sistemul interactiv dintre om și natura care îl înconjoară. Fiecare propoziție pe care o pronunță muezinul este urmată de aceeași pe care o repetă cel ce aude chemarea, fiind un fel de ecou al frazelor rostite.

8 Printre elementele acestei armonii lingvistice minunate dintre **Azan** și rugăciune se numără această construcție lingvistică binară pe care a fost clădită atunci când fiecare expresie se repetă de două ori. Această repetiție are rolul de a stabili personalitatea lingvistică individuală pe de o parte, iar pe de altă parte – ceea ce este și mai miraculos – să întărească armonia dintre **Azan** și rugăciune.

Repetarea de două ori nu este ceva uzual în ritualurile de adorare islamice, rugă și pomeniri. De obicei, se recită, repetă de 3, 7, 10, 27, 33, 99, 100 ori, dar cu toate acestea, vedem că în cazul **Azan-ului** (chemării la rugăciune), propozițiile se repetă de două ori. Aceasta este în armonie cu rugăciunea atunci când ridicăm ambele mâini la preamărire, ne așezăm după fiecare două rakahturi, ne prosternăm de două ori la fiecare rakahh, la sfârșitul rugăciunii salutăm de două ori. Acest aspect ne întărește sentimentul că, de fapt, atunci când repetăm de două ori, nu facem decât să împlinim o rugăciune scurtă cu voce ridicată.

9. V-ați gândit vreodată că expresiile **Azan-ului** nu fac referire la un pronume anume, ci la modul neutru? Că ele nu se referă la persoana întâi, a doua sau a treia, singular sau plural? De la această regulă au făcut excepție cele două mărturisiri care sunt de o importanță măreață în ceea ce privește responsabilitatea individuală și trebuia ca această importanță să fie evidentă în limba celui ce o pronunță (Eu mărturisesc!), chiar și verbul „vino!” nu a făcut referire la persoană sau gen. Acest

stil lingvistic neutru este rar întâlnit în limba arabă, el se evidențiază în cazul pomenirilor, rugilor și binecuvântărilor, însă, încă o dată, acest stil este în armonie cu stilul capitolului Fatiha, care este pilonul rugăciunii. Oare prima jumătate a capitolului Fatiha nu a respectat același stil? El se disociază de dimensiunile timpului, așa cum se disociază de cele trei pronume care își impun dimensiunile în limba arabă și cele care sunt punct de plecare în tot ceea ce scriem sau spunem.

10. Poate că unii dintre noi consideră **Azanul** ca fiind o practică lingvistică marginală, care nu merită o importanță la fel de mare cum o merită rugăciunea. Mulți îl neglijează și poate că nu fac chemarea înainte de rugăciune. Însă Profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), cel care ține la noi și este un păzitor al mesajului său și cel pe care Allah l-a caracterizat spunând: „**iar cu dreptcredincioșii este el milostiv și îndurător [Ra'uwf, Rahim]**”, (*Teubeh 128*) ne spune cu totul altceva: „**Dacă trei persoane vin la un loc și nu fac chemarea la rugăciune și nici iqamah, ei vor fi copleșiți de șeitani!**” (*Relatat de Ahmed de la Ebu Derdaa*)

Abdullah, fiul Abdurrahman, fiul Ebi Sasah a relatat de la tatăl lui că Ebu Said El Hudri i-a spus: „**Văd că îți plac oile și deșertul; atunci când ești cu oile tale sau ești în deșert, fă chemarea la rugăciune cu voce ridicată, deoarece toți djinii, oamenii și toate ființele care aud chemarea ta, vor depune mărturie în Ziua de Apoi.**” (*Relatat de Buhari*)

Dacă această chemare era o simplă atenționare, ce rost avea să fie făcută în deșert, cu oile și celelalte obiecte care nu pot auzi? Cum sunt copleșiți de șeitani cei care nu aud chemarea? Aceste semne profetice reprezintă o lumină și un argument pentru primii musulmani pe care îi îndrumă către virtutea **Azan-ului** și **iqamah** și rolul venerabil pe care acestea îl ocupă în viața lor. Așadar, încearcă să nu-ți scape printre degete acest ritual de adorare!

Dacă vei fi întrebat azi: de câte feluri este rugăciunea? Vei răspunde: rugăciunea recitată în gând, cea recitată cu voce și cea cu voce ridicată – aici mă refer la **Azan**. Fiecare dintre aceste trei tipuri de rugăciuni are un rol esențial în managementul și bunăstarea vieții noastre. **Azanul** este un proiect de investiție individual, care deschide calea către un alt proiect de investiție colectiv, final și măreț: rugăciunea.

10. CELE DOUĂ ABLUȚIUNI

Dacă aș fi știut că nu-i va fi greu națiunii mele, i-aș fi poruncit abluțiunea pentru fiecare rugăciune, iar la fiecare abluțiune miswakul – periuța de dinți. (*Relatat de Ahmed de la Abu Hurayrah și considerat autentic de Albani*)

De multe ori mă întrebam când citeam acest hadis: de ce la fiecare rugăciune, din moment ce sunt curat și am deja abluțiune, aceasta fiind baza sunnei? De ce profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) își dorea ca eu să repet

abluțiunea? Dacă repet abluțiunea, oare nu este risipă de apă? Mai ales că această îndrumare vine din inima deșertului și nu din țările unde sunt surse multe de apă sau cascada Niagara?!

Am citit cele trei cărți sfinte, am citit cât am putut din relatările profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) și nu am găsit vreo religie care să facă legătură între credință, rugăciune, ritualurile de adorare, civilizație și curățenie, spălare și îmbăiere, așa cum o face Islamul. Nu am găsit niciun profet care să îi recomande comunității sale curățenia, purtarea podoabelor și aspectul prezentabil așa cum a făcut-o profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*). Dar, cu toate acestea, unde este națiunea islamică în privința acestor învățături?

Accentul pus pe repetarea abluțiunii nu are ca scop numai aspectul igienic, cultural și cel al civilizației, care sunt și ele cerințe ale scopurilor legislației islamice, ci, fiind vorba de abluțiune, are legătură strânsă și cu curățirea internă, sufletească. Curățirea exterioară de tot ceea ce murdărește corpul sau hainele este o atitudine firească, iar curățirea interioară, în cazul în care există, trebuie să se reflecte și în aspectul tău exterior (unele școli de jurisprudență islamică au introdus și bârfa în rândul faptelor care anulează abluțiunea).

Pornind de la acest aspect, am putea spune că avem două feluri de abluțiune: interioară și exterioară. Prima formă este cea mai importantă, deoarece cea de a doua nu are nicio valoare fără prima. Cum e posibil să faci abluțiunea un om care este cufundat într-o groapă plină cu mizerie? Este necesar ca, atunci când te speli pe aceste părți exterioare ale corpului, să-ți convingi sufletul că, în același timp, ai purces la curățirea interioară. Această curățire nu se face nici cu apă și nici cu praf, ci constă în renunțarea la invidie, gelozie, supărare, bârfă, egoism, minciună, înșelăciune, lipsă de respect, răutate, nerecunoștință, limbă ascuțită, josnicie, păcat, suspiciune și lipsă de responsabilitate.

Intenționează cu sinceritate să scapi de toate aceste boli, chiar și pe etape, pentru a reuși să te îndrepti cu fața, inima, sufletul și cuvintele către Allah, Cel pe care, peste puțin timp, Îl vei întâmpina, vei înălța cuvinte către El, iar El le va primi, te vei adresa Lui și El te va auzi, Îi vei cere iertare și El te va ierta.

Un bărbat a venit la profet (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) și a spus: Cutare face rugăciune noaptea, iar când se face zi fură, iar el (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) i-a spus: **Îl va opri ceea ce spui – Rugăciunea îl va opri de la furt. (*Mișkatul Mesabih, relatat de Abu Hurayrah, considerat autentic de Albani*)**

Știți cine este falit? Au spus: Falitul știut de noi este cel ce nu are bani și nici bunuri. A spus: Cel falit din comunitatea mea este cel ce vine în Ziua de Apoi cu rugăciune, danie și post, însă l-a înjurat pe unul, l-a acuzat pe altul, a luat dreptul lui cutare, a vărsat sângele lui cutare, l-a lovit pe ăsta, astfel îi dă unuia și altuia din faptele sale bune până ce ele se termină înainte ca el să fie achitat; atunci el

primește din păcatele lor, după care este azvârlit în foc. (*Relatat de Muslim de la Abu Hurayrah*)

Oare câți falșiți sunt printre noi? Câți dintre noi au reușit să desprindă ritualurile de obiceiuri? Îi vezi plecați și prosternați, pe frunțile lor sunt semne de prosternare, iar când ai de a face cu ei, nu vezi niciun rod al aceluia semn de pe frunte.

„Rugăciunea [As-Salat] împiedică de la ceea ce este rușinos și de la ceea ce este oprit.” (*Ankebut 45*)

Această fracțiune dintre ritual și faptă a multor musulmani este factorul principal care a dus la deformarea imaginii Islamului în fața lumii. Profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), în calitate de învățător al revelației, nu făcea o separare între Coran și practicarea sa:

Ebu Abdurrahman Es Sulemi a relatat de la Osman, Ibn Mesud și de la Ubeyy, fiul Keab că profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) **le preda zece versete pe care nu le depășeau până nu puneau în practică cele învățate, astfel am învățat Coranul și faptele laolaltă.** (*interpretarea lui Qurtubi vol. 1, pag. 39*)

Trebuie neapărat să redescoperim ritualurile de adorare, să redescoperim rugăciunea, să redescoperim abluțiunea și să le aplicăm în fiecare zi, ori de câte ori obișnuința mortală încearcă săucidă simțul de măreție al acestui ritual islamic unic, pe care nu-l găsim în celelalte religii.

Ai încercat vreodată să faci abluțiunea de parcă acum ai fi auzit de ea și o pui în practică pentru prima dată? Încearcă să o faci și apoi întreabă-te: ce am descoperit în ea? Dacă ai face un exercițiu de meditație mai profund, vei realiza că abluțiunea, în realitatea sa, este precum rugăciunea, un mod complet de viață.

În primul rând, este curățire: prin ea se diferențiază cei puri. Apoi, este preocupare, precizie și control: prin ea se diferențiază cei ce au succes. În al treilea rând, este ordine, disciplină și respectarea orelor și condițiilor: prin ea se diferențiază cei civilizați. În al patrulea, al cincilea, al zecelea rând este recontrolare neconținută și insistentă a sufletului și curățirea lui de toate murdăriile vieții, care probabil s-au acumulat între cele două abluțiuni și prin acest aspect se diferențiază cei credincioși de necredincioși, cei evlavioși de neevlavioși, cei ce se întorc la Allah de rătăciți. Și chiar poți observa această diferență pe fețele lor, ba chiar poți vedea diferența dintre cel ce are abluțiune și cel ce nu are, chiar și de pe fața lor.

Teyemmum-ul este un fel de scrisoare fără fir, iar în acest caz este un mesaj uscat către inimă: Pregătește-te, o, inimă, să te întâlnești cu Allah, însă într-un alt mod!

Se poate să-ți dorești întâlnirea cu El, Cel care cunoaște ceea ce declari și ceea ce ascunzi. Însă abluțiunea, în acest sens, este un mesaj umed care poartă aceleași semne și indicii către inimă, dar într-un mod diferit.

Cuvântul *abluțiune* derivă de la cuvântul lumină, pentru că ea reflectă lumină către față și inimă, iar lumina feței nu este decât reflecția luminii din interior, a sufletului și a inimii.

Încearcă să ai mereu abluțiunea făcută! Astfel, atunci când mergi la muncă, vei simți că zbori. Când îi saluți pe oameni, vei simți că saluți îngerii, vei avea încredere în tine și succes în ceea ce faci. Când pui capul pe pernă, ești deplin satisfăcut că ți-ai făcut datoria în cel mai bun mod cu purință, căci, într-un final, ți-ai încredințat sufletul în mâinile Celui Darnic, Iertător și Îndurător.

11. RUGĂCIUNE COMUNĂ: CHEIA PROGRESULUI ȘI A CIVILIZAȚIEI

V-ați întrebat vreodată, așa cum și eu am făcut-o, ce înseamnă civilizația? Este oare tehnologie, fabrici, calculatoare, rachete, flotă maritimă și aeriană, nave spațiale și bombe atomice? Toate acestea sunt roadele civilizației, civilizația care a dat naștere acestora se rezumă în câteva semințe: curățenie, precizie și pricepere, respectarea promisiunilor, organizare și disciplină, cinste și încredere, lucrul în echipă sau spiritul de grup, toleranță, modestie și acceptarea celorlalți, specializare și responsabilitate individuală, răbdare voință și consecvență, dreptate și egalitate.

V-ați întrebat vreodată, așa cum și eu am făcut-o, de ce rugăciunea se face în grup? De ce trebuie să ieșim din case, birouri, magazine sau din fabrici de cinci ori, zilnic, la ore stabilite, chiar foarte precis stabilite astfel încât dacă ai întârziat cinci minute ai pierdut rugăciunea? V-ați întrebat vreodată, așa cum și eu am făcut-o: de ce trebuie să ne pregătim toate locurile de rugăciune? De ce trebuie să ne spălăm înainte de fiecare rugăciune? De ce trebuie să facem abluțiunea? Oare este vorba de respectul pentru moschei sau de o „igienizare” în scopul pregătirii întâlnirii cu Allah?

În privința orelor de rugăciune, trebuie știut că rugăciunea în comun este o școală unde musulmanul să este educat să transmită mai departe elementele civilizației. Dacă întârzi doar cinci minute de la rugăciunea colectivă, o pierzi și pierzi și dreptul de fi răsplătit. Oare nu este aceasta o lecție pe care o primește orice musulman de cinci ori pe zi și de fiecare dată i se evidențiază cât de valoros este chiar și un minut și prin care i se arată cât de mult pierde atunci când nu prețuiește fiecare minut și întârzie la întâlnirile prestabilite?

S-a întâmplat când eram tânăr, să discut o dată cu șeicul nostru Albani (Allah să fie îndurător cu el!) despre permisiunea de a face mai multe iqamah într-o singură moschee pentru aceeași rugăciune. Eu țineam partea celor care permiteau aceasta, de ce să nu se permită celor care au întârziat la rugăciunea colectivă să aleagă un imam dintre ei și să facă rugăciunea în comun, la fel și al treilea și al patrulea grup?

Șeicul Albani era foarte riguros în această privință, el a refuzat ideea de a organiza mai multe rugăciuni colective într-o moschee în care există un imam angajat. Din păcate, nu am înțeles înțelepciunea acestui refuz decât foarte târziu. Efectuarea rugăciunii în grupuri separate într-o singură moschee nu este decât reflecția existenței mai multor grupări, ideologii, secte și arată separarea inimilor, distanțarea și despărțirea lor în afara moscheii. Respectarea unui singur grup de

rugăciune este un antrenament divin, zilnic, continuu, pentru respectarea unui singur orar, a unui singur rând, a unei singure națiuni.

Curățenia hainelor și a trupului, hainele bune sunt cele pe care ne pregătim înainte de a intra în moschee, iar ele ne pregătesc să ne așezăm în fața Creatorului.

Noi suntem acum în moschee. Acesta este un termen nou folosit pentru lăcașul de rugăciune, termen pe care Islamul l-a inventat și l-a introdus în dicționarele noastre. Acest termen ne amintește mereu de poziția în care robul este cel mai apropiat de Stăpânul lui – de prosternare. Prosternarea constă în atingerea pământului cu capul, fruntea și nasul. Ea reprezintă cea mai înaltă stare de modestie și smerenie. Cu cât îți pleci capul mai mult, îți pleci fruntea și te apropii de pământ în fața lui Allah, cu atât te vei apropia de El și statutul tău în cer va crește.

Acesta este un antrenament zilnic de modestie pe care îl practică dreptcredinciosul o dată pe oră sau la două, sau mai multe ore, în fiecare zi și noapte, în fața Creatorului lui Cel Măreț „**nu se socotesc prea mari pentru a-L adora pe El**” (El Araf 206). Dacă el face rugăciunea cu smerenie, modestia devine o parte firească a comportamentului său, iar aroganța dispăre. Odată cu ea, sunt eliminate și neînțelegerile dintre oameni. Astfel, relația dintre ei devine așa cum a caracterizat-o Allah: „**blânzi față de dreptcredincioși**” (Maide 54) și așa cum l-a sfătuit pe profetul demn de încredere (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!): „**ci pleacă aripa ta peste dreptcredincioși**” (Hijr 88). Numai atunci reușim să facem primul pas către apele internaționale ale civilizației.

Când intrăm în moschee, ne reamintim că, de fapt, intrăm în școala prosternării, smereniei și umilinței. Mila și binecuvântarea lui Allah se revarsă peste dreptcredincioși. Când intrăm în geamie, cea care „ne adună”, ne ține egali, ne unește inimile și îndepărtează ura și dușmănia din sufletele noastre, nu mai există între noi neînțelegere, dușmănie, vrajbă, mare, mic, măreț, josnic, emir, sărac, tiran, nedreptățit:

Îndreptați rândurile, astfel vă asemănați cu îngerii, apropiați umerii și nu lăsați distanță între voi, fiți îndurători cu frații voștri și nu lăsați spațiu pentru șeitani. Pe cel care îndreaptă un rând, Allah îl va îndrepta, iar pe cel care rupe rândul, Allah cel Preaînalt îl va izola. (Relatat de Abdullah, fiul lui Amr în Sahih el-Geamia și considerat autentic de Albani)

O, Allah! De câte ori am citit acest sfat profetic, de câte ori l-am auzit în relatările profetice sau la predica de vineri, de câte ori l-au repetat imamii atunci când i-au invitat pe credincioși să se ridice la rugăciune în moschei, dar câți dintre noi au stat o secundă să reflecteze la fiecare cuvânt al său, să citească printre rânduri și după cuvinte? Doar cel care va face asta va înțelege că această relatare profetică nu este o simplă regulă care îndeamnă la îndreptarea rândurilor, ci reprezintă o modalitate de îndreptare a sufletelor, un sistem complet pentru înființarea unei societăți civilizate egale, unde nimeni nu este mai presus de celălalt.

Ne vom întreba când citim acest hadis astfel: de ce „îndreptați rândurile” și „aproiați umerii”? De ce se pune accent pe alinierea rândurilor și umerilor? Răspunsul este simplu: deoarece civilizația începe de aici. Aceasta este o altă sămânță a civilizației.

În primul rând, ești invitat să participi la această adunare pentru rugăciune, deoarece civilizația înseamnă activitate colectivă, nu individuală. Este sentimentul responsabilității colective și îndepartarea de egoism. *Civilizație*, în primul rând, înseamnă *împreună, în comun*.

În al doilea rând, ești chemat să respecti orarul cu strictete nu numai o singură dată, ci de cinci ori pe zi, pentru a te întâlni cu frații tăi. Astfel, spiritul respectării angajamentului devine o parte indispensabilă a personalității tale. Civilizația înseamnă precizie, angajament, precum și respectarea timpului tău, dar și al celorlalți.

În al treilea rând, ești chemat să aliniezi rândurile acestei întâlniri, împreună cu ceilalți participanți, deoarece disciplina și organizarea rugăciunii se vor reflecta automat în comportamentul vostru. Acest fapt va aduce disciplină în sufletele voastre, ordine în idei, perfecțiune în muncă și unirea inimilor, pentru a pune bazele unei societăți împlinite, cooperante și civilizate.

Civilizația înseamnă muncă în echipă, responsabilitate, disciplină, angajament, perfecțiune, răbdare, modestie, toleranță, acceptarea celuilalt, și în al treilea, al patrulea, al cincilea și al zecelea rând, convergența inimilor, spiritelor, căilor și scopurilor.

Apoi „Legiuitorul” nu lasă această bază la îndemâna noastră, pentru a nu deveni o jucărie în mâna celor slabi și leneși, să o practice cum vor ei, ci o leagă de cer, tocmai pentru ca vreunul dintre noi să nu se gândească să renunțe la ea, să o denatureze sau să o modifice: **„Aduceți-vă aminte, o, cei ce v-ați aliniat în fața lui Allah, aceste rânduri de rugăciune pe pământ sunt echivalentul rândurilor de îngeri din cer. «Voi vă aliniați precum se aliniază îngerii.»”**

Este o legătură miraculoasă și înțeleaptă între condițiile civilizației și elementele ei terestre și ceea ce se întâmplă și se hotărăște în cer. Hadisul, în câteva cuvinte, ne spune ritualul corect, iar acesta înseamnă civilizație adevărată. Și așa cum este în cer, ar trebui să fie și pe pământ.

Pe lângă toate acestea, ești chemat să respecti o altă condiție: „umpleți golurile, nu lăsați spații pentru șeitan”. Este responsabilitatea individuală, care pune bazele civilizației. Fiecare dintre noi veghează la una dintre portile națiunii sale, fiecare în funcție de specializarea lui, fiecare are un rol individual definit și abilitatea specifică în a clădi civilizația sa. Renunțarea la această responsabilitate înseamnă a lăsa loc deschis lui șeitan, aceasta înseamnă trădare, lipsă de loialitate și dislocarea elementelor esențiale din această clădire, pe unde poate fi atacată națiunea. Civilizația înseamnă specializare, responsabilitate individuală, consolidare și dezvoltare.

Încă o dată, „Legiutorul ” face legătura dintre această bază pământească și cer, deci fii atent, o, rob al lui Allah, dacă tu menții rândurile legate aici, Allah va fi aproape de tine! Dacă tu dezorganizezi rândurile aici, Allah se va îndepărta de tine, „celui care menține rândurile legate, Allah îi va fi apropiat, iar de cel care întrerupe rândul, Allah se va îndepărta.” Care legătură este mai puternică decât această legătură dintre condițiile civilizației pământești și ceea ce se întâmplă în cer? Este legătura dintre condițiile ritualului de adorare și condițiile civilizației.

Pe lângă cele menționate, ești chemat să renunți la cruzime, să-ți îndrepti aripa blândeții către frații tăi în rugăciune, în societate, în viață: **„Fiți blânzi cu frații voștri!”**. Să ne îmblânzim umerii atunci când frații noștri care sunt la rugăciune și încearcă să ne ajute să îndreptăm rândurile la rugăciune, când trebuie să înaintăm, să ne retragem sau să umplem spațiile dintre noi! Acest comportament se va reflecta într-un final în inimile și în firea noastră, astfel nu vom mai recurge la cruzime față de ceilalți și nici la extremism, asprime, exagerare, violență, nici în gândire, nici în comportament și nici față de cei ce gândesc diferit sau au altă credință, așa cum era Profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) în toate aspectele vieții sale, după cum relatează Aișa (Allah să fie mulțumit de ea!)

... Nu a lovit niciodată un servitor și nicio femeie. De fapt, nu a lovit cu mâna sa nimic, numai când lupta pe calea lui Allah. De fiecare dată când avea de ales între două lucruri, cea mai dragă lui era calea cea mai ușoară, atât timp cât nu era păcat; dacă era păcat, el se îndepărta de păcat. **Nu s-a răzburat niciodată pentru sufletul său, iar atunci când se încălcau legile lui Allah, lupta doar pentru a restabili regulile lui Allah.** (*Relatat de la Aișa și considerat autentic de către Albani în Silsiletus-sahiha*)

Mărit fie Allah! Cât de mult insista profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) să fim modești și cât de aroganți suntem, să fim blânzi și cât suntem de cruzi, să fim drepti și toleranți și cât de radicali și extremiști suntem, să ne înțelegem, să ne apropiem și cât ne-am îndepărtat și ne-am învrăjbit, să ne adunăm, să ne unim și să căpătăm putere, iar noi ne-am dezbinat și am slăbit!

Musulmanii au divergențe și sunt împărțiți în sunniți și șiiți, au divergențe în multe chestiuni religioase, însă, de-a lungul timpului și indiferent de loc, nu au avut divergențe în privința bazelor rugăciunii, numerelor, mișcărilor, timpului de rugăciune, iar motivul este rugăciunea în comun.

Rugăciunea în comun este cea care a protejat-o de schimbare și denaturare. Nu au avut păreri diferite în privința unui text coranic, deoarece Islamul le-a poruncit să-l citească împreună și să-l recitare zilnic de trei ori, la cele trei rugăciuni în care se recită cu voce. Aceasta se practică în toate moscheile, în fiecare țară, localitate, casă. Imamul citește, iar cei ce se roagă în spatele lui îl ascultă, corectează și memorează. Musulmanii au avut păreri diferite în materie de interpretare a versetelor, deoarece interpretarea nu se face în mod colectiv. Nu au avut păreri diferite în privința formei rugăciunii, deoarece este un ritual colectiv, care se efectuează în moschee, în grup, de cinci ori pe zi, însă ei au avut păreri diferite în privința asupra ccelui în fața căruia

ne îndreptăm cu inimile la aceste rugăciuni, deoarece nimeni nu are control asupra inimilor în afară de Allah. Nu au avut păreri diferite în privința formei pelerinajului și bazelor lui, deoarece este un ritual colectiv care se împlinește sub controlul și monitorizarea comunității, însă ei au avut păreri diferite în privința încadrării unor baze și în privința unor grupări și orientări religioase.

Dacă am privi la națiunile care trăiesc pe pământ azi și am încerca să facem diferență între cei ce s-au civilizat și cei ce sunt înapoiți și am medita asupra caracteristicilor fiecărui grup, am vedea că cei ce s-au civilizat sunt toleranți, modești, uniți, solidari, specializați, care au muncit pentru clădirea țării lor laolaltă, o singură mână, o singură inimă, cu voință, dorință și entuziasm. Iar cei ce sunt înapoiți se caracterizează prin: egoism, aroganță, extremism, lene, neglijență, risipă, dezbinare, fiecare și-a văzut de drumul lui, iar atunci când două grupuri se întâlnesc, ori se războiesc, ori se ceartă. Nu este oare aceasta, din păcate, starea musulmanilor în majoritatea situațiilor și în țările lor în ziua de azi?

Dacă fiecare dintre noi ar reciti această relatare și ar medita la sensul ei, apoi ar aplica aceasta la cazul lui, al familiei sau al celor din jur, ar realiza că profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) nu a insistat asupra rugăciunii colective fără să nu specifice secretul insistenței: unitate, putere și solidaritate. Altfel, eram precum o oaie rătăcită care este o pradă ușoară pentru lupi, mai ales în ziua de azi când avem în jurul nostru atâția lupi:

„Nu există trei musulmani într-o localitate sau în deșert, care nu împlinesc rugăciunea, fără ca ei să nu fie încercați de șeitani. Așadar, fii alături de comunitate, deoarece lupul mănâncă din turmă oaia rătăcită!” (*Relatat de Ebu Dawud de la Ebu Derdaa*)

Atunci când inimile se unesc pentru rugăciunea în comun, nu numai fizic, e necesar ca această unitate să se reflecte în toate aspectele vieții noastre, să ne comportăm empatic, preferăm sau nu preferăm în grup, primim sau nu primim în grup, gândim în grup, muncim împreună, clădim împreună, ne bucurăm împreună, suferim împreună. Prin această unitate, au reușit musulmanii să iasă din ignoranță, întârziere și înapoiere către civilizația islamică, comportamentul ei, gândirea ei, științele ei, unitatea pământului ei, unitatea copiilor ei, astfel au adus laolaltă cerul și pământul, atunci când au unit comunitatea cu Raiul.

- **„Urmați comunitatea și feriți-vă de dezbinare, deoarece șيطانul este împreună cu cel izolat și stă departe de două persoane. Cine dorește să simtă parfumul Paradisului, să fie alături de comunitate.”** (*Relatat de Omar, fiul lui Hattab, și considerat autentic de Albani*)

Civilizația înseamnă adunare, cooperare, unitate, perfecțiune, precizie, modestie, blândețe, toleranță, acceptarea celui alt, apropiere, entuziasm, voință și răbdare.

12. HUTBAH (PREDICA) DE VINERI: UN CURS DE DEZVOLTARE

Credincioșii au făcut război într-una dintre moscheile din Oxford, nemulțumiți că imamul a ținut predica în limba engleză, fără să spună niciun cuvânt în arabă. Au considerat că predica de vineri nu este validă, deoarece nu a fost rostită în limba arabă și că rugăciunea de vineri este în întregime nulă dacă predica nu s-a ținut în arabă. Noi, aici în Anglia, de multe ori suntem martori la astfel de evenimente care ne miră, dar ne și bucură în același timp. Îi privim cu respect pe frații noștri care nu vorbesc limba arabă, dar o iubesc, o respectă și o privesc ca fiind sfântă, sentimente pe care mulți dintre noi cei care o vorbim nu le mai deținem. Respectul lor pentru limba noastră ar trebui să ne facă să simțim rușine și să ne schimbe sentimentele, să ne îndrume către excluderea influenței negative și ucigătoare față de respectul și iubirea limbii noastre. Să ne îndrume să o redescoperim, să redescoperim valoarea, statutul și sacralitatea ei.

Este o trăsătură frumoasă a acestor frați care ne fac pe noi arabii să ne simțim vinovați, ne amintesc de responsabilitatea noastră sacră față de limba noastră maternă, însă acest aspect are și o latură diferită.

În timp ce îi vedem pe frații noștri că insistă ca predica să se facă în limba arabă, chiar dacă nu o înțeleg, se ivește involuntar în fața noastră o problemă, concepția greșită a unor musulmani față de rolul actual și esențial al predicii de vineri. Există o ruptură între practica cotidiană și normele religioase la musulmani. Unii predică în limba Coranului și a profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) și nu este important dacă au înțeles-o. Împlinești cele cinci rugăciuni, apoi nu este o problemă dacă furi, înșeli, minți sau comiți adulterul. Nu mănânci porc, ci doar carne halal, apoi nu contează cât păcătuiești. Astfel se distorsionează imaginea Islamului în fața Occidentului, pe măsură ce musulmanii înțeleg greșit religia lor pe de o parte, iar pe de alta, prin respectarea cu strictețe a unor norme și renunțarea la bazele lui. Câtă nedreptate a suferit Islamul din cauza ignoranței musulmanilor, câte nenorociri a suferit Islamul din cauza adeptilor lui!

Acei frați îl obligă pe imam să țină predica în limba arabă, nu în limba lor maternă sau într-o altă limbă pe care o înțeleg. De obicei, predica constă în câteva versete și hadisuri și poate mai adaugă sau nu predicatorul unele cuvinte sau sfaturi pe care s-a obișnuit să le repete la fiecare predică și astfel ies oamenii de la rugăciune așa cum au intrat, nimic nou nu au învățat, nu au luat pilde, niciun folos, nicio atenționare. Nu li s-a explicat nici un verdict religios, nu s-a oferit nicio soluție pentru a rezolva problemele de actualitate, astfel reușind să ucidem cu brio spiritul predicii de vineri și să facem ca din ea să rămână doar cuvinte dintr-o limbă străină.

Noi nu facem decât să dezgolim această conferință săptămânală importantă de sensul ei și să o transformăm într-un ritual rigid din punct de vedere lingvistic, la fel cum mulți musulmani desprind sensul practic al ritualurilor de adorare, atunci când le separă de viața de zi cu zi. Ei fac rugăciunea și fură, țin post și mint, fac pelerinajul

și păcălesc, nedreptățesc, bârfesc, încalcă drepturi, savârșesc și practică toate obișnuitele lor greșeli, păcate, fărădelegi, tocmai pentru a clădi acest zid între religie și viață.

Îl vezi pe unul dintre ei cum vine și dezbate cu tine, în pofida ignoranței, necesitatea respectării condițiilor sacrificării halal, chiar dacă tu ai altă opinie în această privință, mai corectă în ceea ce privește condițiile cărnii halal. Aceeași persoană ascunde în interiorul său sau poate chiar scoate în evidență, cu nepăsare, un înșelător, un necinstit, un mincinos, un hoț, un răutăcios, un martor mincinos, un delicvent sau poate chiar consumator de droguri, apoi afirmă cu insistență că este un adevărat musulman și unii te declară chiar și necredincios dacă nu respecti regulile lui, corecte sau greșite, în privința sacrificării halal.

Aceasta este situația unei mari categorii de musulmani. Ei fac rugăciunea, apoi fac ce vor. Poți spune ce vrei la predică, important este să fie în limba arabă. Fă ce vrei în viața și în contactele tale cu oamenii, important este să mănânci carne halal, conform regulilor locale limitate ale cărnii halal.

Mulți nu cunosc rolul esențial al predicii de vineri pentru societatea islamică, pentru creșterea și dezvoltarea ei, deoarece rugăciunea de vineri și predica nu sunt pentru ei decât un ritual obligatoriu pe care ei l-au făcut. Au ajuns la rugăciune la timp, au tăcut cât timp predicatorul a ținut predica, au stat în rânduri drepte în spatele lui, au făcut rugăciunea, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra voastră.

Este corect să ne întrebăm în această situație: oare s-a recomandat tăcerea și ascultarea în liniște a celui ce ține predica de vineri doar în semn de respect, cinste și apreciere față de imam? Oare rugăciunea de vineri reprezintă doar o ceremonie religioasă și un antrenament fizic fără semnificație?

Rugăciunea este adorare, predica reprezintă planul de acțiune. Este o parte indispensabilă a întregului – rugăciunea de vineri – astfel încât în unele relatări se consideră că un om care pierde o parte din predică este precum cel care pierde rugăciunea:

- **În ziua de vineri, îngerii stau la ușile moscheilor și țin socoteala celor ce vin la rugăciune, a venit cutare la ora cutare și cutare la ora cutare, a venit cutare în timp ce imamul predica, a venit cutare și a prins rugăciunea, dar nu a făcut rugăciunea de vineri, pentru că nu a prins predica.** (*Relatat de Ahmed de la Abu Hurayrah*)

De aceea este necesar ca imamul să-și pregătească predica în funcție de oamenii care vin la rugăciune, de nivelul lor cultural, de evenimente și de intereselor lor, dacă își dorește ca oamenii să învețe ceva din predică.

Predica în fața unor muncitori trebuie să fie diferită de predica ținută în fața oamenilor culti, diferită de predica ținută în fața unor elevi, diferită de predica ținută în fața unor studenți și profesori, diferită pentru un grup de noi convertiți, etc.

Profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) nu repetă

la predică aceleași versete indiferent de temă, așa cum fac mulți dintre predicatori în ziua de azi când stau și repetă aceleași versete papagalicește, fără să facă legătura dintre ele și realitate. Noi păcătuim față de versete atunci când le repetăm cu un scop sau fără un scop anume, astfel încât se reflectă negativ asupra credincioșilor și iubirea lor față de aceste versete și hadisuri se transformă în ură și îi îndepărtează. Acest sentiment se poate manifesta față de toate versetele Coranului. Când va deveni sensul predicii mai important decât limbajul, când va deveni carnea halal o chestiune secundară și nu una principală? Când va deveni viața noastră întruchiparea practică și o dovadă a actelor de adorare și de îndeplinire a ritualurilor religioase?

Rolul predicatorului este să reamintească în fiecare vineri normele religioase sau să dezbătă problemele comunității cu scopul de a corecta, încuraja, informa și ajuta să se integreze și să se implice în progresul economic și cultural al națiunii din care face parte. Dacă fiecare companie are un program de instruire și dezvoltare obligatoriu pentru angajații ei, la fel și predica de vineri este un program de instruire, îndrumare și dezvoltare recomandat musulmanilor.

De aici începem!

De ceva timp, nu l-am mai văzut la moschee pe un frate care făcea rugăciunea împreună cu noi și, când am întrebat de el, mi s-a spus că preferă să o efectueze la o altă moschee, deoarece s-a certat cu cineva. Apoi, m-am întâlnit cu un alt frate pe care nu l-am văzut de mult timp și l-am întrebat: De ce nu te-am mai văzut la moschee? El a spus că nu vrea să se roage într-o moschee în care predicatorul urcă la amvon și spune că omul este creat dintr-un lichid demn de dispreț, cum poate considera că lichidul seminal este demn de dispreț? Apoi m-am întâlnit întâmplător cu un alt prieten musulman în drum spre moschee și am vorbit. Când am ajuns la moschee m-a salutat îndreptându-se către altă moschee, la care l-am întrebat uimit: Nu faci rugăciunea cu noi? A spus, uitându-se în dreapta și în stânga, că nu se roagă într-o moschee în care se roagă salafiți.

M-am întrebat: imaginează-ți că națiunea musulmană se compune din aceste trei categorii de oameni; o treime care nu se roagă la moscheea în care se roagă un om cu care s-a certat, o altă treime nu iartă o greșeală omenească a imamului sau predicatorului și o altă treime care nu se roagă la o moschee în care se roagă un altul care are o opinie diferită, credeți că o astfel de comunitate este pregătită să conducă lumea sau să se conducă pe sine?

Ce am făcut cu etica moscheii, cu etica și condițiile rugăciunii în comun, cu rolul ei istoric din care porneau armatele musulmane pentru a răspândi Islamul și civilizația sa, manierele islamice într-un timp și un ritm record pe care nu l-au mai cunoscut civilizațiile umane precedente și ulterioare?

În aprilie 2012, am fost invitat să particip la cursul organizat de Academia Predicatorului Contemporan în Cairo, cu scopul de a prezenta absolvenți și

absolvente ai/ale universității „Al-Azhar Al-Sharif”, care au avut succes pe plan științific și comportamental, pentru a stabili o punte de legătură între ei și tinerele generații, pentru a transmite mesajul Islamului.

Din experiența mea, de aproape două decenii de inspector în cadrul Consiliului Britanic de Acreditare (The British Accreditation Council – BAC) și odată cu extinderea acestui consiliu în ultimul timp pentru a cuprinde universități și instituții din afara țării și tot ceea ce cuprinde această extindere din transferul de experiențe și nivele de civilizație ale Angliei către celelalte universități. Am propus acestei organizații fondarea a ceea ce am numit „Consiliul internațional de recunoaștere islamică”, cu scopul de a crea centre culturale care să respecte condițiile acestui consiliu nou din diferite țări arabe și islamice, pornind din Egipt, dar cu condiția ca acestea să nu se limiteze numai la universități și instituții educaționale, ci să cuprindă toate instituțiile statului, mici și mari, firmele, organele și departamentele guvernamentale, străzile, cartierele, blocurile, spitalele, cabinetele, școlile, instituțiile, cluburile, centrele comerciale, moscheile, bisericile, parcurile, părculețele, băile publice, atelierele de construcții și altele, iar cei 50 de participanți la curs (Academia Predicatorului Contemporan) care provin din diferite provincii ale Egiptului să fie nucleul acestei idei. Toate acestea prin intermediul unor organizații locale legate central de acest consiliu, care să pună în practică condițiile și regulile consiliului, astfel încât aceste organizații locale să răspândească spiritul competitiv al civilizației și religiei între organizațiile zonale, competiție ce va determina toate aceste organizații să apeleze la recunoașterea din partea acestui consiliu. Cu un astfel de elan competitiv neîntrerupt, celelalte organizații, care nu se bucură de recunoașterea acestui consiliu, se vor simți cu timpul izolate.

Astfel, aceste centre, lună după lună, an după an, vor împânzi orașele egiptene datorită efectelor activităților lui în diferite aspecte ale vieții, iar după un deceniu sau două, prin acest program, Egiptul va fi la nivelul țărilor europene din punct de vedere al progresului, disciplinei, ordinii, productivității, siguranței publice la locul de muncă, educației, învățământului, cooperării și bineînțeles se va reîntoarce la valorile religiei pierdute, astfel încât una o va susține pe cealaltă.

Ideea a rămas schițată pe hârtie și nu a fost pusă în practică până la ora actuală din cauza evenimentelor nefericite ce au urmat revoluției din 25 ianuarie și acest lucru ne îndrumă să ne îndreptăm către o altă direcție pentru a pune în practică treptat acest proiect. De ce să nu începem un astfel de proiect mare începând cu cea mai mică unitate a civilizației – oamenii din moschei – pentru a pune bazele unei comunități islamice?

Fiecare moschee în frunte cu imamul și câțiva dintre oamenii de bază, tineri și bătrâni, trebuie să devină traineri centrului de recunoaștere local al organizațiilor care activează, pornind de la cele 10 baze ale civilizației despre care am vorbit la capitolul „rugăciunea în comun”.

Cerințele Consiliului de Recunoaștere Britanic de la organizațiile pe care le

recunoaște, dacă e să trecem peste scopul limitat la universități și să cuprindă toate celulele care activează în stat, se rezumă la următoarele condiții esențiale:

1. Aspectul exterior și interior al clădirii.
2. Igienă, curățenia și siguranța angajaților și ale celor care beneficiază de serviciile organizației.
3. Cât de întreținute sunt clădirea, birourile și camerele pentru serviciile pe care le oferă organizația, care sunt abilitățile angajaților, ce diplome dețin și ce experiențe au, cu documentația necesară.
4. Cursuri continue de perfecționare a angajaților.
5. Existența contractelor de muncă legale ale fiecărui angajat și sisteme de salarizare echitabile.
6. Existența unui sistem de stimulente și încurajare a inițiativei personale ale angajaților și dezvoltarea abilităților.
7. Existența unui sistem precis și modern al registrului și dosarelor angajaților și beneficiarilor.
8. Păstrarea în scris a tuturor planurilor, politicilor, sistemelor, îndatoririlor tuturor angajaților.
9. Credibilitatea anunțurilor și pliantelor tipărite de organizație.
10. Credibilitatea serviciilor, experiențelor, certificatelor pe care organizația le eliberează.
11. Comunicarea cu ceilalți și limbajul discursului scris să fie civilizată și concis.
12. Conducerea să comunice cu angajații și beneficiarii, să le ceară părerea și să le răspundă cerințelor.
13. Facilitățile oferite de organizație angajaților și beneficiarilor, îndeosebi celor cu nevoi speciale.
14. Tratatamentul echitabil al angajaților, absența discriminării rasiale, politice, religioase.
15. Contribuția arbitrilor externi pentru a evalua munca organizației și serviciile anuale.
16. Evaluarea rezultatelor obținute la sfârșitul semestrului sau an.

Acestea sunt pe scurt formularele pe care le poartă în geantă inspectorii Consiliului Britanic de Acreditare atunci când se duc în vizită la organizații. Ele nu ies din cadrul celor 10 baze pe care le-am propus pentru civilizație și sunt identice cu cele la care ne cheamă rugăciunea colectivă. Putem să le dobândim prin mișcările pe care le facem la rugăciunea colectivă pentru a recupera ceea ce am neglijat din bazele civilizației.

Putem începe această mișcare în moschee aici sau acolo, fiecare stabilește reguli proprii – pe baza celor zece principii – pe care le consideră necesare pentru fiecare organizație care dorește să fie acreditată. Apoi, în următoarea etapă, aceste comisii ale moscheilor se pot întâlni pentru a stabili forma finală a acestor reguli și condiții și pentru a pune bazele unui consiliu general, apoi să lucreze asupra acestor reguli și

condiții pentru a stabili legea fundamentală a Consiliului Național de Acreditare la nivel național.

Pentru ca moscheea să ajungă la acest nivel, trebuie neapărat ca imamul să pregătească un plan bine pus la punct la care să participe și ceilalți imami din zonă pentru a crea „comunitatea” de credincioși conștienți de adevăratul rol al rugăciunii colective și buni cunoscători ai rolului rugăciunii în viața publică și în reformarea societății. Se poate ca această entitate să reprezinte nucleul constitutiv al unei asociații mai mari care să fie compusă din mai multe grupuri din mișcările locale, iar acestea la rândul lor să constituie Consiliul de Acreditare.

Această mișcare ar putea să fie inițiată din Egipt sau din altă țară și să se răspândească apoi în toată lumea arabo-islamică.

Acest consiliu – dacă este bine organizat – are rolul de a readuce lumea islamică în câteva decenii la primul statut al civilizației și de a întări spiritul unei gândiri religioase și civilizatoare adecvate în lumea arabă și cea islamică, prin reînvierea laturii practice a religiei islamice și prin conectarea ritualurilor de adorare cu viața publică, începând cu rugăciunea arătând lumii latura civilizată a Islamului.

Este un efort imens, însă călătoria de o milă începe cu un pas. Dacă luăm în serios această idee, avem posibilitatea să obținem prin acest consiliu ceea ce nu au reușit să obțină până acum zeci de guverne și de reformatori.

13. CELE CINCI LINII DE RUGĂCIUNE

O, voi cei care credeți! Nu vă apropiați de rugăciune [As-Salat] atunci când sunteți beți, ca să știți ce spuneți [lui Allah]. (Nisa 43)

De câte ori am recitat și am repetat acest verset fără să medităm la sensurile lui!

Dacă vedem pe drum un om care vorbește și dă din mâini și din cap fără să fie cineva lângă el, ne gândim în primul rând că probabil vorbește la telefon prin căști sau bluetooth. Dacă ne uităm mai atent la el și nu observăm un telefon în mână sa, sau căști la urechi, sau bluetooth nu avem decât să credem că omul este nebun sau în stare de ebrietate. Exagerez în ceea ce afirm?

Aceasta este exact starea multora dintre cei care se roagă, însă cu o diferență esențială între cele două situații. Te uiți la el și nu vezi pe nimeni lângă el cu care să vorbească, nu are un telefon în mână la care să vorbească și, cu toate acestea, ba chiar mai ciudat de atât, vorbesc într-un mod în care nu arată că vorbesc cu cineva sau conform versetului coranic, nu știu ceea ce spun.

Este o diferență mare între starea ta când vorbești și se citește pe fața ta starea ta și ceea ce intenționezi, că există cineva cu care vorbești și între a mișca buzele și

limba fără să fie de față o persoană cu care vorbești și fără să arate ceea ce intenționezi, iar aceasta este o stare ciudată și periculoasă de anormalitate.

Limbajul acestora este de fapt o expunere literară, rapidă, a unor cuvinte care poartă un sens însă se pare că sensul lor nu reiese din starea lor, din caracteristicile feței, din modul de pronunțare și astfel par că nu poartă niciun sens, deoarece sensul nu reiese din modul lor de vorbire, nu se reflectă pe fața lor și, schimbând tonul acestor vorbe, colorându-le în culorile semnificației lor succesive, devine asemeni unei discuții telefonice sau confruntări cu ceilalți.

Încearcă acum să iei telefonul și sună-l pe un prieten și roag-o pe soția ta sau pe unul dintre membrii familiei să noteze de câte ori s-a schimbat mimica feței, tonul vocii și modul de vorbire pe parcursul acestei convorbiri?

Caracteristicile noastre, tonul vocii, poate mișcărilor mâinilor și starea corpului se vor schimba și se vor colora pe parcursul acestei convorbiri obișnuite de zeci de ori, în funcție de cursul discuției: între a lua și a înapoia, a cere, a insista în cerințe, speranță, dezamăgire, împotrivire, uimire, primire, refuz, reproș, avertizare, rugămintă, implorare, laudă, apreciere, întrebare, răspuns, mirare, teamă, frică, lăcomie, judecată, confirmare, negare, excepție, oprire, urmărire, cunoaștere, ezitare? Dacă nu le regăsim pe parcursul convorbirii, înseamnă că suntem niște roboți, inexpressivi.

Ați încercat să vă convingeți că nu sunteți un robot, nebun sau băut în timp ce vă rugați? Că unul care se roagă comunică cu un altul așa cum comunică unul dintre noi cu prietenul, profesorul sau șeful său? Că există o altă ființă la celălalt capăt al firului, că nu vorbiți de unul singur sau fără nimeni, ca să nu vă acuze ceilalți că sunteți robot, alcoolic sau nebun?

Dacă într-adevăr sunteți siguri de acest lucru, credeți și sunteți convinși că la celălalt capăt al firului este Allah, vă adresați Lui și vă răspunde, Îl pomeniți și vă pomenește, Îi cereți și vă oferă, oare cum îi dovedeți aceasta celui ce vă privește sau celui care vă ascultă sau cum puteți să-l dovedeți lui Allah însuși, cel ce aude tonul vocii voastre, știe bătăile inimilor voastre, cunoaște ceea ce este în sufletele voastre, că voi vorbiți cu El și nu singuri?

Fără îndoială că izbâdesc și sunt fericiți dreptcredincioșii care sunt smeriți în rugăciunea lor. (Muminun 1-2)

Și vai acelora care fac rugăciunea fiind fără de grijă față de rugăciunea lor. (Maun 4-5)

Un singur verset, chiar dacă nu are multe cuvinte, este mai important în comunicarea cu Allah decât pagini întregi pe care le repetăm fără să se stabilească vreo legătură. Fără îndoială că Allah se uită la inimile noastre și nu la limbile noastre, dacă vorbim o clipă cu inima, fără cuvinte, este mai bine și mai măreț decât să vorbim o viață în cuvinte, fără inimă, asta dacă într-adevăr vrem să stabilim legătura cu Allah, legătură prin care să ne reprogramăm sufletele și să găsim prin lumina și virtutea Lui calea fericirii, să ștergem prin roadele rugăciunii păcatele inimii și greșelile sufletului.

Și împlinește rugăciunea [As-Salat] la cele două capete ale zilei și la anumite ceasuri din noapte! Faptele bune le alungă pe cele rele. (Hud 114)

Rugăciunea nu este un antrenament fizic al corpului, chiar dacă îl cuprinde. Nu este un timp oarecare stabilit pentru împlinirea ei ca mai apoi să trecem la alte treburi, chiar dacă este legată de timp, nu sunt cuvinte care pun în mișcare buzele și limba chiar dacă acestea sunt o parte din ea, rugăciunea pe care o împlinește credinciosul este împărțită între cinci linii sincronizate, legate și complete, care nu pot fi separate între ele dacă într-adevăr ne dorim să stabilim comunicarea cu Allah. Aceste linii nu le găsim menționate în bazele rugăciunii, cu toate că ele sunt un pilon important al rugăciunii, iar fără ele rugăciunea nu poate fi numită rugăciune. Liniile despre care vorbesc sunt:

1. Linia timpului: nu încerca să mă convingi sau să te convingi că ai făcut rugăciunea obligatorie de prânz sau de după-masă sau oricare alta în mai mult de cinci, șase minute. Timpul dedicat rugăciunii este esențial în a dovedi că ai făcut rugăciunea sau ai reușit să comunici cu Allah la rugăciune. Cea mai importantă parte a liniei timpului sunt clipele de tăcere dintre versete sau chiar dintre cuvinte, astfel încât cuvintele să nu se aglomereze pe limba ta, fiecare dintre ele încercând să îl depășească pe cealaltă. Simte gustul cuvintelor, plimbă-le în gură așa cum plimbă unii dintre noi mierea pentru a-i testa calitatea! Oferă fiecărei expresii, fiecărei propoziții, chiar și fiecărui cuvânt din rugăciune un interval de tăcere, plimbă-le în mintea ta, meditează la sensurile lor, savurează-le gustul, convinge-te că nu ai schimbat sensul lor și le-ai înțeles, ai priceput sensurile lor! Împarte rugăciunea în două, jumătate să fie tăcere și cealaltă jumătate comunicare liniștită, sinceră, în taină, unde cuvintele să izvorească din inimă către o singură direcție - Allah.

2. Linia limbii: c itim cu ea, atât cât putem, cuvintele pe care le-a recomandat însuși profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*). Noi acordăm fiecărui cuvânt dreptul la ton, accent, înălțime sau declin, astfel încât să stabilim echilibrul necesar între toate aceste laturi. Un echilibru prin care se dobândește smerenia; rugăciunea nu este rugăciune fără el și fără armonia completă dintre părți.

3. Linia corpului: forma corpului nostru, imaginea lui și mimica feței trebuie să fie în armonie cu sensurile pe care le citește limba noastră, astfel încât corpul, fața și ochii să exprime sensul pronunțat de limba noastră, chiar dacă limba noastră nu se mișcă. Ai văzut cum se roagă un om mut? El pune toate capacitățile emoționale în ochi, față și corp pentru a compensa deficitul de comunicare. Învață de la mut rugăciunea, să fie rugăciunea ta înainte de toate rugăciunea celui ce nu poate vorbi, apoi întărește-o cu ceea ce ți-a dăruit Allah din puterea pronunției și exprimării.

4. Linia inimii: inima trebuie să bată în armonie cu ceea ce pronunțăm, astfel încât una dintre ele să o acrediteze pe cealaltă, să nu fie sufletul și sentimentele într-o vale, iar limba în altă vale. Este de dorit ca rezultatul acestei interacțiuni între cele două linii să provoace „pielea de găină” în organism, fața palidă, vocea murmurată, lacrimi ce se scurg din adâncul ochilor.

5. Linia de acțiune: intenția și hotărârea noastră trebuie să fie ferme atunci când facem rugăciunea, astfel încât viața noastră să fie aplicarea practică a celor două linii, inimă și limbă, în rugăciunea noastră, astfel încât vorbele și faptele să fie în armonie. Viața noastră trebuie să fie orarul grafic al celor spuse la rugăciune, să nu fie rugăciunea un simplu ritual formal, separat de practica noastră zilnică, de relația noastră cu ceilalți, de relația noastră cu Allah. Așa cum am făcut din abluțiune două abluțiuni, să facem și din rugăciunea două rugăciuni: internă și externă. Să nu uităm că în Coran și în Sunnah rugăciunea a fost asociată mereu cu faptele, practica, poruncirea binelui și oprirea de la rău.

O, fiul Meu! Împlinește rugăciunea [As-Salat], poruncește fapta bună, oprește de la ceea ce este urât... (Luqman 17)

Și le-au urmat lor urmași care s-au lepădat de rugăciune și s-au luat după pofte... (Meryem 59)

Acela pe care rugăciunea lui nu-l oprește de la ceea ce este rușinos și de la ceea ce este oprit nu va face decât să se îndepărteze de Allah. (Relatat de Es- Sefariini El-Hanbeli – în explicarea cărții Eş-Şihab de la Abdullah ibn Abbas)

- Împlinește rugăciunea cu corpul de parcă nu ai avea chip!
- Împlinește rugăciunea cu o mimică a feței de parcă nu ai avea limbă!
- Împlinește rugăciunea cu tonul vocii de parcă nu ai avea corp!
- Împlinește rugăciunea cu bătăile inimii, de parcă ar fi ultimele bătăi ale inimii!
- Lungește rugăciunea de parcă ar fi ultima!

Ați auzit de un om care a fost invitat să participe la o sărbătoare mare ce va avea loc într-un oraș îndepărtat? El a îmbrăcat cele mai frumoase haine, a așteptat cu nerăbdare călătoria lungă, a cheltuit pentru această călătorie bani și a pierdut timp, a ratat multe ocazii și când a ajuns la locul dorit, a prezentat invitația și i s-a permis să intre, s-a așezat în sală alături de ceilalți și a început să aștepte cu nerăbdare să înceapă evenimentul.

După doar câteva clipe, a ațipit pe scaunul său înainte de a fi ridicată cortina. A trecut ceva timp și, deodată, s-a trezit auzind vocea angajaților care îi cereau să părăsească sala pentru că ei vor face curățenie. Evenimentul a început, a avut loc, s-a terminat și toți invitații au plecat spre casele lor și nu a rămas în sală decât omul nostru adormit.

La fel este starea celui ce face rugăciunea, el planifică pentru rugăciune, prin chemarea divină, face abluțiunea, se duce la moschee, pierde din timpul său, poate din banii lui, pentru a ajunge la moschee, apoi petrece o perioadă scurtă sau lungă de timp în lăcașul sfânt, apoi iese de la rugăciune după atâta străduință fără să beneficieze de starea spirituală, fără să interacționeze cu starea și semnificația ei, fără să simtă legătura sa cu Creatorul și fără să primească răsplata pe care o aștepta!

Atunci când profetul a stat la doi frați musulmani și unul dintre ei a fost ucis, iar după o săptămână l-a urmat și celălalt, musulmanii au spus: «O, Allah iartă-l și

unește-l cu fratele său!» La care profetul (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a spus: «Unde este rugăciunea lui pe lângă a celuilalt... unde sunt faptele lui pe lângă ale celuilalt? Între ele este o diferență așa cum este între cer și pământ.» (Relatat de Ebu Dawud de la Ubeid fiul lui Halid Es-Selmi și considerat autentic de către Albani)

O, Allah! Dacă o săptămână de rugăciune îl înalță pe rob distanța dintre cer și pământ, oare care este cota unei singure rugăciuni din această distanță? Mai verifică încă o dată relatarea, nu s-a limitat la întrebarea la „unde este rugăciunea lui pe lângă a celuilalt”, ci a venit imediat cu o altă întrebare foarte importantă, care nu trebuie separată de prima: „unde sunt faptele lui pe lângă ale celuilalt?”. Astfel, profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) ne amintește că rugăciunea și faptele sunt indispensabile, inseparabile, nu trebuie să le despărțim una de cealaltă.

După fiecare rugăciune întreabă-te: până unde m-a înălțat această rugăciune? Deasupra cerurilor? Deasupra lunii? Deasupra norilor? Deasupra acoperișului casei? Deasupra capului cu o palmă? Cu două degete? Cu un deget? Deloc?

Nu ieși din moschee după fiecare rugăciune fără să fii convins că tu ești diferit față de cel care a intrat în moschee pentru câteva minute!

14. CHEIA ROȘIE NR. 1: "DUMNEZEU ESTE MAI MARE"

ALLAHU AKBAR

Pe lângă semnificațiile pe care le are expresia „Allahu Akbar”, aceasta ne dă puterea miraculoasă de a ne desprinde de lumea pămînteană în momentul în care ne rugăm – așa cum vom vedea formula de începere a rugăciunii (tekbiratul ihram) are o particularitate aparte și anume preamărirea de „ihram”, adică de intrare într-o stare sacră, la fel cum intră pelerinul în etapa de ihram atunci când intenționează să facă pelerinajul.

Dacă cineva îți spune: „Inamicul este mai slab” apoi tace, care va fi așteptarea ta? Vei spune: ce urmează după aceasta? De ce nu și-a terminat ideea? Sau poate vei spune: poate că a tăcut, deoarece și-a amintit ceva sau poate că a vrut să rectifice propoziția sau a vrut să o schimbe dintr-un motiv anume sau poate că a intervenit o problemă de sănătate ce nu i-a permis să-și completeze propoziția. Aceste explicații se vor perinda în mintea ta, deoarece te așteptai să-și completeze ideea, să vină cu o propoziție normală, simplă și completă care se aseamănă cu una dintre expresiile următoare:

Inamicul este prea slab pentru a ne învinge sau Inamicul este prea slab pentru a ne ataca, sau Inamicul este mai slab decât ne închipuim, sau Inamicul este cel mai slab dintre dușmanii cu care ne-am confruntat... Ceva care va suna așa, deoarece expresia „este mai slab” este întotdeauna urmată de „decât”, care este urmat întotdeauna de superlativul absolut. Superlativul absolut este fiecare nume

(substantiv) la forma „Efaie” așa cum este în primele trei propoziții sau se poate să fie urmat de genitivul (mudaf ileyhi), așa cum se găsește în ultimul exemplu. Expresia islamică miraculoasă „Allahu Akbar” este lipsită de ambele, nu îl vedem pe „min” după ea și nici genitivul!!

Este o expresie pe care „Legiuitorul” a lăsat-o „deschisă”. Dacă venea însoțită de unul dintre cuvintele mai sus-menționate: „min” sau „genitivul”, pierdea din extensiile imaginare și devenea o expresie „închisă”, care nu necesită din partea noastră nicio străduință pentru a desluși ceea ce ne putem imagina, atunci când ne întrebăm: mai mare decât ce?

Expresia „Allahu Akbar” a venit atât de scurtă și de concentrată ca sensuri pentru a-i invita pe cei care o rostesc să mediteze sau să găsească variante de interpretare.

Allah este mai mare decât tine, o, satană... decât tine, tiranule, decât tine, avere... decât tine, o, grijă... o, mâhnire... o, fericire... o, orice alt lucru care mă poate îndepărta de Allah.

Ea nu este un simplu „mare”, este „Cel mai mare”. Odată ce sensul adevărat al acestei expresii este confuz pentru noi, arabii și se ascunde în umbra obișnuinței și repetării, nu este de mirare ca el să fie confuz și pentru traducători, care o traduc în alte limbi ca fiind „mare” – great, uneori ca fiind „cel mai mare” – the greatest, și nu cum trebuie să fie tradus „greater”. În acest fel se pierde sensul esențial prin aceste traduceri eronate și se transformă în expresii normale, asemeni oricărei expresii clasice „închise”.

Ascultă-i pe majoritatea muezinilor și pe cei care recită iqama pentru rugăciune, vei vedea că ei leagă între două tekbiruri, unind litera „r” cu următorul tekbir de parcă ar fi o singură expresie: „Allahu Akbar-ullahu Akbar”. Prin această unire, ei pierd identitatea primului tekbir și astfel cei care-l ascultă o aud diferită. O expresie deschisă care poate fi urmată de spații libere pe care trebuie să le completeze imaginația noastră (Allah este mai mare...), așa cu trei puncte după ea.

Unirea celor două tekbiruri nu este decât semnul că noi am pierdut, din cauza obișnuinței, sensul expresiei și am transformat-o într-o expresie simplă, care nu deține niciun element deschizător care să o diferențieze de celelalte expresii; de aceea nu este corect să-i blamăm pe traducători atunci când o traduc: „Allah este mare”, „Allah, El este cel mai mare”.

Încercați să vă imaginați că sunteți acum printre locuitorii Medinei atunci când au auzit prima chemare la rugăciune, ce au simțit când i-au surprins aceste expresii, prin această formă lingvistică nouă și incompletă: Allahu Akbar... Allahu Akbar... Allahu Akbar... Allahu Akbar... astfel (Akbar) o dată și încă o dată și încă o dată, fără să vină cu completarea nouă care să-i atragă să asculte completarea gramaticală pe care o presupunea memoria lor lingvistică clasică.

„Allahu Akbar”, expresia cu care ai început rugăciunea, este primul buton roșu dintre mulțimea de butoane roșii și de alte culori, este cel ce pornește nava spațială a rugăciunii care te va purta către cer.

15. CITIRE, RECITARE ȘI CÂNTARE

M-a întrebat unul dintre frați: de ce nu planificăm ce versete să recitam la rugăciune? Ce ne pot oferi versetele pe care le recităm la rugăciune, de exemplu: **„Femeile divorțate trebuie să aștepte trei menstruații”** (*Baqara 224*) și cum ne pot ajuta să stabilim contactul cu Allah și în smerenie?

Atunci când începi să reciti versetele lui Allah, trebuie să realizezi faptul că nu citești versete umane, ci, dimpotrivă, reciti un text divin. Tu nu-l citești, ci îl reciti, acesta fiind un verb frecvent folosit în Coranul cel Sfânt.

Înainte de revelarea Coranului, arabii nu au auzit cuvântul *a recita* - „telaa”, cu acest nou sens coranic. Pentru ei, acest cuvânt nu însemna mai mult de „a urma” (*tebea*); spuneau: A intrat un bărbat și l-a urmat „telaa” un altul. Coranul cel Sfânt a luat acest cuvânt și i-a dat un nou sens „a urma”.

Prima dată, cuvintele Coranului au fost lansate de Stăpânul Lumilor, apoi „telaa” a urmărit și a repetat îngerul Gabriel (*Pacea fie asupra sa!*), apoi a recitat el și a urmărit citirea profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*). Astăzi, când recităm cuvintele lui Allah, noi nu facem decât să urmărim recitarea profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) și urmărim recitarea lui către îngerul Gabriel, care la rândul său i-a recitat lui Allah.

Ai văzut cât de important este acest lucru? Este un proces de recitare, urmărire sau înlănțuire continuă între noi și Allah, prin care simțim când recităm conexiunea noastră directă, sinceră, călduroasă, cu Allah. Legătura noastră cu Allah este stabilită prin intermediul acestor șiruri de cercuri sacre reprezentate prin recitarea unui verset. Așadar, înțelege și trăiește în timp ce reciti, indiferent de unde a ales sufletul tău să recite din acest șir sacru!

Regulile de tejiwid (*recitare*) au un rol important în ceea ce privește păstrarea integrității și exactității relatării.

Tejiwid-ul ne ajută să recităm precum cei de dinaintea noastră din acest șir sacru, respectând regulile de prelungire, scurtare, pauză, legătură, oprire. Ne învață precizia și integritatea în transmiterea ei. Astfel, recitarea noastră este conformă cu recitarea originală, recitarea pe care îngerul Gabriel (*Pacea fie asupra sa!*) a primit-o de la Allah și a transmis-o mai departe profetului Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), exact cum a primit-o de la Allah, apoi profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) ne-a transmis-o așa cum a primit-o de la îngerul Gabriel (*Pacea fie asupra sa!*).

Regulile de tejiwid ne mai învață să acordăm mai mult timp recitării decât oferim citirii. Această diferență de timp ne oferă posibilitatea de a medita cu mai mare atenție la sensul versetelor și al cuvintelor lui Allah. Nu trecem în grabă, fără să stabilim un acord între mișcarea limbii și a buzelor și mișcarea imaginației și a gândirii. Încearcă să citești capitolul „An-nas” (oamenilor) fără să respecti regulile de

tejwid, apoi recită capitolul respectând regulile de tejwid; vei realiza că recitarea va dura mai mult decât citirea.

Încearcă atât cât poți să reciți versetele lui Allah la rugăciune, nu să le citești. Recitarea te va face să simți responsabilitatea personală față de ele, responsabilitate care va genera mai mult respect, cinste și smerenie, mai multă atenție în pronunțarea, repetarea și ajustarea cuvintelor lui Allah, exact cum le-a transmis îngerul Gabriel (Pacea fie asupra sa!).

16. NOUA LIMBĂ A CORANULUI

Ceea ce te ajută să ajungi de la citire la nivelul de recitare este realizarea unui adevăr important: tu nu citești în limba arabă colocvială, care seamănă cu limba noastră umană. Ceea ce i-a cutremurat pe primii musulmani atunci când au ascultat Coranul pentru prima dată de la profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) nu a fost frumusețea limbii, nici retorica, nici elocvența, nici claritatea, nici sensurile, nici ritmul, nici exactitatea, ci întrunirea tuturor acestor caracteristici cu ceva mai minunat și măreț, ceva ce nu au cunoscut în limba lor până atunci. Este vorba de acuratețea acestei limbi, unicitatea și faptul că nu seamănă cu limba niciunui arab pe care l-au cunoscut și nici măcar cu limba profetului Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*). Ei cunoșteau limba celui care poartă această carte înainte de a primi revelația, nu era o limbă care să fie diferită de limba lor, iar pentru ei a fost un șoc lingvistic uimitor să se trezească într-o dimineață să-l vadă pe acest om venind la ei cu o limbă total diferită de limba lui și a lor. Este diferită din toate aspectele, prin elementele sale, cuvintele, expresiile, compunerea, legăturile lingvistice, formele și caracteristicile retorice. Însă, ceea ce reprezintă latura miraculoasă și enigmatică, este faptul că este o limbă arabă pură, care respectă regulile limbii arabe și se axează pe bazele sale stabile, pe lângă toate adăugirile pe care le-a adus și a îmbogățit-o cu norme lingvistice, ce au deschis înaintea ei orizonturi ce nu cunosc limite pentru renaștere și dezvoltare.

În această combinație uimitoare între regulile de bază ale limbii și a pune baze pe ea, păstrarea ei intactă, în pofida dezvoltării sale pe de o parte și a depășirii normelor lingvistice și gramaticale, incluzând distincția, noutatea, unicitatea și intensitatea extraordinară pe de altă parte, avem miracole suficiente care să ne cutremure, să ne înfioreze, să căpătăm starea de smerenie atunci când repetăm cuvintele lui Allah la rugăciune. Să fie suficient pentru ca fiecare capitol din Coran să poarte acest nume nou și unic, care indică imunitatea lui, imposibilitatea pătrunderii, deoarece a fost împrejmuit de către Allah cu ziduri solide, greu de trecut și a venit de parcă ar fi o cetate împrejmuită și protejată numită sura (capitol). Pentru aceasta, fiecare propoziție sau expresie coranică care este cuprinsă în această cetate merită să poarte un nou nume pe care nu l-au cunoscut arabii cu acest sens, verset (ayah). Este un nume unic, special care scoate în evidență latura miraculoasă și

imposibilitatea de a fi falsificată, plagiată sau denaturată până în Ziua de Apoi. (pentru mai multe detalii, vezi introducerea volumului 1 a cărții „Miracolul”, Washington - Institutul Internațional de Gândire Islamică, 2012)

17. LIMBAJ DESCHIS ȘI "SPAȚII FERTILE"

De multe ori în viață auzim sau ne lovim de cuvinte sau expresii pe care ne-am obișnuit să le auzim sau le repetăm fără băgare de seamă, asemenea unor cuvinte și expresii obișnuite, însă, în realitate, lucrurile nu stau astfel, dacă am medita un pic asupra lor și ne-am îndepărta de influența obișnuinței. Să medităm asupra acestei relatări:

Profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) spunea când se pleca și la prosternare: **Preaslăvitul, Cel Sfânt, Stăpânul îngerilor și al sufletului.** (*Relatat de Muslim de la Aișă*)

Cuvântul „**subhuh**” este asemănător cu „**subhane**”, însă este un cuvânt islamic nou pe care arabii nu l-au cunoscut înainte de Islam și fiecare dintre ele sunt cuvinte deschise, adică sunt urmate de ceea ce putem numi „spațiu verde”, care ne dă frâu liber imaginației să umplem acest gol cu sensuri de infailibilitate pe care ni le oferă imaginația, asemenea expresiei „**Allah este mai mare**”.

Cuvântul „**subhane**” este un infinitiv neregulat cu forma „**fualan**”, este asemenea cuvântului „**subhuhun**”, care înseamnă „înălțarea” celui de care vorbim și îndepărtarea lui de un atribut anume, de parcă atunci când spunem „**subhane rabbi**” am spune „Îl consider infailibil pe Stăpânul meu”. Infailibil de ce, de care atribute? Acest sens nu a fost menționat în nicio pomenire la aplecare sau la prosternare, au fost lăsate așa, deschise. Aceste două expresii au venit incomplete din punct de vedere lingvistic, urmate de un spațiu imaginar care ne oferă posibilitatea de a-l completa cu mai multe opțiuni, la fel ca în cazul expresiei „**Allahu Akbar**”. În mod contrar, avem una dintre formele complete, dar închise, cum ar fi: „**Slavă Domnului meu Preaînaltul/ Cel Măreț**”... de orice lipsuri, „**Slavă Domnului meu Preaînaltul/ Cel Măreț**”... de orice cusur, oboseală, nedreptate, greșală, slăbiciune, somn, boală etc.

În timpul rugăciunii, ne vin în minte o mulțime de astfel de expresii incomplete din punct de vedere lingvistic, de aceea există acest spațiu lingvistic verde, deschis și multiplele posibilități de interpretare. Dar ce este cel mai uimitor este că aceste expresii vin una lângă alta cu alte expresii și cuvinte care sunt complete din punct de vedere lingvistic însă, cu toate acestea, sunt „deschise” datorită unor factori lingvistici diferiți. Acest ultim tip de expresii și cuvinte se găsesc în mod frecvent în capitolul „**Fatiha**” și în celelalte capitole coranice, apoi în „**Et-Tahiyatu**” și rugile avramice, așa cum vom vedea mai târziu.

Noi, la fiecare două unități de rugăciune pe care le facem, constant repetăm cel puțin 33 de expresii incomplete lingvistice, ceea ce înseamnă că avem 33 de spații

verzi la dispoziție, pe care imaginația noastră le poate umple și ne oferă timp suficient pentru a le înțelege și a le ține prezente în gândurile noastre. Acest număr nu cuprinde capitolul El Fatiha, tahiya, rugile avramice, nici versetele pe care le recităm și nici celelalte rugi și pomeniri ale rugăciunii.

Acum, să detaliem expresiile stabile ale celor două unități de rugăciune:

1. De 11 ori „**Allahu Akbar**” (“Allah este mai mare” ... : mai mare decât cine?)
2. De 2 ori „**Semi Allahu limen hamideh**” (Allah îl aude pe cel care Îi aduce laudă!) (L-a lăudat pentru...)
3. De 2 ori „**Rabbena lekel hamd**” (Doamne, Ție Îți aducem laudă!) (laudă pentru...)
4. De 6 ori (Două rukuu *3) „**subhane rabbiyel aziim**” (Slavă lui Allah, Cel Măreț) (Mai măreț decât...)
5. De 12 ori (patru prosternări *3) „**subhane rabbiyel alaa**” (Slavă Domnului meu Preaînaltul!) (Preaînalt decât...)

Prezența din abundență a acestor expresii deschise și incomplete din punct de vedere lingvistic indică importanța concentrării și puterii imaginației la rugăciune, pentru a îmbogăți factorul diversității, tocmai pentru a atinge cea mai înaltă stare de smerenie și a înțelege ceea ce se recită, pentru o conexiune benefică cu cerul.

Aici trebuie să facem diferența între „expresia deschisă și completă lingvistic” și „expresia deschisă și incompletă lingvistic”. Fiecare expresie incompletă lingvistic este în același timp expresie deschisă, iar opusul nu este posibil, însă nu toate expresiile deschise sunt incomplete lingvistic.

Expresii precum „**Subhane rabbi**”, „**semi Allahu limen hamideh**” sau „**rabbena lekel hamd**” sunt incomplete lingvistic, de aceea sunt candidate la „spațiile verzi” orizontale care urmează, pentru că sunt deschise multor posibilități lingvistice suplimentare care acoperă golul existent. Iar expresiile sau cuvintele pe care le întâlnim la „**El Fatiha**” sunt complete lingvistic și gramatical, de aceea nu au nevoie de adăugiri pentru completare, dar cu toate acestea pot fi interpretate în mai multe feluri. Datorită acestor posibilități de interpretare, ele sunt considerate expresii deschise, doar pentru adăugirile verticale, cu toate că sunt complete lingvistic. Cuvântul sau expresia lingvistică deschisă din acest concept este asemenea unei clădiri cu mai multe etaje, una peste alta, iar fiecare etaj are o coloratură și un conținut aparte.

18.ROLUL AL FATIHA

Te-ai gândit vreodată că acest capitol măreț nu este doar deschizătoarea Coranului, ci ea este în același timp deschizătoarea rugăciunii? Ba chiar este

rugăciunea în sine, așa cum o spune o relatare sacră:

Allah Preamăritul spune: Am împărțit rugăciunea – capitolul deschizătoare adică – între mine și slujitorul meu în mod egal, jumătate este a Mea și cealaltă jumătate este a lui și slujitorul Meu va avea ceea ce își dorește. Atunci când slujitorul spune: „Toată Lauda și Mulțumirile sunt pentru Allah, Domnul lumilor”, Allah spune: „Slujitorul Meu M-a lăudat”; când spune „Cel Milostiv, Îndurător”, Allah spune: „Slujitorul Meu M-a preamărit”; când spune „Stăpânul Zilei Judecății”, Allah spune: „Slujitorul Meu M-a glorificat”; când spune „Numai pe Tine Te adorăm, numai la Tine cerem ajutor”, Allah spune: „Aceasta este între Mine și slujitorul Meu și slujitorul Meu va avea ceea ce cere”. Când spune: „Călăuzește-ne pe Drumul cel Drept, Drumul celor care fost-ai Tu dăruitor și nu al celor pe care Tu Te-ai mâniat, nici al rățăciților”, Allah spune „Aceasta este pentru slujitorul Meu și slujitorul Meu va avea ceea ce a cerut.” [Relatat de Muslim de la Abu Hurayrah]. Ibn Kesir, când a explicat acest capitol, a spus: este corectă denumirea de „șapte versete care se repetă”, deoarece acest capitol este legat de rugăciune și recitat la fiecare unitate de rugăciune (rakahh).

Te-ai gândit vreodată că acest capitol este un fel de legământ sacru între două părți: slujitor și Slujit și afirmă că primul este garantat de cel de al doilea: Lauda și mulțumirea neîntreruptă „Toată Lauda și Mulțumirile sunt pentru Allah” și recunoașterea Lui ca Stăpân „Domnul lumilor” și îndurarea Lui nemărginită „Cel Milostiv, Îndurător”, împărțirea și judecata absolută a lumilor în ziua de Apoi „Stăpânul Zilei Judecății”, slujirea, supunerea și unicitatea „Numai pe Tine Te adorăm”, pentru ca a doua parte să o garanteze pe prima în schimb, să-l sprijine în tot ceea ce face „numai la Tine cerem ajutor” și să-l călăuzească în această lume către „Drumul cel Drept” la care sunt călăuziți cei ce au fost dăruți dintre cei iubiți și să-i îndepărteze de calea celor pe care „Te-ai mâniat” și calea „rățăciților”, care au deviat de la adorarea și au negat unicitatea lui? Te-ai gândit vreodată când ai recitat Fatiha că ea nu este un cuvânt asemenea cuvintelor noastre, nu este o limbă obișnuită asemenea limbii arabe pe care o vorbim și nici nu seamănă cu limba pe care o vorbea profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) în toate relatările pe care le-am primit de la el?

Dacă ți-aș spune că în acest capitol – Fatiha –, care se compune din 29 cuvinte, sunt 58 de stiluri lingvistice noi pe care arabii nu le cunoșteau înainte de revelarea Coranului cel Sfânt, și nici limba profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), pe care am cunoscut-o din relatările sale, cu excepția cazului în care în relatare este citat un verset sau o parte dintr-un verset coranic? (*vei găsi detaliile în volumul 2 al cărții "Miracolul", Washington: Institutul Internațional de Gândire Islamică 2016*)

Încearcă să-ți amintești toate acestea când reciți capitolul Fatiha la rugăciune! Pentru o mai bună concentrare la meditarea sensurilor și trăirea spiritului cuvintelor, încearcă să-ți imaginezi că tu ești cel care formulezi aceste cuvinte, că ele sunt emise

de mintea și de gândirea ta. Tu ești cel care a compus frazele, dar toate acestea fără să uiți că sunt cuvintele miraculoase, fără de egal ale lui Allah. Numai atunci vei începe să simți că ele se reflectă din interiorul tău, inima ta bate cu ele, pronunți cuvintele dorite, reciti expresii în care crezi cu tărie și nu repeți cuvinte simple pe care le-ai spus altcineva, pe care limba ta le repetă fără să te cuprindă fiori, de puterea cuvintelor și înțelegerea sensurilor.

Dacă ai trece acest examen, ai prinde startul începutului de drum. Astfel vei reuși să conștientizezi sensul fiecărui cuvânt al capitolului Fatiha, măreția fiecărei expresii, splendoarea sensurilor acestor cuvinte și expresii și caracteristicile sale de eficiență, intimitate și unicitate.

Amintește-ți întotdeauna că acest capitol are o importanță deosebită față de restul capitolelor din Coranul cel Sfânt! Poți recita la rugăciune versetele și capitolele pe care le dorești, dar trebuie neapărat să reciti Fatiha. Dacă ai recita tot Coranul și nu reciti Fatiha, tu nu ai făcut rugăciunea. Se poate să ți se considere recitare, dar nu rugăciune.

- **Nu se acceptă rugăciunea celui ce nu recită Fatiha.** (*Relatat de Buhari de la Ubadeh fiul lui Samit*)

În numele lui Allah cel Milostiv, Îndurător

Este unul dintre cele mai frumoase versete din Coran, dacă nu chiar cel mai frumos. Însă repetarea, obișnuința și obiceiul ne-au orbit să vedem această particularitate a lui. Am ajuns să-l repetăm ca fiind o expresie de amabilitate de tipul: „mulțumesc”, sau „scuze”, sau „la revedere”. Dar oare ne-am întrebat: de ce l-a ales Stăpânul Lumilor să fie primul verset pe care să-l recităm la rugăciune? De ce este primul verset al Coranului? De ce este expresia pe care trebuie să o recităm aproape la început de fiecare capitol al Coranului? De ce este o parte a capitolului Fatiha?

Repetarea acestei expresii la începutul tuturor celor menționate și mai apoi repetarea lui la inițierea a tot ceea ce facem în viața noastră ne-a făcut să credem că este un verset a cărui semnificație este inițierea unei fapte, acest sens a fost întărit și de gramaticieni care nu s-au obosit prea mult în încercarea de a explica verbul sau acțiunea reală de care se leagă genitivul „în numele lui”. Au conchis că explicația este „Încep în numele lui Allah”; astfel au rezolvat problema lor gramaticală, dar au umbrit sensul real și important al versetului.

Aici nu este vorba doar de inițierea unei fapte sau a unui text sacru în numele lui Allah. Fără îndoială că prezența lui la început de capitol, atunci când îl citim sau la inițierea faptelor, când le punem în practică – în virtutea sensului esențial pe care îl vom explica acum și datoriei ei de a se afla în această poziție – este însuși motivul care ne-a târât pe noi și pe filologi în această iluzie.

Versetul se îndreaptă (și este cel mai important lucru către ce se îndreaptă) către retorica coranică pe care o vei recita. Orice poruncă, orice interdicție, orice

promisiune, orice avertisment, orice rând, orice veste, orice pildă, orice amintire va fi în limba noastră în numele lui Allah Preamăritul, cu autoritatea și referința lui Allah.

Dacă omul este reprezentantul lui Allah pe acest pământ: **Și când Stăpânul tău le-a zis îngerilor: „Voi să pun pe pământ un înlocuitor [khalifa].”** (El-Baqara 30), este necesar ca atunci când el porcede către o astfel de faptă măreață să recite cuvintele Celui care l-a delegat pe acest pământ, aceleași cuvinte în versiunea lor originală, așa cum au fost revelate de la El. Trebuie să îi pomenească numele, să-l amintească și celor ce ascultă. Să știe atunci când recită pe pământ că sunt cuvinte transmise de sus, din cer, iar el le recită prin împuternicirea lui Allah, cu referință de la el, în calitate de reprezentant al lui Allah pe acest pământ.

Atunci când judecătorul emite un verdict în legătură cu un caz cercetat începe citirea hotărârii spunând: „În numele poporului”. Fără îndoială că ceea ce el vrea să spună atunci când pronunță „în numele”, este să amintească că acest verdict emis de el este de fapt emis în calitate de „delegat” al poporului său „în calitate de delegat al poporului pentru această slujbă”. Astfel, el reprezintă acest popor și își câștigă autoritatea de la el. Verdictele lui se bazează pe legile poporului. Tu, când apelezi la o rudă să te ajute într-o problemă și îi spui „apelez la tine în numele rudeniei”, de fapt intenționezi să spui „cu autoritatea, referința și responsabilitatea relației de rudenie”.

Să înceapă un capitol sau chiar Fatiha prin recitarea „În numele lui Allah cel Milostiv, Îndurător” este un însemn pentru recitator că învățăturile cerești ce urmează să le recite le va recita „sub autoritatea și referința lui Allah”. Dacă ne rezumăm numai la litera „b”, aici la rezolvarea pe care gramaticienii au adus-o „încep în numele...”, nu mai era nevoie să pierdem timp să cercetăm pentru a descoperi aceasta, însă asta ar însemna să limităm ceea ce este vast și să pierdem sensul esențial, important și minunat al cuvântului.

Când încep rugăciunea cu „**besmelle**”, reprezintă pentru mine un clopoțel de alarmă, care îmi amintește că ceea ce urmează să fac nu sunt simple mișcări automate, cuvinte memorate pe care le repetă limba fără ca inima să bată cu ele, ci, dimpotrivă, este conexiunea mea cu Allah, în care îi amintesc că ceea ce urmează să fac este de fapt respectarea promisiunii mele față de El și faptul că încă respect statutul de reprezentant pe acest pământ.

Când deschid prima pagină din această carte cu expresia „În numele lui Allah cel Milostiv, Îndurător” este pentru mine o aducere-aminte de la Stăpânul Lumilor și confirmare din partea mea că tot ceea ce este în carte, de la primul cuvânt până la ultimul, respectă legământul dintre mine și El, în ceea ce privește căutarea mulțumirii Lui, respectarea regulilor Lui, păstrarea limitelor Lui și respectarea termenilor de autoritate care mi-au fost acordați pe pământul Lui.

„În numele lui Allah” este un contract între tine și Allah, atestă că tu nu ești decât un simplu delegat al Lui pe acest pământ. Nu există proprietate în afară de împărăția Lui. Nu există autoritate în afară de autoritatea Sa. Nu există avere în afară de averea

Lui. Nu există clădire în afară de clădirea lui. Nu există hrană în afară de mâncarea Lui. Nu există băutură în afară de a Lui.

Ceea ce s-a coborât din cer, o, omule, către această bucățiță mică numită pământ din miliardele de bucățele mici și mari pe care Allah le-a răspândit în acest Univers finit este pentru a administra responsabilitățile ce ți s-au dat în calitate de delegat al proprietarului inițial, să respecti versetele așa cum au fost revelate, conform unei înțelegeri de scurtă durată dintre tine și El, a cărei perioadă este pe cale de a expira! Ești pregătit de plecare, te-ai pregătit pentru înfățișarea în fața Proprietarului având la tine carnetelul de socoteli?

Însă povestea „În numele lui Allah cel Milostiv, Îndurător” nu se termină aici. Se putea ca această „permisiune”, sau „delegație”, sau „contract de reprezentare” să se oprească la „În numele lui Allah”, însă Allah leagă acest legământ cu un „act adițional”, indispensabil, în care este parte integrantă: „Cel Milostiv, Îndurător”.

Întâlnirea celor doi termeni, „Milostiv” și „Îndurător”, care derivă din aceeași rădăcină, și insistența de a aduce la un loc aceste atribute ale lui Allah în *besmelle*, care reprezintă un fel de „contract de reprezentare” între tine și El, în acest loc introductiv neobișnuit, în cele mai importante două căi de comunicare cu Allah: rugăciunea și Coranul, poartă pentru noi, ba chiar în special pentru tine, cel care te rogi și pentru întreaga lume care te înconjoară, mai multe mesaje:

1. Allah, cel a cărui „**Milă a precedat furia sa**”, așa cum reiese într-o relatare sacră, a ales cu o insistență uimitoare, dovedită de începutul a 113 capitole, să începi cu acest duo milostiv al numelor Lui, în pofida sursei comune a celor două nume (cu o diferență clară în semnificația lor). Allah nu a recurs la „diversitate” în privința introducerii capitolului coranic. El a ales să le înceapă cu această expresie, cu toate că putea alege alt duo dintre atributele sale, duo ce putea aduce laolaltă îndurarea și puterea care stabilesc un echilibru între cele două elemente conform gândirii noastre umane. Acest duo chiar îl întâlnim în mai multe versete coranice:

„El este Puternic și Îndurător [Al-'Aziz, Ar-Rahim].” (*Duhan 43*)

„El este Puternic [și] Iertător [Al-'Aziz, Al-Ghafur].” (*Mulk 2*)

2. Pentru că cele două atribute, „Milostiv” și „Îndurător”, au o importanță mare și pentru că sunt o parte importantă a rugăciunii și deschizătoare a recitării tale, toate acestea indică faptul că sunt o parte sau mai bine zis un pilon al credinței, dacă într-adevăr meriți acea calitate ce ți s-a oferit, de „înlocuitor al lui Allah pe pământ”.

3. Iar pentru că tu ești înlocuitorul lui Allah pe pământ și El este „Milostiv” și „Îndurător”, trebuie ca și tu, la rândul tău, conform celor două atribute alese și favorite de Allah, să fii cel mai bun delegat al Lui, să te înalți mereu. Să respecti această insistență coranică, urmărire și confirmare a acestor două atribute pentru a te ridica la nivelul cerut de responsabilitatea „milă” care ți s-a oferit. Tu ești musulman și trebuie ca lumea să vadă, pe chipul tău, toleranță, zâmbet pe buzele tale, în blândețea inimii tale, în amabilitatea față de apropiați și necunoscuți, în

iubirea tuturor, în toleranța ta față de prietenul și dușmanul tău, tot ceea ce se găsește în sensul celor două atribute ale lui Allah „Milostiv” și „Îndurător”, cum ar fi comunicarea cu ceilalți, iertare, iubire, omenie, blândețe și binevoiență.

Oare imaginea musulmanului pe care o vede lumea în ziua de azi respectă toate aceste sensuri?

Milostiv, Îndurător

Aceste două cuvinte sunt versiuni lingvistice diferite: „**fu’lan**” și „**fa’iil**”, care derivă de la aceeași rădăcină: „milă”. Semnificația lingvistică a formei celor două cuvinte spune că fiecare dintre ele are personalitate spirituală diferită.

Cuvântul „**Er-Rahman**” în forma „**fu’lan**” este o formă care, din punct de vedere lingvistic, face referire la ceea ce se întâmplă acum, așa cum este în cazul cuvintelor „însetat”, „supărat”, „treaz”, „bucuros”. Aceste cuvinte denotă o stare de actualitate, însetatul este însetat acum, iar setea lui va trece curând, supăratul este supărat acum și cât de curând supărarea lui va trece...

Deci, „**Er-Rahman**” este cel a cărui milă se coboară asupra ta acum, în clipa în care tu citești cuvântul. Acest cuvânt are un sens vertical actual, care se extinde din cer spre pământ, iar noi simțim această îndurare care se coboară de la Allah asupra noastră, proaspătă și înviorătoare. Așadar, ai grijă ca atunci când citești să simți cum se coboară asupra ta, ca o cascadă care te spală prin abundența milei, din creștetul capului până la vârful degetelor!

Însă „**Er-Rahiim**” în forma „**fa’iil**” este o formă care, din punct de vedere lingvistic, înseamnă continuitate, extensie, permanență. Cel Darnic, „**El-Keriim**”, este mereu darnic, zgârcitul, „**El-Behiil**”, este mereu zgârcit, umilul, „**El-Wadiia**”, este mereu umil. Așadar, Îndurătorul „**Er-Rahiim**” este mereu îndurător, iar îndurarea lui este generală, extinsă în timp, astfel încât cuprinde trecutul, prezentul și viitorul. Este un atribut cu dimensiuni orizontale eterne și prin acest aspect se completează cu atributul „**Er-Rahman**”, care are dimensiuni verticale și care se extinde din cer spre pământ și are un sens dinamic al mobilității pe care îl simțim proaspăt atunci când citim acest cuvânt. (pentru mai multe detalii, vezi explicațiile capitolului Fatiha din al doilea volum al cărții „Miracolul”, Washington: Institutul Internațional de Gândire Islamică, 2016, pag. 53)

Ceea ce ne garantează corectitudinea acestei diferențe dintre dimensiunile acestor două cuvinte este chiar modul prin care profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) le recita așa cum ne-a poruncit în următorul hadis.

Enes (*Allah să fie mulțumit de el!*) a fost întrebat despre modul de recitare al profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), la care a spus: **Prelungea**, apoi a citit: **În numele lui Allah cel Milostiv, Îndurător prelungea „bismillah”, prelungea „Er-Rahman” și prelungea „Er-Rahiim”**. (*Relatat de Buhari de la Qatadeh*)

Prelungirea cuvintelor „**Er-Rahmaan**” și „**Er-Rahiim**”, cu toate că nu găsim vreun motiv de prelungire din regulile de tejwid, oferă fiecărui cuvânt un statut independent, aparte, deoarece lungirea, așa cum o știm, înseamnă timp, iar timpul înseamnă separare de ceea ce urmează, iar despărțirea înseamnă independență și unicitate în sens și în direcție.

19.CHEIA ROȘIE NR. 2: NUMAI PE TINE TE ADORĂM, NUMAI LA TINE CEREM AJUTOR

Să ne închipuim un om nedreptățit care se duce la o instituție a statului pentru a recupera un bun care i-a fost luat pe nedrept. El se va duce la angajatul instituției pentru a-și cere dreptul, acesta la rândul său îl va îndruma să scrie o cerere pe care să lipească un timbru fiscal și mai apoi să-l pună în cutia poștală a instituției, pentru a urma procedurile legale până să ajungă la directorul instituției, care va decide soarta sa, indiferent dacă decizia sa va fi una corectă sau greșită, justă sau nedreaptă.

Fă comparație între starea acestui om și a unui om norocos care ține legătura cu directorul instituției respective și îl cunoaște personal, iar acest director este primul și ultimul responsabil care decide soarta cererii, o primește sau o respinge, însă el este un om drept care nu nedreptățește pe nimeni, este înțelept și nu greșește. Expresia „la Tine cerem ajutor” este ceva asemănător acestei situații, însă nu poate fi vorba de comparație deoarece El este mai presus de comparații, El este mai presus de toate și de tot.

Nu există subalterni căroră trebuie să le înaintezi cereri oficiale, dimpotrivă El îți permite, îți cere, chiar te obligă să i te adresezi Lui personal, să ceri direct de la El. Îți dictează și modul de redactare a cererii, te învață toate acele atribute pe care șile-a atribuit la începutul capitolului El Fatiha. Apoi îți permite ca la sfârșit să confirmi că ești robul lui și El este Stăpânul și Creatorul tău și cel responsabil de tine și de problemele tale - „Doar pe tine te adorăm”.

Profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) a spus: **Allah Preamăritul spune: Am împărțit rugăciunea – capitolul *deschizătoarea* – între Mine și slujitorul Meu în mod egal, jumătate este a Mea și cealaltă jumătate este a lui și slujitorul Meu va avea ceea ce îmi cere. Atunci când slujitorul spune: „Toată Lauda și Mulțumirile sunt pentru Allah, Domnul lumilor”, Allah spune: „Slujitorul Meu M-a laudat”; când spune: „Cel Milostiv, Îndurător”, Allah spune: „Slujitorul Meu M-a preamărit”; când spune: „Stăpânul Zilei Judecății”, Allah spune: „Slujitorul Meu M-a glorificat”; când spune: „Numai pe Tine Te adorăm, numai la Tine cerem ajutor”, Allah spune: „Aceasta este între Mine și slujitorul Meu și slujitorul Meu va avea ceea ce cere”. Când spune: „Călăuzește-ne pe Drumul cel Drept, Drumul celor cu care fost-ai Tu dăruitor și nu al celor pe care Tu Te-ai mâniat, nici al răătăciților”, Allah spune: „Aceasta este pentru slujitorul Meu și slujitorul**

Meu va avea ceea ce a cerut". [*Relatat de Muslim de la Abu Hurayrah*]

Acum am ajuns la versetul din mijlocul capitolului, chiar jumătatea versetului este și jumătatea capitolului, care încheie partea de confirmare, pomenire și măreție, pe care o ridică la Allah „numai pe Tine te adorăm”; în același verset este și partea de rugă și implorare prin care ceri de la Allah ceea ce îți dorești „numai la Tine cerem ajutor”.

Într-adevăr, noi simțim prin această independență extraordinară a celor două stări diferite pe care le-a unit versetul, că trebuie să ne oprim după prima frază „numai pe Tine te adorăm”, pentru ca mai apoi să continuăm cu a doua frază „numai la Tine cerem ajutor”. Se relatează de la Ali, fiul lui Ebu Talib (*Allah să fie mulțumit de el!*), că recitarea cuvântului „ne’a’budu” se realizează prin accentuarea literei „d” cât să dea naștere literei „waw”. (Șahin Abdulsabur, istoria Coranului, Cairo, editura Dar-el-Qalem, 1961, pag. 175)

Acest fapt ajută la evidențierea independenței și personalității a ceea ce a fost menționat înainte de prelungire – „medd” – de ceea ce a fost menționat după.

Ai simțit vreodată atunci când ai recitat la rugăciune aceste două versete, cu toate că sunt într-un singur verset, că te afli în fața a două situații diferite, iar accentul primei părți a versetului „numai pe Tine te adorăm” trebuie să fie diferit față de tonul cu care vei recita a doua parte „numai la Tine cerem ajutor”? Adu-ți aminte că vei trece acum de la partea specială a primei părți a acestui contract la a doua parte!

Vei pronunța „numai pe Tine te adorăm” cu un ton plin de respect, mărire, cinste și onoare față de Cel în mâna Căruia se află destinul și viața ta. Însă vei pronunța „numai la Tine cerem ajutor” cu un ton de slăbiciune, implorare, cerință și speranță, vei simți cum se coboară asupra ta din abundență îndurare, acceptare, ajutor, sprijin din partea acestui „Protector” puternic. Cum să nu se coboare odată ce El este în fața ta, te adresezi Lui direct, te aude, Cel care, dacă este împotriva ta, cine va fi cu tine și dacă El este cu tine, cine va fi împotriva ta, așa cum au spus predecesorii?

Este versetul pe care Allah l-a împărțit cu robul său și i-a promis robului care împlinește rugăciunea cea mai frumoasă promisiune emisă de cel mai sincer atunci când a spus: „slujitorul Meu va avea ceea ce cere”.

Citește „numai la Tine cerem ajutor” fiind convins de răspuns, plin de încredere, asemeni celui credincios care într-o zi senină s-a dus împreună cu alți oameni să împlinească rugăciunea pentru ploaie, fiind singurul dintre ei care ținea sub braț o umbrelă!

Călăuzește-ne pe Drumul cel Drept, Drumul celor...

Acum, că tot s-au deschis în fața ta porțile elogiilor și ai adus laude, porțile îndurării și ai primit ocazia de a cere și ai cerut, Allah te învață să ceri cel mai de preț lucru pe care îl poți cere în această lume – călăuzirea pe Calea cea Dreaptă. Oare

este ceva mai îngrozitor de care să ne temem pe acest pământ decât rătăcirea de pe această cale?

Imaginați-vă că sunteți bogați, cei mai bogați, inteligenți, cei mai inteligenți, cei mai sănătoși, cei mai fericiți, apoi nu aveți parte de binecuvântarea unicității și a călăuzirii, ce foloase vă aduc toate cele menționate? Fericirea lumească, ce valoare are ea față de cea din viața de după moarte? Ce valoare au o sută de ani sau o mie, sau o sută de mii, sau un milion de ani pământești în fața unei clipe din viața veșnică, în Rai sau în Iad?

Cât despre faptele acelor care nu cred, ele sunt ca o nălucire într-un pustiu întins, pe care cel însetat îl ia drept apă, dar când ajunge la el, nu găsește nimic. Însă el îl găsește acolo pe Allah, care îi va plăti întreaga lui socoteală. (An-Nur 39)

În ziua de Apoi va fi adus cel mai bine înzestrat necredincios dintre pământeni și se va spune: Scufundați-l în foc o clipă; după ce este scufundat o clipă este întrebat: Cutare, ai avut parte de binecuvântări vreodată? El va spune: Nu, nu am avut parte de binecuvântări niciodată. Apoi este adus cel mai chinuit și încercat credincios dintre pământeni și se va spune: Scufundați-l o clipă în Rai; după ce este scufundat o clipă în Rai este întrebat: Cutare, te-a atins vreodată o nenorocire sau un chin? El va spune: Nu, nu m-a atins chinul sau nenorocirea niciodată. (Relatat de Ibn Magueh de la Enes ibn Malik și considerat autentic de Albani)

Plăcerea pe care o trăim atunci când recităm „numai la Tine cerem ajutor” este total diferită de ceea ce simțim atunci când citim imediat „Călăuzește-ne pe Drumul cel Drept”. Prima frază este o cerință pentru această lume, pe când cea de a doua este pentru lumea de Apoi, însă fără să oprească posibilitatea sensului lumesc. Calea cea Dreaptă este o sintagmă deschisă care, pe lângă călăuzire și unicitate, mai poate însemna și înțelepciune, maturitate, o judecată dreaptă în toate lucrurile; și oare există o binecuvântare pe care o poate primi omul mai mare decât o judecată bună pe care să se sprijine în cele lumești și în același timp să-i îndrume pe cei din jurul său?

Aceasta este caracteristica de „deschidere” a cuvântului „**sirat**” – calea – din capitolul Fatiha, care nu se limitează numai la el, ci se prelungește până la finalul capitolului. Cine sunt „celor cu care fost-ai Tu dăruitor” și cine sunt cei pe care „Te-ai mâniat” și cine sunt „al rătăciților”? Oare ei sunt musulmanii, apoi evreii, apoi creștinii, așa cum interpretează majoritatea exegeților și cum trece în unele relatări: **Tu „Te-ai mâniat” sunt evreii, iar „rătăciților” sunt creștinii?** (relatat de Adiiy, fiul lui Hatem Et-Taaiy, și Ebu Zerr El-Ghifari și considerat autentic de către Albani în „silsiletus sahiha”)

Cele trei expresii sunt complete din punct de vedere lingvistic și nu tolerează nicio distanță lingvistică imaginară, însă, dacă le compăram cu orice alte expresii omenești, vom descoperi că aceste expresii coranice au caracteristici deschizătoare.

Hai să citim din nou împreună versetul după ce schimbăm expresiile coranice deschise cu expresii închise pentru a vedea diferența dintre ele: *Călăuzește-ne pe*

Calea cea Dreaptă, calea musulmanilor, nu a evreilor și nici a creștinilor.

Acum vezi cât de „bogată” este expresia coranică „deschisă” care „deschide” sensul „celor cu care fost-ai Tu dăruitor”, care îi include pe toți cei care au beneficiat de binecuvântare și „deschide” sensul „Te-ai mâniat”, care îi include pe toți cei pe care Allah s-a mâniat și sensul „Rătăciților” îi include pe toți cei care au deviat de pe Calea cea Dreaptă! Acest sens nu anulează interpretarea profetică și, în același timp, nu limitează celelalte sensuri ale versetului, așa cum am făcut-o atunci când ne-am exprimat folosind cuvintele noastre.

Este foarte important ca atunci când citim versetul „călăuzește-ne pe Calea cea Dreaptă” să ne amintim, conform înțelepciunii divine, că versetul a venit cu sensul deschis, așa cum sunt multe alte expresii pe care le citim la rugăciune. Astfel, îl deschidem cum dorim pentru a cuprinde orice ființă de pe acest pământ sau îl limităm într-un mod în care să nu-l cuprindă decât pe cititor. Versetul nu a făcut referire la modul singular, ci la plural „călăuzește-ne”. Încercați, atât cât puteți, odată ce ați descoperit acest adevăr, să-i includeți în ruga voastră pe toți cei ce vă înconjoară dintre copiii voștri, familia, rudele, vecinii și cunoștințele, chiar să includeți întreaga lume, atât prietenii, cât și dușmanii, musulmanii și nemusulmanii! Este uimitor, extraordinar și minunat să ceri de la Allah să-i călăuzească la adevăr, dreptate și Calea cea Dreaptă pe prieteni, dușmani și toți oamenii laolaltă!

Să știi că spargerea barierelor pronumelui „noi” aici, în așa fel încât să-i cuprindă pe toți fără excepții, este de fapt spargerea barierelor de ură și dușmănie dintre tine și ceilalți! Este anunțul tău, străduința și instruirea continuă de a înălța în inima ta stindardul iubirii și toleranței față de cei ce ridică nestingherit steagul dușmăniei și îi educă pe copiii lor că trebuie să urască și să dușmănească, dacă vor să fie într-adevăr musulmani. Amintește-ți mereu această regulă de aur: „Ești musulman, deci ești iubitor și tolerant”:

Fii cu iertare, poruncește ceea ce este bun și îndepărtează-te de neștiutori!
(Araf 199)

Răsplata pentru un rău este un rău deopotrivă cu el. Însă răsplata aceluia care iartă și care caută împăcare se află la Allah. El nu-i iubește pe cei nelegiuți! (Șura 40)

O, voi cei care credeți! Voi aveți printre soațele voastre și printre copiii voștri un vrăjmaș! Deci, fiți cu grijă de ei! Însă dacă voi sunteți îngăduitori și treceți peste [greșelile lor] și îi iertați pe ei, să știți că și Allah este Iertător, Îndurător [Ghafur, Rahim]. (Teghabun 14)

Momente de prelungire în capitolul El Fatiha

Dacă „El-Medd” - prelungirea înseamnă oprire temporară, este normal ca acel cuvânt sau sens, prin acest interval de timp suplimentar, să-și câștige personalitate specială și transfer puternic de independență, deoarece acest interval de timp – așa

cum am mai precizat - semnifică timp liber suplimentar de gândire și meditare a sensurilor cuvântului sau expresiei care se pronunță „cu medd” prelungit.

Trebuie să facem diferență între oprirea totală la recitare și prelungire, care este un mod special de oprire sau semi-stop. Profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), atunci când recita, se oprea complet înainte și după Fatiha. Se oprea complet din recitare după fiecare verset, astfel avea un răgaz de meditare între versete. Însă opririle de „medd” sau mai bine zis semi-pauzele dintre versete ne acordă timp suplimentar pentru mai multă concentrare și meditare a sensurilor, pentru a trăi ceea ce citim și ne oferă posibilitatea de a cugeta adânc la sensul versetului citit și ne pregătește să medităm la sensul versetului ce urmează.

Am numărat în cele 29 de cuvinte ale capitolului El Fatiha un minimum de 21 de prelungiri „medd”, pe lângă opririle normale de la finalul celor șapte versete. Această încărcătură puternică și concentrată de prelungire pe care o vedem în El Fatiha nu o găsim în cărțile normale și nici în limbajul actual, chiar nu le întâlnim nici în celelalte capitole coranice.

Această prelungire constantă în El Fatiha – contrar regulilor de tejwid generale – se regăsește numai în acest capitol, care este un capitol ce face excepție de la regulile generale de „medd”, iar acest lucru îl ajută pe cel ce se roagă să se cufunde în meditație, supunere, smerenie față de cel la care se roagă.

De exemplu, dacă numărăm situațiile de „medd” – prelungire din alte două capitole coranice scurte, Kewser și Ihlas – vom găsi că nu depășesc la capitolul „Kewser”, în cele 10 cuvinte, trei prelungiri în cuvintele „Inna, eatayna, şaanieke”, iar la capitolul „Ihlas”, în cele 15 cuvinte sunt patru prelungiri „Allah, Allah, yuled, lehu”.

Este important ca în acest context să amintesc că tot ceea ce găsiți în această carte, gânduri, analize și sugestii nu sunt decât „idei umane”, care pot avea cusur sau pot fi revizuite, de aceea, dacă există o altă idee argumentată, care contrazice ceea ce am spus, noi mereu urmăm argumentele și textele și așa ar trebui să facă fiecare musulman.

20. CENTRALITATEA PLECĂCIUNII ȘI A PROSTERNĂRII

Când am fost pentru prima dată la pelerinaj, aveam în jur de 40 de ani. Mă simțeam ca un copil mic care, în timp ce perindam grăbit în jurul Keabei – având pe mine două bucăți simple de pânză – șeitanul a început cu ispitele lui: dacă te-ai vedea în starea ta studenții tăi de la universitate, musulmani și nemusulmani, vor spune ce s-a întâmplat cu profesorul nostru? Oare aceasta este starea lui cu care ne-a obișnuit – plin de respect, stimă de sine, mersul plin de încredere, mișcare succesivă? Dar mulțumită lui Allah, spiritul credinței și supunerea necondiționată față de El au intervenit imediat și au stins rapid focul acestor ispite și mi-au amintit

că sunt musulman.

Sunt musulman înseamnă că sunt supus, umil, slab și slujitor sau mai bine zis sunt un nimic în fața Celui Atotputernic, Puternicul, Cel Tare, Cel Preaînalt, Cel ce stăpânește cerurile și pământul, Cel ce dă viață și moarte și este cu putere peste toate. Aceste brize spirituale mărețe îmi suflă ori de câte ori mă smeresc în fața lui Allah, în toate ritualurile de adorare pe care le împlinesc. Mă însoțesc ori de câte ori mă plec la rugăciune și atunci îl preamăresc „**Subhane rabbiyel aziim**” - Slavă lui Allah cel Mare, față de orice slăbiciune, nedreptate, oboseală, cusur, neglijență... apoi când mă ridic de la ruku, atunci când pronunț regula de aur divină „**semia Allahu limen hamideh**” - Allah îl aude pe cel ce îi aduce laudă, îi răspund mulțumindu-i: „**Rabbena we lekel hamd**” - Doamne, Ție îți aducem laudă, pentru că ne-ai creat, ne-ai călăuzit, ne-ai dăruit..., apoi mă aplec să mă prosternez pentru a-l pomeni din nou „**Subhane rabbiyel alaa**” - Slavă Domnului meu Preaînaltul! și îl preamăresc de... așa am ajuns să simt, cuvânt și faptă, cu capul plecat la pământ, mă simt cel mai aproape de Allah în cer:

L-am întâlnit pe Seuban, servitorul profetului (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) și i-am spus: Vesteste-mi o faptă pe care, dacă o fac, Allah mă răsplătește cu Raiul. Sau am spus: Cea mai iubită faptă de Allah. El a tăcut. Apoi l-am întrebat, dar a tăcut. Apoi l-am întrebat pentru a treia oară, la care a spus: L-am întrebat pe profet (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) despre aceasta și a spus: Prosternează-te cât poți de mult la Allah, pentru fiecare prosternare Allah te va înălța un grad și îți va șterge un păcat. (Relatat de cei doi șeici de la Madan fiul lui Talha)

Ți-ai imaginat vreodată că între cei ce se roagă sunt persoane care fură timpul rugăciunii, chiar între plecări sau prosternări? Culmea este că acești hoți nu fură de la alții, ci de la ei însuși:

Ce pedeapsă se cuvine celor ce consumă alcool, fură și preacurvesc? Aceasta înainte ca pedepsele să fie revelate. Au spus: Allah și trimisul său știu cel mai bine. A spus: sunt nelegiuiri care au pedeapsă, iar cea mai rea hoție este cea de la rugăciune. Au spus: cum fură rugăciunea? A spus: nu întregește plecăriunea și nici prosternarea. (Relatat de Numan, fiul lui Murrah, și considerat autentic de către Albani în Sahih Et-Terghib)

De ce nu? Rugăciunea este un dar de la Allah pentru noi și orânduită la timpuri hotărâte, unde se depun „saleriile” noastre zilnice la anumite timpuri din zi, bine stabilite, unde Allah ne depune sume care să intre în contul nostru curent al Zilei de Apoi. Din păcate pentru mulți dintre noi, rugăciunea a devenit în ziua de azi un prijei de distracție și pierdere a timpului. Pentru mulți, rugăciunea s-a transformat din datorie în obligație, mișcări rapide, citire rapidă și terminarea rugăciunii într-un mod rapid:

Rugăciunea este împărțită în trei, o treime curățire, o treime plecăriune și o treime prosternare. Ea va fi primită de la cel ce o împlinește cu responsabilitate și

se vor primi de la el celelalte fapte. Cel a căruia rugăciune va fi respinsă va avea respinse și celelalte fapte ale sale. (*Relatat de Abu Hurayrah și considerat autentic de Albani în Sahih et-Terghib*)

Allah... Dacă plecăciunea reprezintă o treime și prosternarea o treime, ce a mai rămas pentru altele? Ați observat că plecăciunea și prosternarea sunt singurele mișcări obligatorii ale rugăciunii? Noi începem rugăciunea în picioare nemișcați și o terminăm așezați nemișcați, iar între aceste două stări, avem mișcările de la plecăciune și prosternare.

Oare am realizat accentul pus de profet (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) pe ele, cele care aduc laolaltă mișcarea și tăcerea? Orice mișcare a noastră este însoțită de o expresie deschisă care necesită așteptare, oprire, tăcere și meditare după citire.

Noi recităm „**Allahu Akbar**”, iar natura sa deschisă necesită un pic de tăcere și cugetare după pronunție: Allah este mai mare decât cine și ce?

Noi recităm „**Semia Allahu limen hamideh**”, apoi „**Rabbena lekel hamd**”, iar natura lor deschisă de asemenea necesită un pic de tăcere și cugetare după pronunție: Îi mulțumim pentru ce?

Noi spunem „**Subhane rabbiyel aziim**”, apoi „**Subhane rabbiyel alaa**”, iar natura lor deschisă de asemenea necesită un pic de tăcere și cugetare după pronunție: Îl preamărim pentru ce, Îl glorificăm de ce?

De aici vine și importanța plecăciunii și prosternării, la fel și faptul că reprezintă două treimi din rugăciune. Ele reprezintă cel mai important fapt care te ajută să te concentrezi și să evoci măreția lui Allah de fiecare dată când reciți: „Slavă lui Allah cel Mare”, „Slavă lui Allah Preaînaltul”.

Fă din pomenirile tale și din rugăciunea ta un ritual de adorare și nu o obișnuință!

Dacă expresia „**Allahu Akbar**” este ocazia ta de a dobândi răbdarea cu care să te înarmezi pentru a depăși problemele de care te lovești în viață, iar „Slavă lui Allah, Stăpânul Lumilor” și „Doamne, Ție îți aducem laudă” sunt ocaziile tale pentru meditare și evocare a binecuvântărilor primite, fără îndoială că „Slavă lui Allah cel Mare”, „Slavă lui Allah Preaînaltul” sunt un prilej de a medita și a reflecta la măreția lui Allah, la creația și creativitatea sa. Prețuiește rugăciunea atât pentru această lume, cât și pentru cealaltă, fii dintre cei care atunci când s-au prosternat și limba lor L-a pomenit pe Allah, s-au prosternat și L-au pomenit împreună cu ea și celelalte părți ale corpului, mintea și sufletul lor!

21. CHEIA ROȘIE NR. 3: "SALUTUL BINECUVÂNTAT AL LUI DUMNEZEU"

Ești pe deplin conștient de semnificația expresiei „Salutările sunt pentru Allah”? Ce valoare are acest cuvânt pe care îl pronunți atunci când stai în fața lui, în timp ce El se uită la tine de pe Tronul Său din „sidra” cosmică infinită, acolo unde este Paradisul: Te salut, O, Allah!

Pașii pe care i-ai făcut dinainte nu au fost decât niște etape care te-au calificat să câștigi această clipă măreață, să acumulezi puterea spirituală suficientă și necesară pentru a parcurge toate aceste distanțe și straturi universale infinite, ca la final să fii pregătit pentru această stare excepțională și pentru a primi acest premiu extraordinar: să-L saluți pe Allah!

Ce stare măreață este aceasta pe în care trăiești fiecare clipă cu intensitate și simți într-adevăr că Îl saluți și I te adresezi lui Allah: O, Allah, te salut, în direct, fără intermediari și fără mijlocitori? Iar Allah este mai important și mai măreț ... Iar Allah este mai important și mai măreț.

Chiar dacă această întâlnire grandioasă nu ți-a adus un dar măreț și valoros care să te aștepte la ușă, fapt ce se va întâmpla într-adevăr, întâlnirea în sine, dacă simți gustul întâlnirii, fără îndoială este o plăcere inimaginabilă și un premiu fără de seamăn.

Noi în ruga noastră „**Et-Tahiyatu**” suntem în fața a patru saluturi mărețe și diferite, nu în fața unui singur salut. În primul rând, suntem în fața lui Allah cel Măreț, pe care îl salutăm prin acest salut special și minunat, salut care este adresat numai lui Allah, „salutările sunt pentru Allah”, apoi noi suntem împreună cu profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), pe care îl salutăm cu următorul salut din acest grup de saluturi „Pacea, Îndurarea și binecuvântările lui Allah fie asupra ta, o, Profetule!” și atunci și numai atunci, primim marele premiu, atunci când ne salutăm pe noi înșine cu al treilea salut „Pacea fie asupra noastră”, aceasta înainte de a termina acest șir sacru de salutări prin al patrulea salut adresat tuturor: „Pacea fie asupra robilor cei evlavioși ai lui Allah!”.

Între aceste patru saluturi se regăsesc un număr de zone de interpretare care sunt un element lingvistic de o importanță mare în rugăciune, așa cum am văzut. Fără îndoială că ele joacă un rol important, paralel cu elementul de deschidere, deoarece ne oferă variante care completează sensurile lingvistice esențiale și ne deschid noi spații de meditare. În timp ce parcurgem aceste spații lingvistice fertile reușim să înțelegem sensurile cuvintelor pilon citite și să medităm la sensurile lor.

Să ne imaginăm că „salutările” rugă au venit cu acest ton lingvistic rapid, consecvent și lipsit de spații de timp sau pauze lingvistice suplimentare de meditație: „Salutările sunt pentru Allah, Pacea asupra Profetului, a noastră și a robilor evlavioși”!

Sau într-o formă ca aceasta: „Salutările sunt pentru Allah, pentru trimisul său,

pentru noi și pentru cei evlavioși”.

După cum vedeți, cele două forme inventate nu au pierdut esența sensului, însă au pierdut mult din dimensiunile sensului original revelat.

Forma inventată de noi nu ne oferă timp suficient pentru meditație la rostirea „salutările sunt pentru Allah”, timp în care să reușească să trăiască satisfacția momentului și să realizeze importanța și măreția lui, astfel încât să aibă timp suficient pentru a simți cum se coboară asupra sa îndurarea și binecuvântările sale, cum îl spală din creștetul capului până în vârful degetelor drept răspuns rapid din partea lui Allah pentru cel ce-L salută astfel. Allah a vrut ca acest salut al credinciosului pentru El la rugăciune să fie lung și util, care să se întindă ca o undă, două sau chiar și mai mult de atât. Aceasta te va ajuta să te oprești la ultimul cuvânt, la sfârșitul recitării pentru a câștiga mai mult timp.

(Salutările... slăvile... pentru Allah... binecuvântările... cele bune... cele curate...)

Toate aceste aspecte rămân valabile și pentru salutul care urmează, salutul pe care îl vom aduce acum asupra profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*): „Pacea lui Allah fie asupra ta, o, profetule!”.

Atunci când îl salutăm pe cel mai îndrăgit rob al lui Allah și cel mai iubit de noi, vom simți cele satisfacție și vom încerca să nu cumva să pierdem vreuna dintre ele. Oferim sufletului nostru timp suficient astfel încât să nu depășească momentul fără să nu le fi gustat, savurat și fără să fie convins că le-a dobândit:

1 – Plăcerea de a-l saluta direct pe profet de parcă ar fi în fața ta. Imediat vei avea parte de o alta cea de a-l saluta pe Allah, de parcă ar fi în fața ta, având convingerea fermă că te-a auzit când te-ai adresat lui.

2 – Satisfacția că ți-a răspuns salutului, fiind convins că Allah îi va înapoia sufletul tocmai pentru a-ți răspunde.

Pentru orice musulman care mă salută, Allah îmi va înapoia sufletul pentru a-i răspunde salutului. (*Relatat de Ibn Teymiye și imamul Newewi de la Abu Hurayrah*)

Însă ceea ce este și mai creativ, uimitor și frumos de atât este să știi că Allah îl însoțește pe profet (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) la acest răspuns și te salută el însuși odată cu el, ori de câte ori îl saluți pe trimisul Său sau îi trimiți binecuvântări, așa cum reiese din mai multe relatări profetice:

„Aduceți-mi cât mai multe laude în ziua de vineri, deoarece a venit la mine îngerul Gabriel trimis de Allah și a spus: Orice musulman care îți aduce o laudă va avea parte de zece laude de la Mine și îngerii Mei.” (*Relatat de Enes ibn Malik și considerat autentic de Albani*)

Allah... Ce salut! Ce rugăciune! Ce premiu! Îți poți imagina, forțând limitele imaginației, ce înseamnă să-ți aducă laude Allah? Să te salute miliarde de îngeri prin porunca lui Allah? Nu numai o singură dată, ci de zeci de ori, să se repete aceste laude și binecuvântări ori de câte ori îl lauzi sau aduci binecuvântări profetului, atunci când citești Et-Tahiyatu sau orice altă rugă.

22. CHEIA ROȘIE NR. 4: PACEA FIE ASUPRA NOASTRĂ ȘI ASUPRA ROBILOR CEI EVLAVIOȘI AI LUI ALLAH

Acesta nu este un simplu salut, este premiul pe care îl primim atunci când intrăm la Allah. Îl salutăm pe El și pe trimisul său, Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*). Atunci când îl vizitezi pe un rege sau pe un președinte, la ieșirea din palat vei vedea că ți-a lăsat lângă ușă un cadou regal sau prezidențial care este oferit vizitatorilor. Deoarece este un cadou regal, nu poate fi un cadou simplu, ci este unul demn de statutul unui rege.

Oare cum este cadoul oferit de Creatorul tuturor, Creatorul cerului și al pământului, atunci când te duci să-L saluți? Trebuie neapărat să fie mai mare, mai prețios, mai măreț decât îți închipui. Sunt bilioane de premii, număr echivalent cu numărul de robi evlavioși pe care i-a creat și îi creează Allah, de când l-a creat pe Adam până la sfârșitul lumii. Aceasta în cazul în care omul are parte de răsplată sau răsplăți de fiecare dată când îl salută pe un rob al lui Allah, așa cum ne-a promis profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*):

Cine spune: Pacea fie asupra voastră, va primi zece răsplăți, iar cel care spune: Pacea și îndurarea lui Allah fie asupra voastră, va primi douăzeci de răsplăți, iar cel care spune: Pacea, binecuvântarea și îndurarea lui Allah fie asupra voastră, va primi treizeci de răsplăți. (*Relatat de Suheil fiul lui Hanif și considerat autentic de Albani în Sahih Et-Terghib*)

Atunci când repeți acest dublu salut la rugăciune trebuie să conștientizezi că ai parte de răsplată dublă ori de câte ori le repeți la rugăciune:

1. Onoarea de a invoca pacea divină infinită, pe care o simți cum se coboară asupra ta, a familiei tale, a celor dragi ție, „Pacea fie asupra noastră” și te acoperă pe tine și pe ei cu îndurarea, bunăvoința, liniștea și pacea lui.

2. Onoarea de a conștientiza cum această infinită răsplată se coboară din abundență asupra ta pentru a te cufunda în liniște și pace din creștetul capului până în vârful degetelor, datorită acestui salut adresat unui număr nelimitat de „robi evlavioși ai lui Allah”.

Încă o dată, trebuie să fii conștient că acest salut nu îți este adresat numai ție, face referire la plural - „noastră” - și este o mare diferență între a te saluta doar pe tine și între salutul adresat tuturor celor din jurul tău, dintre cei dragi, rudele apropiate, rudele îndepărtate, dreptcredincioșii și asupra tuturor acelor robi evlavioși ai lui Allah, în cer, pe pământ și ceea ce este între ele, astfel pentru fiecare vei primi răsplată după răsplată.

În final, citește „salutările tale”, sau „mărturisirile tale”, sau „rugile avramice” oferind și primind în același timp. Tu în rugăciune nu ești doar cel ce dăruiește, trebuie să fii convins că ai primit răsplată pentru fiecare cuvânt rostit. Citește

cuvântul prin care oferi apoi oprește-te puțin să primești răsplata acestui dar. Citește astfel și oprește-te după fiecare parte citită!

Oferă: „Salutările sunt pentru Allah...”, apoi așteaptă și trăiește plăcerea răspunsului.

Oferă: „binecuvântările...”, apoi așteaptă și trăiește plăcerea răspunsului.

Oferă: ”toate cele bune...”, apoi așteaptă și trăiește plăcerea răspunsului.

Oferă: „O, Allah, binecuvântează-l pe Muhammed”, apoi așteaptă și trăiește plăcerea răspunsului.

Oferă: „și familia lui Muhammed...”, apoi așteaptă răsplata și trăiește plăcerea răspunsului... etc.

Acum, după toate acestea, încă mai crezi că atunci când faci rugăciunea îndeplinești o obligație care îți apasă greu pe umeri? Sau simți într-adevăr că ești aproape să primești un premiu mai valoros decât toate premiile lumești și un drept măreț? Dacă atunci când ai terminat rugăciunea nu te simți ca nou-născut, ai pierdut foarte mult.

23. O SESIUNE DE CERERE ȘI ÎNCHINARE PRIVATĂ

Implorarea este un fel simplu de rugăciune, are spiritul rugăciunii, însă nu are regulile, pregătirile și procedurile ei, nici timpurile stabilite. Este un fel de rugăciune liberă, ușor de purtat, mobilă, și care poate fi împlinită în orice timp, în orice loc, astfel încât nu te simți jenat să o practici ori de câte ori te cheamă și oriunde ai fi.

Aici vreau să fac referire la un mic fenomen lingvistic la englezi, care nu fac diferență în limba lor între rugă și rugăciune, ambele în limba engleză sunt redată de cuvântul „pray”, iar în acest amestec și îmbinare vedem un semnal lingvistic inteligent care ne îndrumă că ruga odată ce este un discurs în formula sa, adresat lui Allah, este un fel de rugăciune. Se poate ca aceasta să explice diferența de limbaj a discursului profetic adresat lui Allah și limbajul relatărilor profetice din discursul profetic adresat nouă. Limbajul din implorarea profetică - așa cum o văd cunoscătorii și experții și cum o interpretează criticul experimentat în metodele arabe și secretele sale retorice - are particularitățile ei caracterizate prin elocvență, frumusețe, ritm, farmec, emoție și influență, față de limbajul profetic al relatărilor. Trebuie să specificăm că și limbajul profetic al relatărilor este frumos, elocvent și superior modurilor tuturor celor care au scris în arabă dintre oameni. Este uimitor cum poate un critic literar să facă cu ușurință diferența între limbajul relatărilor sacre și limbajul profetic al relatărilor.

Observăm că în limbajul implorării, în spiritul și tonul ei, găsim o atingere spirituală de parcă cerul ar fi participat la formularea lui, așa cum vedem în relatările sacre. Profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), atunci când le preda companionilor săi rugile, le pronunța cuvânt cu cuvânt și insista pe necesitatea de a

păstra forma și cuvintele nemodificate. Îl vedem cum îl corectează pe acel bărbat care a schimbat în ruga sa cuvântul „trimis” cu „profet”, cu toate că ambele fac referire la aceeași persoană:

Beraa fiul lui Azib (*Allah să fie mulțumit de el!*) a spus: „Profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) a spus: «Atunci când vii la culcușul tău, fă abluțiunea așa cum o faci pentru rugăciune, apoi întinde-te pe partea dreaptă și spune: „O, Allah, îți încredințez sufletul meu și îți încredințez treburile mele! Îmi întorc fața spre Tine, mă las în Voia Ta, cu speranță și teamă de Tine. Cu adevărat, nu există un adăpost sau refugiu sigur departe de Tine, ci numai cu Tine. Cred în Cartea Ta pe care Tu ai revelat-o și în Profetul pe care Tu l-ai trimis.” Dacă îți dai sufletul în acea seară o vei face întru fitrah (naturalețe), așadar să fie ultimele cuvinte pronunțate.» Beraa a spus: «Am repetat această rugă de față cu profetul până ce am ajuns la „Cred în Cartea Ta pe care Tu ai revelat-o” și am spus: și în „trimisul”, la care a spus: „Nu, în profetul pe care Tu l-ai trimis.”» (Relatat de cei doi șeici)

Companionii profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) relatează cum profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) îi învăța unele rugi așa cum îi învăța capitole din Coran, referindu-se la insistența lui în privința păstrării limbii rugilor nemodificată, fără adăugiri sau lipsuri:

Ibn Abbas (*Allah să fie mulțumit de el!*) a relatat că profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) îi învăța această rugă așa cum îi învăța capitole din Coran. Spune: „Spuneți: «O, Allah, noi căutăm adăpost la Tine (într-o altă relatare: caut adăpost) de focul Iadului, caut adăpost la Tine de chinul din mormânt, caut adăpost la tine de încercările lui Dejjal și caut adăpost la tine de încercările vieții și morții.»” (Relatat de Muslim)

Profetul (*Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa*) ne învăța „Et-Teșehhud” așa cum ne învăța capitole din Coran. (Relatat de Ibn Mageh de la Abdullah, fiul lui Abbas, și considerat autentic de către Albani)

Într-o altă relatare de la Abdullah, fiul lui Omar: **Nu-i plăcea să fie adăugată sau anulată o literă.**

24. CALCULAREA PROFITURILOR ȘI A PIERDERILOR

Oare a încercat vreunul dintre noi ca atunci când a împlinit rugăciunea să ia creionul în mână pentru a face unele calcule, să contabilizeze clipele în care într-adevăr a fost conștient că el a comunicat cu Allah și a simțit în timpul rugăciunii că a reușit să stabilească o conexiune? Că inima lui s-a cutremurat, corpul său a fost cuprins de fiori - chiar și pentru o clipă, o secundă, o milisecundă - astfel încât poate să socotească aceste clipe, să evalueze aproximativ ceea ce a reușit să dobândească din roadele acelei rugăciuni conform orarului pe care ni l-a prezentat profetul

Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*):

Ammar ibn Yassir (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat că profetul (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a spus: „Într-adevăr omul se desparte de rugăciune și nu se contabilizează din ea decât a zecea parte, a noua, a opta, a șaptea, a șasea, a cincea, a patra, a treia, jumătatea ei.” (Relatat de Ebu Dawud și En-Nisai de la Ammar, fiul lui Yasir, și considerat autentic de Albani)

Încearcă să nu termini rugăciunea decât după ce ai simțit cu adevărat că ai atins unul sau mai multe semne din cele menționate mai sus, iar dacă la prima unitate de rugăciune nu ai reușit, încearcă la a doua unitate de rugăciune, la o treia, la o a patra, dacă nu ai reușit la Sunnah încearcă la fard, dacă nu ai reușit la rugăciunea de dimineață încearcă la cea de prânz, de după-masă, de seară, de noapte, astfel încât să nu treacă ziua fără ca tu să nu fi plâns măcar la o rugăciune obligatorie sau opțională sau în cel mai rău caz să te curpindă fiorii, să se cutremure inima ta în timpul unei părți a rugăciunii sau să simți că într-adevăr ai reușit să stabilești o conexiune cu Allah, aceasta fiind cea mai slabă credință. Iar dacă reușești mai mult de atât - și bine e să reușești -, ce câștig mare, ce bogăție este cea pe care o investești în această lume pentru contul tău din Viața de Apoi.

Multe dintre marile supermarketuri oferă premii valoroase încurajatoare pentru clienții lor în cazul în care aceștia completează un talon cu numele, adresa și numărul lor de telefon, înainte de a ieși din magazin și participă la tombola organizată, urmând ca ei să fie anunțați în cazul în care vor fi aleși. Tu, la rugăciune, ești într-un supermarket divin, iar Allah este mai presus de toate, în care completezi zeci de taloane, fiecare talon având un premiu alocat, iar diferența dintre oferta divină și cea lumească sau mai bine zis una dintre diferențele esențiale este faptul că, într-un final, tu nu ești un simplu candidat la unul dintre aceste premii, ci toate aceste premii îți sunt garantate 100 %, însă doar în cazul în care ai reușit să completezi taloanele în mod corect, nimic mai mult.

Tu, la rugăciune, intri în unul dintre cele mai mari proiecte de investiții care garantează câștiguri cu minimul de cheltuieli. Capitalul inițial necesar pentru finanțarea acestui proiect comercial imens este aproape zero. În cazul daniei obligatorii, trebuie să achiți cel puțin 2,5 % din averea ta, pentru pelerinaj ai nevoie de fondurile necesare pentru călătorie, cazare, mâncare, pentru post trebuie să te abții de la mâncare, băutură și alte lucruri permise în mod obișnuit împreună cu achitarea pomanei din luna Ramadan. În ceea ce privește rugăciunea, investiția ta constă în apa necesară pentru abluțiune și timpul necesar pentru împlinirea ei. Aceasta este tot necesarul ei, nu sunt costuri suplimentare și nici alte taxe. În schimb: profit imens care intră direct în contul tău, ba chiar primești o parte din el imediat ce ai împlinit rugăciunea; liniște sufletească, sănătate, fericire, gândire pozitivă și simți că ai renăscut. În același timp, o parte este împachetată în cutii elegante și trimise ori la adresa ta lumească: succes, binecuvântare, pace, acceptarea diverselor rugă ori la adresa ta a de pe lumea cealaltă: ștergerea greșelilor precedente și

depunerea în contul tău de fapte bune.

Oare acest proiect important nu merită ca noi să ne pregătim un caiet de contabilitate special pentru notarea profitului și a pierderilor? Pierderile de care vorbim aici nu sunt pierderile pe care le cunoaștem noi, nu este vorba de scăderea capitalului, ci este vorba de cantitatea mai mică de răsplată acumulată în cont. Capitalul nostru va rămâne în cel mai rău caz neatins, complet la rugăciune, nu este vorba de pierdere sau lipsă, mai puțin în cazul în care rugăciunea noastră este ipocrizie, înșelătorie și fariseism, Allah să ne ferească!

Pe baza acestui nou concept de investiții, pentru a calcula profiturile și pierderile, poți oare acum să evaluezi estimativ profiturile câștigate la fiecare rugăciune și la fel să estimezi care sunt profiturile pe care le-ai pierdut datorită preocupărilor mentale care ți-au deturnat atenția pentru câteva clipe de la rugăciune?

Tabelul cu ceea ce ai obținut din comorile rugăciunii

Nu uita când faci socoteala rugăciunii să revizuiști cele cinci linii pe care le-am prezentat la rugăciune, să vezi cât de mult ai respectat fiecare punct; linia timpului, linia limbii, linia corpului, linia inimii și linia acțiunii! Nu uita să revizuiști toate acestea la umbra minutelor petrecute la rugăciune, iar dacă ai terminat două plecăciuni în două sau în trei minute, repetă rugăciunea, deoarece nu ai făcut rugăciunea! În acest timp, nu poți decât să citești literele. Nu ai timp să meditezi asupra sensurilor pentru a reuși să concretizezi aceste sensuri în celelalte patru linii ale rugăciunii.

Trebuie ca fiecare dreptcredincios să-și stabilească propria măsură cu care să-și măsoare nivelul de apropiere de Allah dobândit la fiecare rugăciune. El este singurul care știe într-adevăr cum a făcut rugăciunea, de aceea am propus acest cântar omenesc simplu, la care mă sfătuiesc și vă sfătuiesc, să apelăm după fiecare rugăciune, pe baza căruia să stabilim socotelile și să evaluăm estimativ roadele obținute după fiecare rugăciune, chiar dacă greutatea finală, reală a rugăciunii noastre nu o poate cunoaște și nu o poate cântări decât Cel Atoateștiutor, Atoatesocotitor și Bineștiutor, Cel la care ne îndreptăm la rugăciunile noastre:

- 1) Am simțit oare atunci când am ridicat mâinile pentru a premări că am lăsat în urmă totul și am trecut într-o cu totul altă lume, care nu are nicio legătură cu lumea pământeană?
- 2) De câte ori a reușit expresia „**Allahu Akbar**” să mă ferească să mă abat de la rugăciune, să alunge din mintea mea tot ceea ce mă îndepărtează de această nouă lume în care sunt pe cale să pășesc și m-a înălțat sus de tot, deasupra tuturor ispitelor și preocupărilor lumești, deoarece eu acum sunt cu Cel Mai Mare?
- 3) De câte ori a reușit cuvântul „**Er-Rahman**” să mă spele pe verticală cu lumina sa (îndurare proaspătă ce se coboară acum asupra mea din cer)? De câte ori a reușit cuvântul „**Er-Rahim**” să mă spele orizontal cu lumina sa (îndurare infinită care se

extinde din veșnicie până în vecie), astfel încât atât corpul, cât și sufletul să se purifice complet?

- 4) Câte expresii coranice am citit când am recitat Fatiha, cum ar fi: „Slavă lui Allah Stăpânul Lumilor – Stăpânul Zilei de Apoi – Numai pe Tine Te adorăm”, pe care le-am înțeles în sine, le-am trăit, am simțit măreția lui Allah cum se reflectă în fața mea, am simțit cum în interiorul meu are loc o schimbare atunci când citeș versetele?
- 5) Câte expresii sau versete coranice am recitat pornind de la El Fatiha, le-am oferit răgazul de meditare necesar pentru a le înțelege sensul, a le înțelege și a le trăi?
- 6) Oare m-am gândit la familia mea, la rudele mele, la prietenii mei musulmani și nemusulmani ori de câte ori am repetat „Călăuzește-ne pe calea cea dreaptă” ca această rugă de călăuzire să îi cuprindă și pe ei? Oare am simțit plăcerea premierii rapide cum se coboară asupra mea drept răsplată a sincerității mele față de ei, a străduinței mele în ceea ce privește călăuzirea și îndrumarea lor către calea cea dreaptă?
- 7) De câte ori am încercat să umplu golul imaginar din mintea mea după fiecare pronunțare a expresiei „**Allahu Akbar**” și după fiecare pomenire a plecaciunii sau prosternării? Câte secunde am oferit drept răgaz de meditare după fiecare premărire sau pomenire pentru a umple acest gol imaginar cu sensuri potrivite?
- 8) Câte dintre butoanele roșii de urgență le-am activat în timpul rugăciunii și am simțit cum valul lor a ajuns în adâncul sufletului meu și m-au cutremurat din toate încheieturile, inima mea a fost cuprinsă de fiori și ochii mi-au lăcrimat?

▪ **Butonul „Numai la Tine cerem ajutor”** (*iybaka nastain*). Câte secunde am oferit sufletului meu după această expresie pentru a conștientiza natura cerinței mele, să evoc imaginea propriului suflet și imaginea tuturor celor care sunt cuprinși în ruga mea prin sintagma „cerem ajutor”?

▪ **Butonul „salutările sunt pentru Allah”** (*al-tahiyatu lillah*). Cât timp a fost necesar pentru pronunțarea medd’ului și cât timp a necesitat oprirea de după medd, atunci când am pronunțat aceste două cuvinte, apoi pronunția celei de a doua părți „binecuvântările”, apoi a treia parte „toate cele bune”... în timp ce încerc să-mi dedic timpul necesar pentru a trăi în sufletul meu această scenă: Intrarea la Allah, apoi să-l salut cu această expresie pe care m-a învățat însuși Creatorul, să simt transa salutului meu și apoi să-mi imaginez răspunsul primit la acest salut?

▪ **Butonul „Pacea, Îndurarea și binecuvântările lui Allah fie asupra ta, O, Profetule!”** (*al-salamu alayka ayyuha al-nabiyyu wa rahmatu Allahi wa barakatuh*). Cât timp a fost necesar pentru a pronunța acest salut, îndeosebi cuvintele care conțin medd „Es-selaamu, Allaah, we berakaatuhu”, astfel încât cu ajutorul acestor timpuri de prelungire și cu ajutorul răgazurilor de cugetare de după acest salut – așa cum este și în cazul salutului ce va urma – să trăiesc, în primul rând transa transmiterii acestui salut profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), apoi să-mi imaginez răspunsul primit la acest salut în al doilea rând?

▪ **Butonul „Pacea fie asupra noastră și asupra robilor cei evlavioși ai lui Allah!”** (*al-saamu alayna wa ala ibadillahi al-salihin*). Am simțit oare, în timp ce recitam acest salut asupra sufletului meu și asupra tuturor celor de care îmi pasă dintre cei ce sunt în jurul meu și milioanele de generații de „robi evlavioși ai lui Allah” de pe pământ și din ceruri, oriunde s-ar afla, în orice timp ar trăi, ca o „mitralieră de salut” sacru și pur ce se coboară asupra mea și asupra noastră, mă purifică și ne purifică până în adâncul sufletului de tot ceea ce îmi face și ne face rău, în primul rând, apoi o alt val mă vizează imediat și mă cuprinde atunci când primesc premiul sacru meritat din cer drept răsplătă a fiecărui salut trimis și mă spală din creștetul capului până-n vârful degetelor pentru a îndeprta de mine orice durere, boală, oboseală, îngrijorare și anxietate, în al doilea rând?

- 9) Oare am reușit să compensez în unitățile de rugăciune - rakahh de Sunnah aceste aspecte pe care le-am pierdut la unitățile de rugăciune - rakahh de fard și invers?
- 10) În final, oare am avut succes la acest exercițiu nou de răbdare? Oare simt această încărcătură nouă de energie a răbdării cum m-a cuprins, că ceva în interiorul meu s-a schimbat, sufletul, corpul, comportamentul, înțelepciunea și blândețea, indiferent de cât de mică este această schimbare?

Tabelul cu ceea ce ai pierdut din comorile rugăciunii

După ce ai făcut rugăciunea, pune-ți următoarele întrebări:

1. Câte expresii „*Allahu Akbar*” am pierdut fără să reușesc să mă lepăd de ceea ce mă îndeprtează de la rugăciune?
2. Câte versete am recitat fără să înțeleg ceea ce am recitat și fără să trăiesc sentimentele recitate?
3. Câte pomeniri la plecăciune sau prosternare sau câte expresii sau saluturi am repetat papagalicește fără să simt plăcerea și dulceața sensurilor și fără să profit de acel răgaz de meditare?
4. De câte ori mi-am permis să-mi așez pantalonii sau părul în timp ce mă prosternam, de câte ori am mișcat mâna sau celelalte părți ale corpului, o mișcare ce nu era necesară și de la care puteam să mă abțin fără să-mi afecteze starea de smerenie?
5. De câte ori m-au preocupat la rugăciune liniile, desenele, culorile sau celelalte lucruri din jurul meu sau motivele de pe covorașul de rugăciune?
6. De câte ori un lucru dintre lucrurile lumești m-a purtat departe de ceea ce recitam la rugăciune?
7. De câte ori am fost atras în timpul rugăciunii de discuțiile purtate de cei din jurul meu sau de sonorul televizorului, al radioului, de soneria de la ușă sau de sunetul de apel al telefonului?
8. Care dintre cele cinci linii ale rugăciunii le-am pierdut la rugăciune și nu a fost prezentă alături de surorile sale: timp, limbă, corp, inimă, acțiune?

9. După rugăciune, oare am suplimentat doza de imunitate astfel încât să simt că poate să mă îndepărteze de orice faptă care ar contrazice starea mea atunci când eram în fața lui Allah?
10. După rugăciune, oare am absolvit cu succes acest curs de stăruință, îngăduință și răbdare? Sau am ieșit din rugăciune așa cum am intrat?

În cele din urmă, la finalul zilei, atunci când pui capul pe pernă și reciți rugile înainte de somn recomandate de profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), nu uita să încerci, într-un proces rapid care nu necesită mai mult de un minut, să-ți reamintești toate punctele pe care le-ai notat pentru sufletul tău în rugăciunile acelei zile, îndeosebi cele legate de „cheile roșii”! Apoi, compară punctele acumulate cu cele pe care le-ai acumulat cu o zi înainte pentru a vedea dacă balanța ta este în creștere sau în scădere, iar în cazul în care este în scădere, încearcă în ziua următoare să recuperezi ceea ce ai pierdut pentru a menține linia grafică a punctelor într-o creștere continuă. Apoi, la sfârșitul săptămânii, încearcă să dai o notă finală pentru toată săptămâna. Pe urmă, compară această notă cu nota obținută săptămâna precedentă pentru a fi convins că profitul investițiilor tale este în creștere constantă.

25. FIE CA ÎNTREAGA TA VIAȚĂ SĂ FIE O RUGĂCIUNE

Mă gândesc și meditez permanent la relatarea profetică prin care ni se vestește poruncirea rugăciunii, atunci când profetul Muhammed (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) a fost înălțat la cer și a primit poruncile mărețe legate de poruncirea rugăciunii. La început, porunca făcea referire la 50 de rugăciuni, așa cum ne vestește profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*), însă profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) a cerut insistent reducerea ei, pentru a ușura comunității sale până ce s-a ajuns la cinci rugăciuni pe zi. Mă întrebam mereu, poate și voi v-ați întrebat, de fiecare dată când îmi amintesc de această relatare: oare cum era dacă trebuia să facem 50 de rugăciuni pe zi? În această situație, mai aveam timp să facem altceva în afară de rugăciune? Când mai mâncam, beam, dormeam, ne trezeam, citeam, scriam, vorbeam, învățam, munceam, clădeam, beneficiam de plăcerile pe care ni le oferă viața, când ne vizitam familia, prietenii?

Într-un final, când am realizat importanța rugăciunii, podoabele ei, natura rolului ei de interacțiune cu sufletul și cu viața, roadele pe care le culege cel care se roagă în timpul ei, am înțeles că rugăciunea înseamnă viață, iar viața, cu toate detaliile și aspectele ei, este un fel sau mai bine zis sunt feluri diferite, colorate, ale rugăciunii:

- Atunci când te trezești dimineața și realizezi că ești în viață, după această moarte scurtă în somn, simți recunoștința pe care o datorezi Celui care ți-a dăruit viața din nou și te rogi.

- Atunci când te uiți la fețele copiilor tăi sau ale copiilor altora, rămâi uimit de secretul creșterii lor, de minunea dezvoltării fizice și de comportament atunci când vezi că pe zi ce trece se schimbă, dobândesc aptitudini noi, învață cuvinte și expresii noi, tu ești la rugăciune.
- Atunci când familia te îndrumă către un bine și îi chemi la Allah cu înțelepciune și pilde frumoase, nu contează dacă ei te ascultă sau se împotrivesc, tu ești la rugăciune.
- Atunci când îl ierți pe fratele tău, pe colegul tău sau pe vecinul tău, sincer, din inimă, față de o greșeală făcută față de tine, apoi îți ceri scuze de parcă tu ești cel care a greșit, tu ești la rugăciune.
- Atunci când auzi cum cineva te înjură și nu îi dai replica, lasând totul în seama lui Allah, tu ești la rugăciune.
- Atunci când părăsești o adunare unde se consumă carnea moartă a fratelui tău și nu poți să-l aperi și nici să schimbi tema discuției, tu ești la rugăciune.
- Atunci când te rogi pentru un nemusulman să fie călăuzit pe calea cea dreaptă în loc să te cerți cu el, în loc să te războiești sau să-l dușmănești, tu ești la rugăciune.
- Atunci când îi demonstrezi unui nemusulman îndurarea Islamului, toleranța, blândețea, iubirea, civilizația, comportamentul și zâmbetul în Islam, tu ești la rugăciune.
- Atunci când respecti legile statului în care trăiești, chiar dacă este un stat nemusulman, îi ești recunoscător, îți respecti legământul moral și economic față de el, tu ești la rugăciune.
- Atunci când ești copleșit din toate părțile de rău, iar tu îl respingi din inimă, dacă nu-l poți opri cu mâna sau cu vorba, tu ești la rugăciune.
- Atunci când te străduiești să-ți mulțumești familia și pe cei din jurul tău, indiferent dacă ai reușit sau ai greșit în străduința ta, tu ești la rugăciune.
- Atunci când ești convins că legătura ta cu Allah este una corectă și aștepti de la el tot binele și ești indiferent la ispitele șeitanelor, tu ești la rugăciune.
- Atunci când îi mulțumești lui Allah pentru binecuvântările dăruite și pentru încercările Sale, tu ești la rugăciune.
- Atunci când ești înconjurat de plăceri lumești și îți pleci privirea jos, ești la rugăciune.
- Atunci când rabzi chinurile bolii, sărăcia, nenorocirile sau la greutățile vieții, tu ești la rugăciune.
- Atunci când protejezi viața unui om, cu toate că aveai o îndoială la un milion că este permis să-l ucizi, tu ești la rugăciune.
- Atunci când împărțești problemele, durerile și mâhnirile musulmanilor care trăiesc în alte țări, chiar dacă o faci în tăcere prin sentimentele sau prin ruga ta, tu ești la rugăciune.
- Atunci când îl vizitezi pe un bolnav, tu ești la rugăciune. Oare nu ți-a recomandat profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) să faci abluțiune pentru o astfel de rugăciune?
- Atunci când te lași pradă somnului și corpul tău se odihnește după greutățile unei zile pentru a întâmpina o nouă zi de muncă și dăruire, tu ești la rugăciune. Oare nu ți-a recomandat profetul (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*) să faci abluțiune pentru o astfel de rugăciune?
- În cele din urmă, atunci când privești la faptele tale și le analizezi înainte de culcare, ce ai făcut pentru sufletul tău și ce ai făcut împotriva lui, tu ești la rugăciune.

Toată viața ta este o rugăciune atunci când privești într-adevăr la ea prin ochii celui ce se roagă și interacționezi cu părțile ei așa cum interacționează cel care se

roagă cu ceea ce recită. Nu neglija niciuna dintre aceste rugăciuni care sunt expuse în fața ta, în fiecare colț și la fiecare obstacol, deoarece toate aceste părți ale vieții nu sunt decât cuvinte pronunțate prin Măreția Creatorului, slăvirea Puterii Lui, mulțumirea Virtuții Lui, recunoscând binecuvântările Sale, amintindu-le robilor să se îndrepte mereu către El și faptul că sunt într-o rugăciune neîntreruptă, chiar dacă nu au făcut abluțiune pentru o astfel de rugăciune.

Nu te supăra dacă un om îți face rău, nu-l dușmăni, poți să transformi această stare în pomenire, pe care să o repeți mereu în sufletul tău: „Slăvit fie Allah”, oare eu și acest om suntem parte a creației lui Allah? Ce putere măreață a reușit să dăruiască acestor miliarde de suflete omenești diferite forme, tabieturi, comportamente și personalități?

Faceți din tot ceea ce întâlniți sau vedeți sau auziți în jurul vostru, un motiv de a-L lăuda pe Allah, chiar dacă nu-l înțelegeți. Cum pot privi hidos la o privesc, fiindă sau un comportament care este o creație a lui Allah? Chiar și la fulgerul care îmi răpește privirea, la trăsnetul care îmi dă fiori sau la toate fenomenele naturale înfiorătoare, înspăimântătoare și violente care se petrec în jurul meu. Trebuie să le transform în sufletul meu în laude care să mă apropie mai mult de Allah.

În fiecare mișcare sau repaus, ridicare sau așezare, mâncare sau băutură, câștig sau cheltuială, privire, auz, vorbire, gândire, idee, să fii o parte din acest Univers care pomenește, mulțumește, se supune necondiționat, se roagă neîncetat. Este în rugăciune atât timp cât este în viață; fă din următoarele reguli de aur constituția ta în această viață:

- Să nu faci niciun pas în afara casei tale așteptând o binefacere lumească fără să faci în paralel un pas în sufletul tău în care să cauți să dobândești una pentru cealaltă viață.
- Să nu pierzi o clipă din viața ta fără ca tu să nu fii convins că mai ai de trăit mai puțin decât ea.
- Nu căuta să speli la abluțiune o murdărie de pe corpul tău fără să nu speli în paralel o parte din murdăria sufletului tău.
- Nu recita la rugăciune un cuvânt fără să nu fi intenționat să-l practici în afara rugăciunii.
- Nu-ți pleca smerit capul la rugăciune fără să-ți pleci sufletul modest în viața ta.
- Nu ieși din moschee după rugăciune așa cum ai intrat.
- Nu-ți lua rămas-bun de la Ramadan fără să nu-ți iei rămas bun de la păcate și să le înlocuești cu fapte bune.
- Nu face fapte bune cu mâna dreaptă fără să îndepărtezi păcatele din cea stângă.
- Nu sacrifică un animal care să te apropie de Rai fără să renunți la un păcat care te apropie de Iad.
- Nu cheltui un ban în plus fără să-ți amintești de cel care îl caută pentru a scăpa de frig, boală sau foame.
- Nu-ți umple paharul când știi că nu vei reuși să bei decât jumătate din el.
- Nu risipi o picătură de apă fără să fii conștient că sunt oameni care mor zilnic căutând-o.
- Nu pune o bucată de mâncare în gură fără să-ți amintești de cei ce au murit căutând-o.
- Nu arunca resturile de mâncare înainte să fii convins că Allah are puterea să te lipsească de ele.

- Nu gusta plăcerea unui fruct lumesc până nu îți dorești să guști și din fructele lumii de apoi.
- Nu te bucura de ceea ce ai câștigat și ai consumat, bucură-te de ceea ce ai oferit și ai păstrat.
- Nu te supăra dacă nu ai încălțăminte potrivită, sunt oameni care nu au picioare în care să le poarte.
- Nu te posomorî dacă un obiect s-a spart sau s-a stricat mobila în casă, sunt oameni care nu au un acoperiș deasupra capului lor.
- Nu pune sare în mâncare până nu pui zahăr în cuvintele tale.
- Nu vorbi de rău pe nimeni, fără să fii convins că și alții vor vorbi de tine cu aceleași cuvinte.
- Nu adresa cuvinte urâte unuia dintre părinți, fără să fii convins că vei auzi cuvinte asemănătoare de la copiii tăi.
- Nu disprețui pe cineva care este mai prejos decât tine, fără să fii convins că și Allah te poate disprețui.
- Nu căuta iertare la Allah atunci când greșești față de El, dacă tu, la rândul tău, nu-l ierți pe cel ce greșește față de tine.
- Nu permite să pătrundă ura - oricât de puțină ar fi ea - prin poarta inimii, fără să permiți ca foarte multă iubire să pătrundă în inima ta prin altă poartă.
- Nu te ruga pentru cei pe care îi iubești, decât după ce te rogi pentru cei ce nu ești convins că îi iubești și pentru cei ce nu ești convins că te iubesc.
- Nu considera ca fiind foarte greu să rabzi pe termen îndelungat fără să nu fii convins că vei avea parte de o răsplată mare și că salvarea va veni curând.

În cele din urmă, nu uita să pui în practică sfatul profetului (*pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!*): **Adoră-L pe Allah de parcă l-ai vedea, socotește-ți sufletul printre cei morți, pomenește-L pe Allah la fiecare piatră și la fiecare copac, iar atunci când ai săvârșit un păcat însoțește-l de o faptă bună, ceea ce este în secret să fie însoțit de ceea ce este secret, iar ceea ce este fățiș, să fie fățiș.** (*Relatat de la Muaz fiul lui Gebel și considerat autentic de Albani în Sahih et-Terghib*)

Apoi, amintește-ți odată cu fiecare respirație că toată viața ta este rugăciune! Fii în toate situațiile și stările din viața ta cu sufletul curat, asemenea corpului curat al celui care se pregătește de rugăciune, cu sufletul pur, asemenea sângelui curat care cu Voia lui Allah curge în venele tale, mulțumindu-l lui Allah cu fiecare celulă a corpului tău, cu fiecare încheietură, cu fiecare mușchi, cu fiecare por din porii corpului tău!

Ceea ce trebuie să știi este că managementul rugăciunii tale este de fapt managementul vieții tale. Islamul ți-a oferit primul stâlp pentru a-ți garanta Viața de Apoi și ți-a oferit al doilea stâlp pentru a-ți garanta atât această viață, cât și pe cea de Apoi. Să știi că intenția mea prin această carte nu este decât să-ți ofer unele cheie pe care să le ții în mână și să deschizi cu ele comorile gândirii tale, să zbori cu ajutorul lor în lumile imaginației tale cu Allah, să navighezi cu ele pe mările descoperirilor tale despre Allah, astfel încât să ai cu fiecare dintre ele cartea ta specială pentru managementul rugăciunii și managementul vieții tale!

Viața noastră publică și departamentele universitare au văzut răspândirea rapidă a disciplinelor și curriculelor care se ocupă de cele mai bune mijloace de gestionare a proiectelor industriale, comerciale, agricole și de construcții, și de investirea tuturor lucrurilor care au potențialul de a aduce profit și beneficii în viețile noastre atât publice, cât și private. Dar cine ar fi crezut că ar fi necesară introducerea în școlile, institutele sau universitățile noastre a unei specializări sau curricule care se ocupă cu gestionarea și investirea unui lucru mai valoros, mai benefic, mai durabil și mai garantat să aducă rezultate, atât în această lume, cât și în cealaltă, decât toate aceste întreprinderi menționate mai sus la un loc, și anume, diferitele noastre forme de închinare, și în special, cea a Rugăciunii (Salah)?

- Cum poate Salah să devină un drept, nu doar o obligație, de la o povară la o plăcere?
- Cum reprogramăm părțile minții noastre care au fost afectate de "virusii" vieții cotidiene, trecerea timpului și obișnuința excesivă?
- Cum poate Salah să ne reordoneze viața și gândirea?

Această carte este o încercare de redescoperire a Salah-ului, care ar putea fi descris ca fiind cel mai avansat program pentru recuperarea civilizației islamice, cea mai mare întreprindere de investiții pentru această lume și cealaltă, prin identificarea și depășirea efectelor obișnuinței excesive, rutinei și a faptului de a face lucrurile mecanic, care adesea împiedică practicarea acestei ritualuri vitale.

BASSAM SAEH s-a născut în Lattakia, Siria, în 1941. Are un masterat și un doctorat în literatură arabă modernă (Universitatea din Cairo) și a predat atât în universități arabe, cât și britanice. În 1991, a fondat Academia Oxford pentru Studii Avansate. Activ în mai multe consilii și organisme academice din Marea Britanie, în prezent lucrează ca inspector de raportare pentru Consiliul de Acreditare Britanic și supervizează studenți absolvenți la Universitatea din Țara Galilor.

Printre scrierile sale se numără: *Tendințe moderne în poezia arabă* [Ḥarakat al-Shi`r al-Ḥadīth] (Damasc, 1978; ediția a doua, Damasc, Dar al-Fikr, 2006), *Abordări retorice și critice* [Al-Ṣūrah Bayna al-Balāghah wal-Naqd] (Jeddah, Dar al-Manarah, 1984), *Realismul islamic în literatură și critică* [Al-Wāqī`iyah al-Islāmiyah fī al-Adab wal-Naqd] (Dar al-Manar, Jeddah, 1985), *Musulmanii în fața islamului, creștinii în fața creștinismului* [Muslimūn fī Muwājahat al-Islām, Masīfiyūn fī Muwājahat al-Masīfiyah] (Londra, Legacy, 2008), *Revizuirea studiilor despre limbajul miraculos al Coranului* [Al-Mu`jizah: I`ādat Qirā'at al-I`jāz al-Lughawī fī al-Qur`ān al-Karīm] (Washington, DC, IIIT, 2012), și *Limbajul miraculos al Coranului: Dovada originii sale divine* (Washington, DC, IIIT, 2015).

